

**ZPRÁVA O ČINNOSTI VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE
PRO ZASTUPOVÁNÍ ČESKÉ REPUBLIKY
PŘED SOUDNÍM DVOREM EVROPSKÉ UNIE
ZA ROK 2020**

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ
ODBOR KOMUNITÁRNÍHO PRÁVA
PRAHA 2021**

Tato zpráva byla předložena vládě České republiky pro informaci, a to na jejím zasedání dne 3. května 2021. Vláda vzala zprávu na vědomí.

© Tato zpráva je dílem autorského kolektivu pracovníků Kanceláře vládního zmocněnce působících při Odboru komunitárního práva Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Na zprávě se jmenovitě podíleli Dominika Czechová, Lucie Dvořáková, Iva Gavrílova, Monika Horáková, Tereza Machovičová, Thomas Müller, Kristýna Najmanová, Jana Očková, Anna Pagáčová, Jiří Pavliš, Hana Pešková, Ondřej Serdula, Martin Smolek, Soňa Šindelková, Michael Švarc a Jiří Vláčil.

OBSAH

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	9
ÚVODNÍ SLOVO VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE.....	10
KANCELÁŘ VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE.....	13
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE V ROCE 2020	15
ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE.....	16
K POVAZE ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE	16
K ÚČASTI VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE NA ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2020	17
SHRNUTÍ VYJÁDRĚNÍ ČR V ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2020.....	19
1. Zemědělství	19
C-881/19 <i>Tesco Stores</i>	19
C-86/20 <i>Vinařství U Kapličky</i>	19
C-176/20 <i>Avio Lucos</i>	20
2. Životní prostředí.....	20
C-87/20 <i>Hauptzollamt B</i>	20
C-181/20 <i>Vysočina Wind</i>	20
C-300/20 <i>Bund Naturschutz in Bayern</i>	21
C-357/20 <i>Magistrat der Stadt Wien</i>	21
3. Dopravní politika	21
4. Energetická politika	22
5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)	22
C-34/20 <i>Telekom Deutschland</i>	22
6. Ochrana osobních údajů	22
C-645/19 <i>Facebook Ireland a další</i>	22
C-817/19 <i>Ligue des droits humains</i>	22
C-140/20 <i>Commissioner of the Garda Síochána and Others</i>	23
C-148/20 až C-150/20 <i>Deutsche Lufthansa</i>	23
C-215/20 <i>Bundesrepublik Deutschland</i>	23
7. Veřejné zakázky.....	23
8. Státní podpory.....	23
9. Hospodářská soutěž	24
10. Daně a finanční trh.....	24
C-146/19 <i>SCT</i>	24
C-910/19 <i>Bankia</i>	24
C-108/20 <i>Finanzamt Wilmersdorf</i>	24
C-156/20 <i>Zipvit</i>	25
C-186/20 <i>HYDINA SK</i>	25
C-281/20 <i>Ferimet</i>	25
C-294/20 <i>GE Auto Service Leasing</i>	25

C-334/20 <i>Amper Metal</i>	26
C-337/20 <i>CRCAM</i>	26
C-398/20 <i>ELVOSPOL</i>	26
11. Volný pohyb služeb a svoboda usazování.....	26
C-311/19 <i>Bonver Win</i>	27
C-723/19 <i>Airbnb Ireland et Airbnb Payments UK</i>	27
C-142/20 <i>Analisi G. Caracciolo</i>	27
C-205/20 <i>Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld</i>	28
C-325/20 <i>BEMH et Conseil national des centres commerciaux</i>	28
12. Volný pohyb zboží a duševní vlastnictví.....	28
C-123/20 <i>Ferrari</i>	28
C-178/20 <i>Pharma Expressz</i>	29
13. Volný pohyb kapitálu.....	29
14. Ochrana spotřebitele.....	29
C-738/19 <i>A</i>	29
C-869/19 <i>Banco de Caja España de Inversiones, Salamanca y Soría</i>	30
C-922/19 <i>Stichting Waternet</i>	30
C-33/20 <i>Volkswagen Bank</i>	30
C-155/20 <i>Volkswagen Bank a Škoda Bank</i>	30
C-187/20 <i>BMW Bank a Škoda Bank</i>	30
C- 198/20 <i>X Bank</i>	31
C-229/20 <i>K EOOD</i>	31
C-243/20 <i>Trapeza Peiraios</i>	31
C-336/20 <i>Bank 11 für Privatkunden und Handel</i>	31
15. Volný pohyb osob	32
C-806/18 <i>JZ</i>	32
C-225/19 a C-226/19 <i>Minister van Buitenlandse Zaken</i>	32
C-719/19 <i>Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid</i>	33
C-940/19 <i>Les Chirugiens-Dentistes de France a další</i>	33
C-949/19 <i>Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w N.</i>	33
C-18/20 <i>Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl</i>	33
C-274/20 <i>Prefettura di Massa Carara</i>	34
16. Sociální politika.....	34
C-799/19 <i>Sociálna poisťovňa</i>	34
17. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	35
C-17/19 <i>Bouygues travaux publics</i>	35
C-866/19 <i>Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie Wydział Realizacji Umów</i>	35
C-27/20 <i>CAF</i>	36
C-163/20 <i>Finanzamt Hollabrunn Korneuburg Tulln</i>	36
C-285/20 <i>Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen</i>	36
C-411/20 <i>Familienkasse Niedersachsen-Bremen</i>	37
18. Vnější vztahy.....	37
19. Celní unie.....	37
C-775/19 <i>5th AVENUE Products Trading</i>	37

20. Společný celní sazebník	37
C-941/19 <i>Samohýl group</i>	37
21. Justice a vnitřní věci	38
C-221/19 <i>AV</i>	38
C-769/19 <i>Spetsializirana prokuratura</i>	38
C-790/19 <i>Parchetul de pe lângă Tribunalul Braşov</i>	39
C-804/19 <i>Markt24</i>	39
C-852/19 <i>Spetsializirana prokuratura</i>	39
C-919/19 <i>Generálna prokuratúra Slovenskej republiky</i>	39
C-136/20 <i>LU</i>	40
C-189/20 <i>Laudamotion</i>	40
C-242/20 <i>HRVATSKE ŠUME</i>	41
C-280/20 <i>Generalno konsulstvo na Republika Bulgaria</i>	41
C-282/20 <i>Spetsializirana prokuratura</i>	41
C-319/19 <i>Komisija za protivodeystvie na koruptsiyata i za otnemane na nezakonno pridobitoto imushtestvo</i>	41
C-393/20 <i>T.B.</i>	42
22. Právo institucí a jejich zaměstnanců	42
23. Společná zahraniční a bezpečnostní politika	42
24. Principiální a průřezové otázky	42
C-505/19 <i>Bundesrepublik Deutschland</i>	42
C-109/20 <i>PL Holdings</i>	43
C-117/20 <i>bpost</i>	43
ZAJÍMAVÉ ROZSUDKY VYNESENÉ V ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2020	44
1. Zemědělství	44
C-524/18 <i>Dr. Wilmar Schwabe</i>	44
C-336/19 <i>Centraal Israëlitisch Consistorie van België a další</i>	44
2. Životní prostředí	45
C-15/19 <i>Azienda Municipale Ambiente</i>	45
C-535/18 <i>Land Nordrhein-Westfalen</i>	45
C-88/19 <i>Alianța pentru combaterea abuzurilor</i>	46
C-24/19 <i>A a další</i>	46
C-477/19 <i>Magistrat der Stadt Wien</i>	47
C-297/19 <i>Naturschutzbund Deutschland - Landesverband Schleswig-Holstein</i>	47
C-411/19 <i>WWF Italia Onlus a další</i>	47
C-21/19, C-22/19 a C-23/19 <i>P.F. Kamstra Recycling a další</i>	48
C-254/19 <i>Friends of the Irish Environment</i>	49
3. Dopravní politika	49
C-832/18 <i>Finnair</i>	49
C-28/19 <i>Ryanair</i>	50
C-74/19 <i>Transportes Aéreos Portugueses</i>	50
C-321/19 <i>Bundesrepublik Deutschland</i>	50
4. Energetická politika	51
C-378/19 <i>Prezident Slovenskej republiky</i>	51

5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)	51
C-807/18 a C-39/19 <i>Telenor Magyarország a další</i>	51
6. Ochrana osobních údajů	52
C-272/19 <i>Land Hessen</i>	52
C-311/18 <i>Facebook Ireland a Schrems</i>	52
C-623/17 <i>Privacy International</i>	53
C-511/18, C-512/18 a C-520/18 <i>La Quadrature du Net a další</i>	53
C-620/19 <i>J & S Service</i>	54
7. Veřejné zakázky	54
C-395/18 <i>Tim SpA – Direzione e coordinamento Vivendi SA</i>	54
C-263/19 <i>T-Systems Magyarország Zrt.</i>	54
C-521/18 <i>Pegaso Srl Servizi Fiduciari</i>	55
8. Státní podpory	55
C-627/18 <i>Nelson Antunes da Cunha</i>	55
C-212/19 <i>Compagnie des pêches de Saint-Malo</i>	56
C-445/19 <i>Viasat Broadcasting UK</i>	56
9. Hospodářská soutěž	56
C-372/19 <i>SABAM</i>	56
10. Daně a finanční trh	57
E-5/19 <i>Criminal proceedings against F and G</i>	57
C-480/18 <i>PrivatBank</i>	57
C-20/19 <i>kunsthau muerz</i>	58
C-401/18 <i>Herst</i>	58
C-446/18 <i>AGROBET CZ</i>	59
C-430/19 <i>C.F.</i>	59
C-43/19 <i>Vodafone Portugal</i>	60
C-146/19 <i>SCT</i>	60
C-276/18 <i>KrakVet Marek Batko</i>	60
C-374/19 <i>Finanzamt Bad Neuenahr-Ahrweiler</i>	60
C-424/19 <i>UR</i>	61
C-245/19 a C-246/19 <i>Lucemburský stát</i>	61
C-44/19 <i>Repsol Petróleo</i>	61
C-346/19 <i>Bundeszentralamt für Steuern</i>	62
11. Volný pohyb služeb a usazování	62
C-788/18 <i>Stanleyparma a Stanleybet Malta</i>	62
C-405/18 <i>AURES Holdings</i>	63
C-75/18 <i>Vodafone Magyarország</i>	63
C-323/18 <i>Tesco-Global Áruházak</i>	63
C-482/18 <i>Google Ireland</i>	64
C-724/18 a 727/18 <i>Cali Apartments a další</i>	64
C-558/19 <i>Impresa Pizzarotti</i>	65
C-711/19 <i>Admiral Sportwetten a další</i>	65
C-275/19 <i>Sportingbet a Internet Opportunity Entertainment</i>	65
C-815/18 <i>Federatie Nederlandse Vakbeweging</i>	66
C-311/19 <i>Bonver Win</i>	66

12. Volný pohyb zboží (duševní vlastnictví)	66
C-753/18 <i>Stim a SAMI</i>	67
C-684/19 <i>mk advokaten</i>	67
C-673/18 <i>Santen</i>	67
C-264/19 <i>Constantin Film Verleih</i>	67
C-265/19 <i>Recorded Artists Actors Performers</i>	68
C-147/19 <i>Atresmedia Corporación de Medios de Comunicación</i>	68
13. Volný pohyb kapitálu	68
14. Ochrana spotřebitele	69
C-125/18 <i>Gómez del Moral Guasch</i>	69
C-679/18 <i>OPR Finance</i>	69
C- 511/17 <i>Lintner</i>	70
C-583/18 <i>Verbraucherzentrale Berlin</i>	70
C-66/19 <i>Kreissparkasse Saarlouis</i>	71
C-329/19 <i>Condominio di Milano, via Meda</i>	71
C-208/19 <i>NK</i>	71
C-266/19 <i>EIS</i>	72
C-588/18 <i>Fetico a další</i>	72
C-495/19 <i>Kancelaria Medius</i>	72
C-698/18 a C-699/18 <i>Raiffeisen Bank a BRD Groupe Societé Générale</i>	73
C-81/19 <i>Banca Transilvania</i>	73
C-84/19, C-222/19 a C-252/19 <i>Profit Credit Polska</i>	74
C-738/19 <i>A.</i>	74
C-778/18 <i>Association française des usagers de banques</i>	74
C-287/19 <i>DenizBank</i>	75
C-269/19 <i>Banka B</i>	75
15. Volný pohyb osob	76
C-836/18 <i>Subdelegación del Gobierno en Ciudad Real</i>	76
C-406/18 <i>PG</i>	77
C-584/18 <i>Blue Air – Airline Management Solutions</i>	77
C-924/19 PPU a C-925/19 PPU <i>Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság</i>	78
C-554/19 <i>Staatsanwaltschaft Offenburg</i>	78
C-754/18 <i>Ryanair Designated Activity Company</i>	79
C-517/17 <i>Addis</i>	79
C-806/18 <i>JZ</i>	80
C-233/19 <i>CPAS de Liège</i>	80
C-402/19 <i>CPAS de Seraing</i>	81
C-454/19 <i>Staatsanwaltschaft Heilbronn</i>	81
C-225/19 a C-226/19 <i>Minister van Buitenlandse Zaken</i>	82
16. Sociální politika	82
C-507/18 <i>Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI</i>	82
C-211/19 <i>Készenléti Rendőrség</i>	82
C-463/19 <i>Syndicat CFTC</i>	83
C-799/19 <i>Sociálna poisťovňa</i>	83
17. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	84
C-29/19 <i>Bundesagentur für Arbeit</i>	84

C-769/18 <i>Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle</i>	85
C-370/17 a C-37/18 <i>CRPNPAC a další</i>	85
C-17/19 <i>Bouygues travaux publics a další</i>	86
C-610/18 <i>AFMB</i>	86
C-181/19 <i>Jobcenter Krefeld</i>	87
C-243/19 <i>Veselības ministrija</i>	87
18. Vnější vztahy	88
19. Celní unie	88
C-97/19 <i>Pfeifer & Langen</i>	88
C-476/19 <i>Combinova</i>	88
C-775/19 <i>5th AVENUE Products Trading</i>	89
20. Společný celní sazebník	89
21. Justice a vnitřní věci	89
C-704/18 <i>Kolev a další</i>	89
C-717/18 <i>X</i>	90
C-314/18 <i>SF</i>	90
C-234/18 <i>„AGRO IN 2001“</i>	91
C-215/18 <i>Primera Air Scandinavia</i>	91
C-500/18 <i>Reliantco Investment a Reliantco Investment Limassol Sucursala București</i>	92
C-897/19 <i>PPU Ruská Federace</i>	92
C-641/18 <i>Rina</i>	93
C-634/18 <i>Prokuratura Rejonowa w Słupsku</i>	93
C-343/19 <i>Verein für Konsumenteninformation</i>	94
C-80/19 <i>E. E.</i>	94
C-129/19 <i>Presidenza del Consiglio dei Ministri</i>	94
C-186/19 <i>Supreme Site Services a další</i>	95
C-195/20 <i>PPU Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof</i>	95
C-603/19 <i>Úrad špeciálnej prokuratúry</i>	96
C-433/19 <i>Aktiva Finants</i>	96
C-519/19 <i>DelayFix</i>	96
C-59/19 <i>Wikingerhof</i>	97
C-510/19 <i>Openbaar Ministerie</i>	97
C-584/19 <i>Staatsanwaltschaft Wien</i>	97
C-774/19 <i>Personal Exchange International</i>	98
C-398/19 <i>Generalstaatsanwaltschaft Berlin</i>	98
C-416/20 <i>PPU Generalstaatsanwaltschaft Hamburg</i>	99
22. Právo institucí a jejich zaměstnanců	99
23. Společná zahraniční a bezpečnostní politika	99
24. Principiální a průřezové otázky	99
C-274/14 <i>Banco de Santander</i>	100
C-558/18 a C-563/18 <i>Miasto Łowicz a Prokurator Generalny</i>	100
C-581/18 <i>TÜV Rheinland LGA Products a Allianz IARD</i>	101
C-743/18 <i>Elme Messer Metalurgs</i>	101

ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA	102
PŘED ZAHÁJENÍM ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA	102
Co je EU Pilot	103
Postup řízení	103
Vývoj v roce 2020.....	103
PRŮBĚH ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA	104
Řízení podle čl. 258 SFEU	104
Řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU.....	106
Budoucí výhled	108
Úloha vládního zmocněnce v řízení o porušení unijního práva	108
ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA VEDENÁ PROTI ČR	109
Celkový přehled.....	109
Nenotifikační v. věcná řízení	111
Vývoj v roce 2020 – nově zahájená řízení.....	111
Přehled nenotifikačních řízení zahájených v roce 2020.....	112
Přehled věcných řízení zahájených v roce 2020	115
Rozhodnutí Komise o postupu v běžících řízeních učiněná v průběhu roku 2020.....	117
Řízení ukončená v roce 2020	118
Řízení projednávaná v roce 2020 před Soudním dvorem.....	121
Přehled řízení o porušení unijního práva běžících ke dni 31. prosince 2020.....	121
ŘÍZENÍ O ŽALOBĚ PROTI ORGÁNŮM EU	131
Obecně k řízení o žalobách na neplatnost a na nečinnost.....	131
Řízení o žalobě na neplatnost aktu EU (čl. 263 SFEU).....	131
Řízení o žalobě na nečinnost (čl. 265 SFEU).....	132
Řízení o žalobě na náhradu škody či vydání bezdůvodného obohacení (čl. 268 a čl. 340 odst. 2 SFEU).....	132
Žaloby ČR	133
C-575/18 P <i>Česká republika v. Komise</i> (antidumpingové clo)	133
C-742/18 P <i>Česká republika v. Komise</i> (korekce ze tří auditů v zemědělství)	134
C-862/19 P <i>Česká republika v. Komise</i> (broadcasting)	134
T-627/16 RENV <i>Česká republika v. Komise</i> (korekce ze tří auditů v zemědělství).....	135
T-13/19 <i>Česká republika v. Komise</i> (celní nečinnost)	135
T-8/20 <i>Česká republika v. Komise</i> (návaznost kontrol II)	135
T-76/20 <i>Česká republika v. Komise</i> (pozastavení plateb).....	136
T-151/20 <i>Česká republika v. Komise</i> (celní bezdůvodné obohacení)	136
T-335/20 <i>Česká republika v. Komise</i> (pozastavení plateb II)	136
INTERVENCE.....	137
VĚCI, V NICHŽ ČR V ROCE 2020 POŽÁDALA O VSTUP DO ŘÍZENÍ.....	137
C-24/20 <i>Komise v. Rada</i> (Lisabonská dohoda).....	137
C-153/20 P <i>Litva v. Komise</i>	137
C-161/20 <i>Komise v. Rada</i> (IMO).....	138
C-180/20 <i>Komise v. Rada</i> (Arménie).....	138
C-328/20 <i>Komise v. Rakousko</i>	138
T-37/20 <i>Spojené království v. Komise</i>	138
T-92/20 <i>Fryč v. Komise</i>	138

ŘÍZENÍ O POSUDKU	139
Posudek 1/19	139
DALŠÍ AKTIVITY VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE	140
VÝBOR VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE V ROCE 2020	140
PRACOVNÍ SKUPINA RADY „SOUDNÍ DVŮR“	140
PRACOVNÍCI KANCELÁŘE VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE A SVĚŘENÉ AGENDY.....	141

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	Česká republika
EK	Evropská komise
EP	Evropský parlament
ES	Evropská společenství
ESLP	Evropský soud pro lidská práva
EU	Evropská unie
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu
GA	Generální advokát
JŘ	Jednací řád
NSS	Nejvyšší správní soud
OKP	Odbor komunitárního práva
SES	Smlouva o založení Evropského společenství
SEU	Smlouva o Evropské unii
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
Listina	Listina základních práv Evropské unie
VLZ	Vládní zmocněnec

Pro označení ostatních členských států je používán dvoupísmenný kód ISO (ISO 3166 alpha-2), s výjimkou zkratky EL pro Řecko a UK pro Spojené království, které jsou bez ohledu na uvedené ISO ve vztahu k těmto státům v EU obvykle používány.

Pro označení ministerstev ČR a dalších centrálních orgánů státní správy jsou používány obvyklé zkratky jejich názvů.

ÚVODNÍ SLOVO VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

Vážení čtenáři,

poprvé v historii ankety Slovo roku Oxfordského slovníku nebyl v roce 2020 vybrán jeden jediný vítěz. Důvodem byla bezprecedentní světová pandemie koronaviru, která vynesla do popředí celou řadu výrazů, jako rouška, lockdown, home office nebo komunitní přenos. Uživatelé jiného slovníku – konkrétně Dictionary.com – nicméně ve své anketě přeci jen jedno slovo roku zvolili – stalo se jím právě slovo *bezprecedentní*. Stejným výrazem by bylo možné označit situaci, které minulý rok čelil Soudní dvůr EU v souvislosti s vydáním rozsudku německého Spolkového ústavního soudu ve věci nákupu dluhopisů Evropské centrální banky (ECB). Spolkový ústavní soud shledal rozpor mezi postupem ECB a německým právním řádem v nákupu dluhopisů, jimiž se ECB snaží podpořit ekonomiku eurozóny. Problém byl v tom, že se Spolkový ústavní soud předtím v řízení o předběžné otázce obrátil na Soudní dvůr, který posoudil program nákupů dluhopisů jako souladný s unijním právem (C-493/17 *Weiss*). Spolkový ústavní soud následně rozhodl, že Soudní dvůr jednal *ultra vires*, když tento program schválil, k čemuž došlo v důsledku nesprávné aplikace testu proporcionality, a umožnil tak orgánům EU zvýšit své pravomoci na úkor členských států. Ačkoli se nejedná o první případ, kdy se ústavní soud členského státu postavil výslovně proti rozsudku Soudního dvora (jedním z nich je ostatně česká kauza *Holubec*), vážnost situace zvyšuje skutečnost, že právě Spolkový ústavní soud je neformálně považován za jakousi protiváhu Soudního svora EU a jeho rozhodnutí inspirují řadu vrcholných soudů členských států. Rozsudek Spolkového ústavního soudu se tak může stát nebezpečným krumpáčem, kterým budou podkopány samotné základy specifických rysů a autonomie unijního práva. Jeho dopady mohou být o to závažnější, že stále probíhají řízení s Polskem a Maďarskem týkající se dodržení hodnot právního státu podle čl. 7 SEU. Vrcholné soudy těchto členských států by mohly inklinovat k nerespektování výsledků případných řízení před Soudním dvorem EU zahájených v této souvislosti právě s odkazem na přístup Spolkového ústavního soudu. Těchto aspektů se ostatně dotýkají mnohé případy, které se již k Soudnímu dvoru EU dostaly v rámci řízení o porušení povinnosti či řízení o předběžné otázce.

Také Česká republika učinila v agendě zastupování před Soudním dvorem EU bezprecedentní krok. V září loňského roku byl Komisi zaslán podnět dle čl. 259 SFEU z důvodu tvrzeného porušení několika ustanovení unijních předpisů na ochranu životního prostředí Polskem v souvislosti s prodloužením a rozšířením činnosti v povrchovém dole Turów v samé blízkosti české hranice. Podnět vyústil v rozhodnutí o podání žaloby proti Polsku, která byla Soudnímu dvoru zaslána právě dnes, kdy píše toto úvodní slovo.

Z kauz před Soudním dvorem, v nichž Česká republika vystupovala jako účastník, přitahovalo mediální pozornost především řízení o porušení povinnosti ve věci relokačních kvót. Podle Soudního dvora Polsko, Maďarsko a Česká republika tím, že nepostupovaly v souladu s dočasným mechanismem relokace žadatelů o mezinárodní ochranu, nesplnily povinnosti, které pro ně vyplývaly z unijního práva (spojené věci C-715/17, C-718/17 a C-719/17). Ačkoli měl tento případ spíše politickou než právní povahu, jeden čistě právní aspekt se zdá být zajímavý. Oproti ustálené judikatuře, podle níž je základním účelem řízení o porušení povinnosti napravit tvrzené porušení unijního práva, dovedil Soudní dvůr přípustnost žaloby směřující proti porušení ustanovení unijního práva, jejichž platnost skončila, a porušení unijního práva tak *stricto sensu* již není možné podle těchto ustanovení napravit. Hlavním argumentem Soudního dvora pro tento přístup byla obava z nedostatečného uplatňování unijních předpisů s omezenou dobou platnosti v budoucnu, kdy by se členské státy mohly snažit neplnit povinnosti vyplývající z takového předpisu a zároveň se vyhnout řízení o nesplnění povinností z pouhého důvodu, že se toto nesplnění týká předpisu, jehož doba použitelnosti skončila po uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku, a v důsledku toho by členské státy mohly těžit z vlastního pochybení.

Z ostatních významných rozhodnutí Soudního dvora, která by čtenářům neměla uniknout, bych na tomto místě pouze telegraficky zmínil věc *Facebook Ireland a Schrems*, v rámci které se Soudní dvůr znovu zabýval úrovní ochrany poskytované štítem EU–USA na ochranu soukromí (C-311/18), rozsudky proti Rumunsku a Irsku, kterými Soudní dvůr pokračoval v judikatuře týkající se ukládání pokut za neprovedení směrnic přijatých řádným legislativním postupem ve smyslu čl. 260 odst. 3 SFEU (C-549/18 *Komise v. Rumunsko* a C-550/18 *Komise v. Irsko*) nebo rozsudek, ve kterém se Soudní dvůr zabýval praktickou otázkou přezkumu neudělení schengenského víza z důvodu námitky jiného členského státu, že žadatelé představují hrozbu pro veřejný pořádek (spojené věci C-225/19 a C-226/19 *Minister van Buitenlandse Zaken*).

Z personálních změn stojí z «českého» pohledu za zmínku především ukončení dlouholetého mandátu prof. Jiřího Malenovského a jmenování dosavadního soudce Tribunálu Jana Passera na jeho místo.

Konečně z hlediska organizace ústních jednání přinesla pandemie jeden zcela nový prvek, a to slyšení účastníků on-line. Vedle nesporných výhod ukázaly první zkušenosti také negativa, kvůli kterým nelze očekávat, že by dálkové přenosy do budoucna zcela nahradily fyzická jednání v Lucemburku.

Vážení čtenáři, Zpráva, kterou právě držíte v ruce, toho nabízí mnohem víc. Přeji Vám příjemnou četbu a užitečné využití informací, které Zpráva obsahuje.

V Praze dne 26. února 2021

A handwritten signature in blue ink, which appears to read "Martin Zedler". The signature is stylized and somewhat cursive, with the name "Martin" written in a larger, more prominent font than "Zedler".

KANCELÁŘ VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

V řízeních před Soudním dvorem EU jsou členské státy zastoupeny zmocněnci (viz čl. 19 Statutu Soudního dvora). Zastupování ČR před Soudním dvorem a Tribunálem je zajišťováno vládním zmocněncem pro zastupování České republiky před Soudním dvorem Evropské unie (dále jen „VLZ“) na základě usnesení vlády č. 113 ze dne 4. 2. 2004 o Statutu vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Soudním dvorem Evropské unie (dále jen „Statut VLZ“), ve znění usnesení vlády č. 382 ze dne 24. 5. 2010.

Dne 10. 3. 2008 byl do této funkce jmenován usnesením vlády č. 246 JUDr. Martin Smolek, Ph.D., LL.M.

Usnesením vlády č. 435 ze dne 13. 4. 2005 bylo rozhodnuto, že VLZ bude rovněž zajišťovat zastupování ČR před Soudem ESVO.

Usnesením vlády č. 382 ze dne 24. 5. 2010 byla přijata novela Statutu VLZ, kterou bylo reagováno zejména na terminologické změny související se vstupem Lisabonské smlouvy v platnost.

VLZ podle čl. 2 a čl. 8 Statutu VLZ působí při Ministerstvu zahraničních věcí (dále jen „MZV“). K plnění svých úkolů využívá zaměstnance OKP, který je rozdělen na tři oddělení, z nichž dvě (Oddělení pro Soudní dvůr EU a Oddělení pro infringementy, dále jen „Kancelář VLZ“) se zabývají všemi záležitostmi týkajícími se agendy VLZ. Na činnosti Kanceláře VLZ se podílí také třetí oddělení OKP, Oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy EU.

Jak vyplývá ze Statutu VLZ, nejsou kompetence VLZ omezeny pouze na zastupování ČR před soudními orgány EU, ale zahrnují rovněž hájení zájmů ČR v prejudiciální (administrativní) fázi řízení s EK (dále též jen „Komise“) týkajících se možných porušení závazků vyplývajících ze členství v EU, včetně mechanismu EU Pilot.

VLZ zastupuje ČR v těchto řízeních:

- řízení o porušení unijního práva, tzv. infringement,
- řízení o předběžné otázce,
- řízení o posudku,
- řízení, do nichž ČR vstupuje jako vedlejší účastník, tzv. intervence, či
- řízení o přímé žalobě ČR na neplatnost aktů vydaných orgánem EU, popř. na nečinnost orgánu EU.

Pravidelnou agendu VLZ představuje zejména zastupování ČR v řízení o předběžné otázce a v řízení o porušení unijního práva.

Zajištění zastupování ČR před Soudním dvorem EU a před EK obstarávají v Kanceláři VLZ zaměstnanci, jejichž stručný profil, včetně kontaktních údajů, naleznete na konci této Zprávy.

Kancelář VLZ využívá pravidelně také služeb stážistů, kterým na tomto místě náleží poděkování za kvalitně odváděnou práci.

VLZ je v jeho činnosti nápomocen Výbor vládního zmocněnce (dále jen „Výbor VLZ“) složený ze zástupců jednotlivých ústředních orgánů státní správy, v jejichž čele stojí člen vlády, a rovněž ze zástupců dalších orgánů (např. ÚV, ČNB a ÚOHS). Jde o mezirezortní poradní a konzultační orgán, jehož úkolem je napomáhat VLZ při plnění jeho úkolů.

VLZ na pravidelných setkáních Výboru VLZ informuje o aktuálních řízeních, jež před Soudním dvorem a Komisí probíhají, o důležitých rozsudcích a stanoviscích generálních advokátů a také o řízeních o porušení unijního práva vedených proti ČR. Výbor VLZ je fórem, kde dochází k výměně názorů mezi jednotlivými resorty, což umožňuje formulovat stanoviska ČR s přihlédnutím ke všem relevantním zájmům, které mohou v dané oblasti existovat.

Prostřednictvím členů Výboru VLZ také dochází ke komunikaci mezi VLZ a příslušnými ministerstvy, eventuálně jinými ústředními orgány státní správy nebo jimi podřízenými orgány při zpracování vyjádření ČR v jednotlivých typech řízení. Postup při zpracování vyjádření ČR probíhá v zásadě takto: VLZ informuje příslušného člena Výboru VLZ, do jehož působnosti daná problematika spadá, o zahájení řízení, ať již před soudními orgány EU nebo ze strany EK, příp. též doporučí vhodný postup v daném řízení. Na základě odezvy, resp. podkladů daného resortu, vypracuje VLZ ve spolupráci s resortem vyjádření ČR, které je po odsouhlasení příslušným resortem zasláno soudnímu orgánu nebo EK.

Komunikace probíhá přímo nebo prostřednictvím zvláštní databáze spravované VLZ (tzv. databáze ISAP).

VLZ může také využít možnosti získat informace od právnických či fyzických osob na základě zákona č. 186/2011 Sb., o poskytování součinnosti pro účely řízení před některými mezinárodními soudy a mezinárodními kontrolními orgány a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „zákon č. 186/2011 Sb.“).

SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE V ROCE 2020

Soudní dvůr EU je jedním ze základních orgánů Evropské unie, jehož úkolem je především dbát na jednotný výklad unijního práva a rozhodovat spory v oblastech vymezených zakládacímí smlouvami (viz především čl. 19 SEU a čl. 251 až 281 SFEU). Soudní dvůr EU (dříve neformálně označovaný jako Evropský soudní dvůr) je v současné době zastřešujícím označením pro dvě soudní instance: Soudní dvůr a Tribunál (dříve Soud prvního stupně). Existence Soudního dvora a Tribunálu je zakotvena přímo v zakládacích smlouvách (čl. 19 SEU).

Členské státy požívají před unijními soudy výjimečného postavení, a to nejen ve smyslu privilegovaných žalobců podle čl. 263 SFEU. Mohou vstupovat do jakýchkoli řízení a svými vyjádřeními ovlivňovat konečnou podobu soudních rozhodnutí (viz čl. 23 a 40 Statutu Soudního dvora). Vedle těchto dvou soudních instancí je třeba k unijním soudům v širším slova smyslu počítat též Soudní dvůr Evropského sdružení volného obchodu (*EFTA Court*; dále jen „Soud ESVO“), jehož význam pro členské státy je nicméně velmi omezený.

V roce 2005 byl vytvořen Soud pro veřejnou službu jakožto specializovaný soud na základě rozhodnutí Rady 2004/752/ES, Euratom ze dne 2. listopadu 2004 o zřízení Soudu pro veřejnou službu Evropské unie, za využití bývalého článku 225a SES, resp. 140b SESAE. Tento jmenovaný soud převzal agendu řešení zaměstnaneckých sporů mezi institucemi EU a jejich zaměstnanci, jež do té doby vykonával Soud prvního stupně. Nicméně nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 2016/1192 ze dne 6. července 2016 bylo působení Soudu pro veřejnou službu ukončeno k 31. srpnu 2016 a jeho agenda přešla zpět na Tribunál.

Soudní dvůr byl ke konci roku 2020 složen z 27 soudců (jeden za každý členský stát) a z 11 generálních advokátů, jejichž úlohou je poskytovat Soudnímu dvoru nezávislá stanoviska v řízeních před konečným rozhodnutím ve věci. Tribunál se skládá z 54 soudců (dva za každý členský stát). V roce 2020 opustili Soudní dvůr i Tribunál soudci a generální advokátka, kteří byli jmenováni za Spojené království.

V roce 2020 byli novými soudci Soudního dvora jmenováni Jan Passer (CS) a Ineta Ziemele (LV). Novými generálními advokáty byli jmenováni Jean Richard de la Tour (FR) a Athanasios Rantos (EL). Na Tribunálu nedošlo k novým jmenováním.

ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE

Úkolem této kapitoly je poskytnout obecné informace o charakteru řízení o předběžné otázce, a o tom, jak se do tohoto řízení v roce 2020 zapojila ČR a jaké zajímavé rozsudky byly v roce 2020 Soudním dvorem v rámci tohoto typu řízení vyneseny. Oddíly věnované vyjádřením ČR a zajímavým rozsudkům jsou členěny do tematických okruhů, v rámci kterých jsou jednotlivá řízení o předběžné otázce Kanceláří VLZ ze statistických a pracovně-organizačních důvodů monitorována.

K povaze řízení o předběžné otázce

Soudy členských států se na základě čl. 267 SFEU mohou obracet na Soudní dvůr s otázkami výkladu či platnosti unijního práva, jež potřebují pro svá rozhodnutí. Z pohledu konstrukce právního řádu EU se jedná o nejdůležitější soudní řízení.¹ V souladu s čl. 23 Statutu Soudního dvora dostávají vlády členských států EU oznámení o všech řízeních o předběžné otázce. Vedle originálů předkládacích usnesení nebo jejich shrnutí jsou jim v souladu s čl. 98 odst. 1 Jednacího řádu Soudního dvora (dále jen „JŘ Soudního dvora“) doručovány také jejich překlady do úředního jazyka členského státu. Na základě těchto informací o řízení o předběžné otázce se vlády členských států mohou rozhodnout, zda do řízení jako účastník vstoupí či nikoliv.² Nemusí osvědčovat žádný právní zájem.

Po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost má Soudní dvůr obecnou pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách i v oblasti prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Součástí obecného právního režimu se staly také oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech, tato obecná pravomoc se nyní týká též vízové, azylové a přistěhovalecké politiky a jiných politik týkajících se pohybu osob. Soudní dvůr se může vyslovovat též k Listině základních práv EU, která má dle čl. 6 odst. 1 SFEU stejnou právní sílu jako Smlouvy.

Jedinou oblastí zůstávající mimo pravomoc Soudního dvora je společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP), která se na základě hlavy V SEU řídí zvláštními pravidly a specifickými postupy. Soudní dvůr není v souladu s čl. 275 SFEU příslušný k přezkumu těchto ustanovení ani aktů přijatých na jejich základě, se dvěma výjimkami: 1) je příslušný k přezkumu vymezení rozsahu pravomocí EU a SZBP, jejíž provádění se nesmí dotknout výkonu pravomocí Unie a rozsahu pravomocí orgánů pro výkon výlučných a sdílených pravomocí EU; 2) má pravomoc

¹ K řízení o předběžné otázce srov. M. Bobek, J. Komárek, J. Passer, M. Gillis, *Předběžná otázka v komunitárním právu* (Linde, 2005).

² K dalším účastníkům řízení o předběžné otázce srov. čl. 23 Statutu Soudního dvora, popř. M. Bobek, J. Komárek, J. Passer, M. Gillis, *Předběžná otázka v komunitárním právu* (Linde 2005), s. 288 až 291.

rozhodovat o žalobách na neplatnost směřujících proti rozhodnutím, jimiž se stanoví omezující opatření vůči fyzickým nebo právnickým osobám, přijatým Radou například v rámci boje proti terorismu (zmrazení aktiv).

Řízení o předběžné otázce se týká též aktů přijatých institucemi nebo jinými subjekty EU, jež jsou v důsledku toho začleněny do práva EU a které může Soudní dvůr vykládat a podrobovat přezkumu platnosti na žádost vnitrostátních soudů, aby jim umožnil ověřit soulad jejich vnitrostátních právních předpisů s tímto právem.

VLZ je osobou příslušnou přijímat za ČR dokumentaci zasílanou Soudním dvorem k předběžným otázkám. Ke všem předběžným otázkám zpracovává VLZ analýzu v podobě shrnující tabulky, kterou následně zašle rezortům, do jejichž gesce řešená problematika spadá, aby tyto mohly kvalifikovaně zvážit, zda by bylo v daném případě účelné, aby se ČR vyjádřila. Podrobná analýza je prováděna také ve fázi po vyjádření ostatních účastníků v řízení, protože i v této fázi se mohou objevit nové skutečnosti podstatné pro případné vyjádření ČR.

Již od roku 2004 jsou všechny dokumenty vztahující se k řízení o předběžné otázce v Kanceláři VLZ elektronicky zpracovávány a následně distribuovány rezortům prostřednictvím databáze ISAP. V případech, kde příslušný resort vyhodnotí určitou předběžnou otázku jako důležitou s ohledem na možné budoucí dopady na aplikaci práva EU v ČR, je ve spolupráci s VLZ zpracováno písemné nebo ústní vyjádření (podle fáze), které je následně předloženo Soudnímu dvoru, resp. před Soudním dvorem předneseno.

K účasti vládního zmocněnce na řízení o předběžné otázce v roce 2020

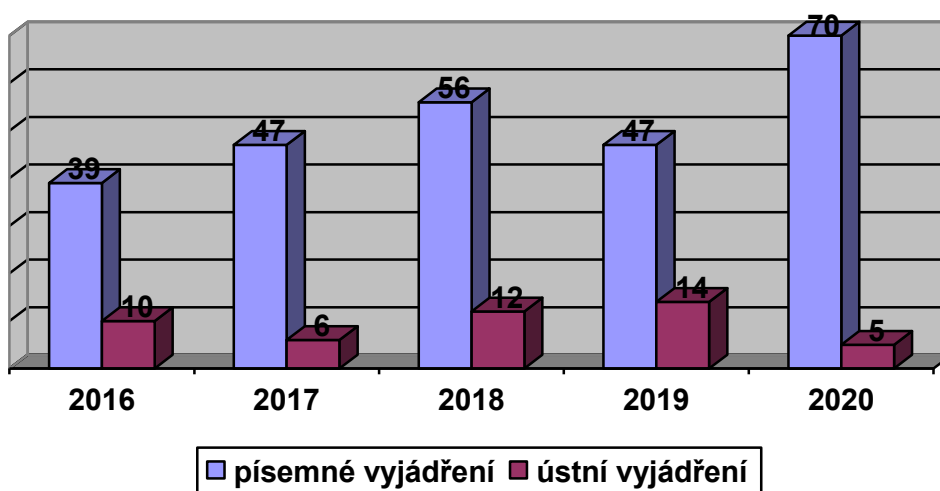
Kancelář VLZ obdržela v roce 2020 cca 800 podání v cca 500 řízeních o předběžné otázce. Ke každému podání byla vypracována analýza. Z uvedeného počtu řízení se ČR aktivně zapojila do celkem 72, a to v podobě písemného vyjádření nebo ústního vystoupení, případně obojího.³ Důvodem pro vyjádření ČR v jednotlivých řízeních byla zejména důležitost položených předběžných otázek pro vnitrostátní úpravu a aplikační praxi v ČR a zájem na prosazení výkladu zastávaného ČR. V 68 věcech bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření, ve dvou případech na písemné vyjádření navazovala písemná odpověď na otázky Soudního dvora a v 5 věcech se prostřednictvím VLZ účastnila ČR ústního jednání (v jednom případě se ČR zapojila do obou fází řízení). Aktivita ČR v řízení o předběžné otázce v roce 2020 se tedy pohybovala v intencích této aktivity během posledních pěti let,

---

³ Rozhodným datem je datum předložení vyjádření (popř. účasti ČR na ústním jednání). Pokud tedy bylo zahájené řízení o předběžné otázce oznámeno ČR před 31. 12. 2020, ale k předložení písemného vyjádření došlo až po tomto datu, není v uvedeném přehledu zahrnuto.

se vzrůstajícím trendem. Nižší počet ústních jednání ve srovnání s předchozími lety byl zapříčiněn pandemií onemocnění covid-19, kdy se v roce 2020 konalo méně ústních jednání než v letech předešlých nebo byla ústní jednání nahrazována otázkami Soudního dvora k písemnému vyjádření.

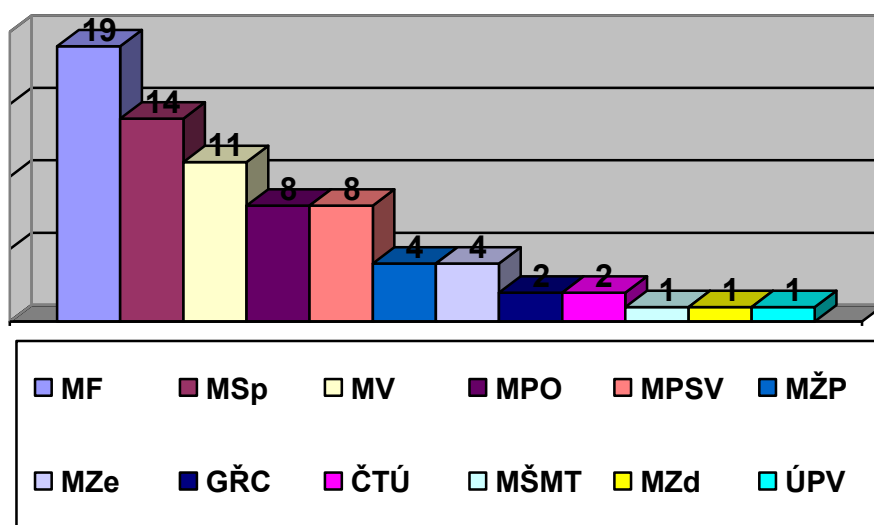
Přehled vyjádření ČR v řízení o předběžné otázce v letech 2016 – 2020

Vyjádření směřovala zejména do oblasti daní a finančního trhu, sociálního zabezpečení migrujících osob a justiční spolupráce v civilní i trestní oblasti.

Jelikož má každé řízení o předběžné otázce svůj příslušný vnitrostátní hlavní gesční resort, lze vyjádření ČR v roce 2020 srovnat také z hlediska podílu jednotlivých gestorů na celkovém počtu zpracovaných vyjádření.

Přehled vyjádření ČR v řízení před Soudním dvorem v roce 2020 podle gestorů

Shrnutí vyjádření ČR v řízení o předběžné otázce v roce 2020

Následuje přehled řízení, ve kterých ČR předložila v roce 2020 písemné vyjádření nebo se účastnila ústního jednání.⁴

1. Zemědělství

12 zahájených řízení (označování a bezpečnost potravin, zemědělské fondy, hnojiva, veterinární léčivé přípravky, atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve třech věcech.

C-881/19 Tesco Stores

Česká předběžná otázka se týká toho, zda prodejní názvy potravin uvedené v příloze I směrnice 2000/36 o kakaových a čokoládových výrobcích určených k lidské spotřebě lze uvádět pouze v jazykové verzi směrnice členského státu, kde má být taková potravina uváděna na trh, nebo zda lze takovou potravinu označit překladem z libovolné jazykové mutace směrnice. Ve spolupráci s MZe bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že prodejní názvy uvedené v příloze I směrnice jsou závazné a v případě, že existuje prodejní nebo zákonný název stanovený unijními předpisy, pak je nutno jej použít, a to v jazykovém znění členského státu uvedení potraviny na trh. Dále byla Soudnímu dvoru odeslána odpověď na dodatečnou otázku Soudního dvora týkající se nutnosti výslovného stanovení povinnosti používat označení obsažené v jazykovém znění odpovídajícím úřednímu jazyku členského státu, na jehož území je výrobek uváděn na trh. Podle České republiky taková nutnost výslovného stanovení povinnosti nevyvstává, jelikož tato povinnost již v unijním právu stanovena je.

C-86/20 Vinařství U Kapličky

Věc se týká povahy a účinku dokumentu V I 1 vydaného na základě nařízení č. 555/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 479/2008 o společné organizaci trhu s vínem, pokud jde o programy podpory, obchod se třetími zeměmi, produkční potenciál a kontroly v odvětví vína. Ve spolupráci s MZe bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že dokument V I 1 představuje pouhou administrativní podmínku pro vstup vína na území EU a nijak neosvědčuje nezávadnost vína pro účely jeho uvedení na trh v Unii.

---

⁴ Případy jsou řazeny vzestupně dle spisových značek, pořadí nemusí nutně odrážet posloupnost, v jaké byly případy doručovány VLZ.

C-176/20 *Avio Lucos*

Věc se týká institutů aktivního zemědělce a uměle vytvořených podmínek. Ve spolupráci s MZe bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že členský stát v zásadě může za aktivního zemědělce považovat právnickou osobu, která obhospodařuje zemědělský pozemek na základě koncesní smlouvy a která na něm chová zvířata za účelem pastvy na základě smluv o výpůjčkách. Co se týče uměle vytvořených podmínek, pak platí, že zneužití podpory zahrnuje jak objektivní skutečnosti, tak i subjektivní prvek. Z objektivních skutečností musí vyplývat, že i přes formální dodržení podmínek stanovených příslušnými právními předpisy Unie nebyl dosažen cíl sledovaný touto právní úpravou. Subjektivní prvek pak spočívá v záměru získat výhodu vyplývající z unijní právní úpravy tím, že podmínky vyžadované pro její získání byly uměle vytvořeny.

2. Životní prostředí

14 zahájených řízení (kvalita ovzduší, obnovitelné zdroje, posuzování vlivů na životní prostředí, účast veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně životního prostředí, ochrana přírodních stanovišť, nakládání s odpady atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve čtyřech věcech.

C-87/20 *Hauptzollamt B*

Paní XY přicestovala na celní území Unie s 300 g kaviáru chráněného druhu jesetera, které jí byly zabaveny německými úřady s tím, že překročila maximální množství (125 g), na které lze podle prováděcího nařízení Komise č. 865/2001 uplatnit výjimku z povinnosti předložit dovozní povolení (které paní XY neměla). Předmětem sporu se stala otázka, zda taková situace představuje porušení unijního práva z hlediska celé zásilky anebo jen z hlediska té části, která přesahuje stanovené maximální množství. Ve spolupráci s MŽP bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že se jedná o porušení ve vztahu k celé zásilce. V důsledku toho mohou německé orgány v rámci odpovídající sankce zabavit zásilku v celém rozsahu.

C-181/20 *Vysočina Wind*

Žalobce je provozovatelem solární elektrárny a v rámci původního řízení se po České republice domáhá zaplacení částky z titulu odpovědnosti členského státu za škodu způsobenou řádným neprovedením směrnice 2012/19 o odpadních elektrických zařízeních. Směrnice s účinností od 14. 2. 2014 ukládá výrobcům elektrických zařízení, aby financovali nakládání s odpadem vzniklým z těchto zařízení

od 13. 8. 2005. Datum 13. 8. 2005 bylo převzato z předcházející právní úpravy, která se ovšem nevztahovala na fotovoltaické panely, jež byly tomuto režimu poprvé podrobeny až směrnicí 2012/19. Česká republika ještě před přijetím této směrnice jako rozhodné datum pro začátek financování nakládání s odpadními fotovoltaickými panely ze strany výrobců stanovila 1. 1. 2013. Vystala otázka, zda je taková úprava slučitelná s unijním právem. Ve spolupráci s MŽP bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že rozhodné datum 13. 8. 2005 nelze aplikovat na fotovoltaické panely podrobené danému režimu nově od 14. 2. 2014 z důvodu retroaktivity. I v případě, že by ale Soudní dvůr dospěl k opačnému názoru, nejsou dle České republiky splněny podmínky pro uplatnění odpovědnosti členského státu za škodu způsobenou nesprávným provedením směrnice.

C-300/20 Bund Naturschutz in Bayern

Předmětem sporu se stala vyhláška o zřízení chráněné krajinné oblasti v Bavorsku. Nevládní organizace Bund Naturschutz in Bayern podala návrh na soudní přezkum této vyhlášky z důvodu, že nebyla podrobena strategickému posouzení vlivů na životní prostředí (SEA) dle směrnice 2001/42 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí, což ovšem podle německého práva nebylo nutné. Ve spolupráci s MŽP bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že takováto vyhláška nepředstavuje „rámeček pro schvalování záměrů“, který by bylo nutné podrobit procesu SEA.

C-357/20 Magistrat der Stadt Wien

Věc přímo navazuje na již rozhodnutou věc C-477/19. Předmětem sporu se stalo rozhodnutí o pokutě, která byla uložena za provedení stavebních prací, v jejichž důsledku bylo zničeno, resp. poškozeno místo odpočinku a rozmnožování jedinců chráněného druhu (křečka polního). Ve spolupráci s MŽP bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že pojem „místo rozmnožování“ zahrnuje veškerý prostor, který je nezbytný k dokončení kompletního reprodukčního cyklu jedince daného druhu. V případě, že jedinci daného druhu užívají konkrétní „místo rozmnožování“ opakovaně, musí ochrana takového místa probíhat celoročně.

3. Dopravní politika

50 zahájených řízení (náhrady a pomoc cestujícím v letecké dopravě při zrušení či zpoždění letu, železniční infrastruktura, emise motorových vozidel, poskytovatelé všeobecných služeb, atd.);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

4. Energetická politika

1 zahájené řízení (společná pravidla pro vnitřní trh se zemním plynem);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)

3 zahájená řízení (roaming, přístup k internetu);

ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-34/20 Telekom Deutschland

Telefonní operátor nabízí zvýhodnění, jehož používání nevyčerpává základní datový balíček, v důsledku čehož není snížena přenosová rychlost, zákazník ale musí souhlasit s omezením šířky pásma na 1,7 Mb/s. Položené otázky se týkaly toho, zda je popsané omezení šířky pásma v rozporu s nařízením 2015/2120, kterým se stanoví opatření týkající se přístupu k otevřenému internetu. Ve spolupráci s ČTÚ a MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že veškeré dohody o podmínkách a vlastnostech služeb dle čl. 3 odst. 2 nařízení musí splňovat také požadavky čl. 3 odst. 3 nařízení, přičemž daná praktika tyto požadavky nesplňuje.

6. Ochrana osobních údajů

15 zahájených řízení (uchovávání osobních údajů za účelem vyšetřování trestných činů, předávání osobních údajů mezi jednotlivými správci a zvláštní aspekty ochrany osobních údajů na internetu, atd.);

ČR se písemně vyjádřila v pěti věcech.

C-645/19 Facebook Ireland a další

Jádrem sporu je otázka, zda dozorový úřad, který není na základě principu *one stop shop* příslušný vykonávat správní dohled nad určitým přeshraničním zpracováním, může vzhledem k tomuto zpracování přesto využít své pravomoci zahájit soudní řízení. Ve spolupráci s MV a ÚOOÚ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že nikoliv, jelikož pravomoc zahájit soudní řízení má doplňkový charakter ke správním pravomocím dozorových úřadů, a tudíž nerozšiřuje okruh situací, vůči nimž může konat jiný než příslušný dozorový úřad.

C-817/19 Ligue des droits humains

Jádrem sporu je slučitelnost směrnice 2016/681 o používání jmenné evidence cestujících (PNR) a belgické vnitrostátní transpoziční úpravy s čl. 7 a 8 Listiny.

Ve spolupráci s MV a MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření zastávající názor, že směrnice je s Listinou plně v souladu.

C-140/20 Commissioner of the Garda Síochána and Others

Předmětem sporu je slučitelnost irské právní úpravy data retention se směrnicí 2002/58 o soukromí v odvětví elektronických komunikací a Listinou, a to jak z důvodu plošného a nerozlišujícího charakteru uchovávání údajů, tak z důvodu údajné absence nezávislého dohledu. Ve spolupráci s MV, ČTÚ a MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že plošný a nerozlišující charakter uchovávání údajů není sám o sobě v rozporu s unijním právem, jsou-li zároveň stanoveny přísné záruky v oblasti přístupu k údajům.

C-148/20 až C-150/20 Deutsche Lufthansa

Jádrem sporu je otázka, zda je směrnice 2016/681 o používání jmenné evidence cestujících (PNR) v souladu s právem na soukromí a ochranu osobních údajů ve smyslu čl. 7 a 8 Listiny, zejména s ohledem na vymezení předávaných údajů, dobu jejich uchovávání a procesně právní ochranu subjektů údajů. Ve spolupráci s MV a MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice je s dotčenými ustanoveními Listiny v souladu.

C-215/20 Bundesrepublik Deutschland

Jádrem sporu je otázka, zda je směrnice 2016/681 o používání jmenné evidence cestujících (PNR) v souladu s právem na soukromí a ochranu osobních údajů ve smyslu čl. 7 a 8 Listiny, zejména s ohledem na vymezení předávaných údajů, dobu jejich uchovávání a procesně právní ochranu subjektů údajů. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice je platná.

7. Veřejné zakázky

13 zahájených řízení (postup při zadávání veřejných zakázek a přezkumné řízení);
ČR se nevyjádřila v žádné věci.

8. Státní podpory

4 zahájená řízení (státní podpora v jednotlivých sektorech a definice státní podpory);
ČR se nevyjádřila v žádné věci.

9. Hospodářská soutěž

3 zahájená řízení (kartelové dohody, dominantní postavení);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

10. Daně a finanční trh

52 zahájených řízení (DPH, karuselové podvody, pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel, spotřební daň, zdanění mateřských a dceřiných společností, zdanění při fúzích a převodech aktiv, kolektivní investování, platební služby na vnitřním trhu atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila v deseti věcech.

C-146/19 SCT

Předmětem sporu byla otázka, zda lze snížení základu daně v případě konečného nezaplacení ceny ve smyslu čl. 90 směrnice 2006/112 o DPH podmínit tím, že osoba povinná k dani svou neuhrazenou pohledávku včas a řádně přihlásí do insolvenčního řízení. Na ústním jednání dne 26. února 2020 byl zastáván názor, že taková podmínka je přípustná, jelikož je důležitá pro správný výběr daně a pro osobu povinnou k dani není nepřiměřeně zatěžující.

C-910/19 Bankia

Předmětem sporu je, zda v případě, kdy je veřejná nabídka k upsání akcií směřována jak na retailové investory, tak na kvalifikované investory, a je vydán prospekt určený výhradně retailovým investorům, mohou žalobu na určení odpovědnosti za prospekt podat i kvalifikovaní investoři. Ve spolupráci s MF bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že odpovědnosti za údaje ve zveřejněném prospektu se mohou dovolávat všichni investoři, jimž je nabídka určena.

C-108/20 Finanzamt Wilmersdorf

Předmětem sporu je otázka, zda lze osobě povinné k dani odeprít nárok na odpočet z důvodu, že v rámci některého z předcházejících dodání byl spáchán daňový podvod a osobě povinné k dani tato skutečnost byla nebo měla být známa, a to i za situace, kdy osoba povinná k dani při spáchaném daňového úniku nebyla nápomocna a nedopustila se v souvislosti s ním nadržování. Ve spolupráci s MF a GFŘ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření zastávající názor, že nárok na odpočet lze odeprít ve všech případech, kdy osoba povinná k dani nakoupila zboží, jež bylo předmětem podvodu na DPH, o němž věděla či vědět měla.

C-156/20 *Zipvit*

Jádrem sporu je otázka, zda může osoba povinná k dani uplatnit nárok na odpočet daně v situaci, kdy v důsledku pochybení na obou stranách transakce byly poskytnuté služby nejprve nesprávně považovány za osvobozené od DPH, přičemž ani daňové orgány uhrazení této DPH nepožadovaly a již požadovat nemohou. Ve spolupráci s MF a GFŘ bylo Soudnímu dvoru odesláno vyjádření v tom smyslu, že v takovém případě příjemci služby nárok na odpočet vůbec nevznikl, jelikož nebyl zatížen DPH na vstupu, a že v každém případě nemůže nárok na odpočet uplatnit bez faktury splňující podmínky směrnice 2006/112 o DPH.

C-186/20 *HYDINA SK*

Jádrem sporu je otázka, jaké důsledky má mít překročení lhůty pro poskytnutí informací dle čl. 10 nařízení č. 904/2010 o správní spolupráci v oblasti DPH. Ve spolupráci s MF a GFŘ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že se jedná o pořádkovou lhůtu, jež svědčí ve prospěch dožadujícího orgánu, a její nedodržení tudíž nemůže mít dopady na legalitu přerušení daňové kontroly ani na použitelnost získaných informací v daňovém řízení vedeném dožadujícím orgánem.

C-281/20 *Ferimet*

Jádrem sporu je otázka, zda směrnice 2006/112 o DPH brání tomu, aby byl osobě povinné k dani, jež zakoupila zboží v režimu přenesení daňové povinnosti, odmítnut nárok na odpočet DPH z důvodu, že na faktuře uvedla fiktivního dodavatele zboží. Ve spolupráci s MF a GFŘ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření zastávající názor, že nárok na odpočet lze odmítnout, pokud jednání osoby povinné k dani znemožňuje ověření, že skutečným dodavatelem byla jiná osoba povinná k dani.

C-294/20 *GE Auto Service Leasing*

Jádrem sporu je otázka, zda je možné odepřít osobě povinné k dani nárok na vrácení DPH na vstupu z důvodu, že předložila informace prokazující její nárok bez řádného důvodu až poté, co správce daně přijal rozhodnutí o zamítnutí vrácení DPH. Ve spolupráci s MF a GFŘ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že unijní právo takovému postupu nebrání.

C-334/20 *Amper Metal*

Jádrem sporu je otázka, zda čl. 168 písm. a) směrnice 2006/112 o DPH umožňuje odepřít osobě povinné k dani nárok na odpočet DPH na vstupu z důvodu, že hodnota přijaté služby byla nepřiměřeně vysoká a že tato služba neměla pro osobu povinnou k dani žádný přínos z hlediska její hospodářské činnosti. Ve spolupráci s MF a GFŘ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že je nárok na odpočet možné odepřít v rozsahu, v němž přijatá služba nemohla mít pro osobu povinnou k dani jakýkoliv přínos z hlediska její hospodářské činnosti, a dále v rozsahu, v němž zaplacená částka nepředstavovala skutečnou protihodnotu za poskytnuté služby.

C-337/20 *CRCAM*

Předběžná otázka se týká toho, zda čl. 58 směrnice 2007/64 o platebních službách vylučuje, aby bylo poskytovateli platebních služeb uloženo vrátit částku neautorizované platební transakce, když uživatel platebních služeb neautorizovanou transakci neoznámil poskytovateli platebních služeb ve lhůtě třinácti měsíců dle tohoto ustanovení, resp. zda se takového vrácení může domáhat také ručitel uživatele platebních služeb, přestože neautorizovaná transakce nebyla oznámena poskytovateli platebních služeb ve stanovené lhůtě. Ve spolupráci s MF bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že čl. 58 směrnice takový postup vylučuje, a to i v případě ručitele.

C-398/20 *ELVOSPOL*

Jádrem sporu je otázka, zda čl. 90 směrnice 2006/112 o DPH brání vnitrostátní právní úpravě, dle které nemůže plátce daně provést snížení základu daně v případě zdanitelných plnění, za která příjemce plnění zaplatil jen částečně nebo vůbec a která vznikla v období šesti měsíců před rozhodnutím soudu o úpadku příjemce plnění. Ve spolupráci s MF a GFŘ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice takové právní úpravě nebrání, jelikož v projednávané věci není možné nezaplacení ceny považovat za konečné a zároveň se sporná omezení vztahují pouze na situace charakteristické značným prostorem pro vznik podvodů na DPH.

11. Volný pohyb služeb a svoboda usazování

12 zahájených řízení (služby na vnitřním trhu, hazardní hry, sdílená ekonomika, překážky podnikání, atd.);

ČR se písemně a/nebo ústně vyjádřila v pěti věcech.

C-311/19 *Bonver Win*

Spor se týká slučitelnosti obecní vyhlášky města Děčín, která zakazuje provoz hazardních her v určitých částech města, s čl. 56 SFEU. Na ústním jednání dne 12. března 2020 Česká republika zastávala postoj, že se v daném případě čl. 56 SFEU vůbec neuplatní, jelikož se v původním řízení jedná o tzv. „čistě vnitrostátní situaci“. Maďarsko se nemohlo kvůli omezením v souvislosti s pandemií onemocnění covid-19 zúčastnit ústního jednání a zaslalo Soudnímu dvoru své vystoupení v písemné podobě. Soudní dvůr následně umožnil účastníkům řízení na toto podání písemně reagovat. Ve spolupráci s MF byla Soudnímu dvoru zaslána odpověď na vyjádření Maďarska s doplněním postřehů a praktických příkladů k možné aktivaci čl. 56 SFEU, k němuž však v posuzované věci nejsou dány podmínky.

C-723/19 *Airbnb Ireland et Airbnb Payments UK*

Předmětem předběžných otázek je opět posuzování charakteru služby zprostředkování krátkodobých pronájmů. Spornou se v tomto případě stala italská vnitrostátní úprava zavádějící daňové a informační povinnosti pro zprostředkovatele daných služeb, a to jak z hlediska její slučitelnosti se směrnicí 2015/1535 o technických notifikacích, tak z hlediska jejího souladu se směrnicí 2000/31 o elektronickém obchodu a směrnicí 2006/123 o službách. Ve spolupráci s MPO, ÚNMZ, MMR a MF bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že sporná vnitrostátní opatření spočívající v daňových povinnostech a s nimi souvisejících informačních povinnostech nejsou technickými předpisy ve smyslu směrnice 2015/1535, a dále že ani směrnice 2000/31 o elektronickém obchodu, ani směrnice 2006/123 o DPH se na dotčená opatření z daňové oblasti nevztahují.

C-142/20 *Analisi G. Caracciolo*

Podstatou položených otázek je, zda nařízení č. 765/2008 o požadavcích na akreditaci a dozor nad trhem týkajících se uvádění výrobků na trh brání tomu, aby kromě jediného akreditačního orgánu mohl akreditační činnost pro daný členský stát provádět i orgán se sídlem mimo EU, pokud tento orgán vychází z ekvivalentních norem. Ve spolupráci s MPO a ÚNMZ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření ve smyslu, že nařízení takové praxi brání. Zároveň není důvod domnívat se, že by systém jediného akreditačního orgánu byl v rozporu s volným pohybem služeb, zákazem dominantního postavení či zásadou nediskriminace.

C-205/20 *Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld*

Soudní dvůr ve věci C-645/18 rozhodl o nepřiměřenosti sankčního ustanovení obsaženého v rakouské právní úpravě vztahujícího se na nedodržování povinností týkajících se ohlašování vyslaných pracovníků a uchovávání mzdových podkladů. Předkládající soud se v této souvislosti táže na použitelnost požadavku přiměřenosti stanoveného čl. 20 směrnice 2014/67 o prosazování směrnice 96/71 o vysílání pracovníků a zda je možné, aby soudy a správní orgány doplnily vnitrostátní sankční ustanovení použitelná v projednávaném případě o kritéria přiměřenosti, aniž byl přijat nový vnitrostátní právní předpis. Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že předkládající soud nemůže dotčenou vnitrostátní právní úpravu, která odporuje unijnímu právu, při absenci legislativní změny sám doplnit o kritéria přiměřenosti, aby nesoulad s unijním právem překlenul a dosáhl účelu sledovaného směrnicí 2014/67 v podobě uložení přiměřené sankce.

C-325/20 *BEMH et Conseil national des centres commerciaux*

Jádrem sporu je otázka, zda přímým či nepřímým zapojením konkurenčních hospodářských subjektů, které je zakázáno ve smyslu čl. 14 odst. 6 směrnice 2006/123 o službách na vnitřním trhu, je i působení zástupců hospodářských komor v kolektivním orgánu, který uděluje povolení k obchodnímu provozu, pokud úlohou těchto osob coby členů orgánu je informovat tento orgán o aspektech významných pro udělení konkrétního povolení, aniž by o udělení tohoto povolení samy hlasovaly. Ve spolupráci s MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že takové působení je zakázaným zapojením, a to i přesto, že kvalifikované osoby nehlasují o žádosti o povolení.

12. Volný pohyb zboží a duševní vlastnictví

21 zahájených řízení (ochranné známky, dodatková ochranná osvědčení, kolektivní správa autorských práv, zdravotnické prostředky, zemědělské produkty, atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve dvou věcech.

C-123/20 *Ferrari*

Společnost Ferrari se domáhá ochrany svého speciálního limitovaného závodního modelu Ferrari FXX K, neboť výrobce nástavbových montážních dílů vyrobil takovou tuningovou sadu, pomocí které lze přestavět silniční model Ferrari 488 GTB tak, že se podobá speciálnímu modelu FXX K. Pro spor v původním řízení je třeba vyřešit otázku, zda těm částem karoserie speciálního modelu, které jsou dle Ferrari napodobovány tuningovou sadou, vznikla ochrana nezapsaným průmyslovým

vzorem zveřejněním vyobrazení celého vozidla nebo bylo třeba tyto části zveřejnit zvlášť. Ve spolupráci s ÚPV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že nařízení č. 6/2002 o průmyslových vzorech nevyžaduje, aby pro vznik ochrany nezapsaným průmyslovým vzorem byly jednotlivé části předem vymezeny vůči ostatním částem výrobku. Naopak podstatou tohoto institutu je umožnit tvůrci těžit z ochrany jakékoliv v budoucnu okopírované části výrobku, aniž by bylo nutné ji předem přesně určit.

C-178/20 *Pharma Expressz*

Žalobkyně v původním řízení dovážela a prodávala léčivý přípravek z členského státu, kde byl přípravek registrován a prodejný bez lékařského předpisu, do členského státu, kde dotčený přípravek nebyl registrován. Ve spolupráci s MZd bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice 2001/83 o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků takový postup nepřipouští.

13. Volný pohyb kapitálu

6 zahájených řízení (volný pohyb kapitálu, daně, atd.);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

14. Ochrana spotřebitele

26 zahájených řízení (nepřiměřené podmínky ve spotřebitelských smlouvách, nekalé obchodní praktiky, spotřebitelský úvěr, záruka na spotřební zboží atd.);

ČR se písemně vyjádřila v deseti věcech.

C-738/19 A

Jedná se o výklad směrnice 93/13 o zneužívajících podmínkách ve spotřebitelských smlouvách. Konkrétně jde o výklad zásady kumulativního účinku, resp. o to, zda při posouzení, zda je ujednání o smluvní pokutě zneužívající, musí být přihlédnuto k ostatním (ke všem ostatním) sjednaným ujednáním o smluvních pokutách, bez ohledu na to, zda jsou tato ujednání v konkrétním případě relevantní, resp. k možnosti domáhat se vydání bezdůvodného obohacení na základě vnitrostátního práva. Ve spolupráci s MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že další smluvní ustanovení, která pro danou situaci nejsou použitelná, nemají být brána v potaz. Totéž platí pro možnost domáhat se vydání bezdůvodného obohacení, která nevyplývá ze smlouvy, ale z vnitrostátního práva.

C-869/19 Banco de Caja España de Inversiones, Salamanca y Soría

Jde o to, zda směrnice 93/13 o zneužívajících podmínkách ve spotřebitelských smlouvách brání uplatnění některých zásad vnitrostátního civilního procesu, jako je například zásada projednací, zásada zákazu *reformatio in peius* apod. Ve spolupráci s MF a MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice uplatnění těchto zásad nebrání.

C-922/19 Stichting Waternet

Jedná se o dodávky pitné vody spotřebiteli, který neměl s dodavatelem, jenž plnil svou zákonnou povinnost udržovat vodovodní připojení, uzavřenou smlouvu, a přesto pitnou vodu čerpal. Vystala otázka, zda se jedná o nevyžádané dodávky, resp. nekalou obchodní praktiku ze strany dodavatele. Ve spolupráci s MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že se o nevyžádané dodávky nejedná.

C-33/20 Volkswagen Bank

V původním řízení jde mimo jiné o otázku, jak musí být v úvěrové smlouvě uveden způsob, kterým se stanoví výše odškodného, jež náleží věřiteli v případě předčasného splacení úvěru. Ve spolupráci s MF bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že postačuje uvedení způsobu, jímž se tato výše stanoví, aniž by musel být mechanismus specifikován natolik detailně, aby byl spotřebitel schopen výši přímo přesně vypočítat.

C-155/20 Volkswagen Bank a Škoda Bank

Spor se týká požadované míry podrobnosti informací uvedených ve smlouvách o spotřebitelském úvěru. V této souvislosti vyvstává i otázka případného zneužití práva ze strany spotřebitele. Ve spolupráci s MF bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že požadavky na podrobnost smluvních informací musí být vyvážené a že je třeba zohlednit i možnost zneužití práva ze strany spotřebitele.

C-187/20 BMW Bank a Škoda Bank

Jedná se o další z řady souvisejících případů, kde je řešena požadovaná míra podrobnosti informací ve smlouvách o spotřebitelském úvěru podle směrnice 2008/48 o smlouvách o spotřebitelském úvěru. Ve spolupráci s MF bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že požadavky na podrobnost smluvních informací musí být vyvážené, že je třeba zohlednit i možnost zneužití

práva ze strany spotřebitele a musí být zohledněn užitečný účinek uvedených informací pro spotřebitele.

C- 198/20 X Bank

Předkládající soud se táže na rozsah ochrany spotřebitele ve světle principu průměrného spotřebitele. Ve spolupráci s MF a MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že kritérium průměrného spotřebitele je kritériem pro posouzení případné zneužívající povahy smluvního ujednání a nemá za důsledek vyloučení jiných než průměrných spotřebitelů z ochrany poskytované směrnicí 93/13 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách.

C-229/20 K EOOD

Jedná se o výklad směrnice 2008/48 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a směrnice 93/13 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách. Jde o smluvní ujednání o poplatcích za vedlejší plnění a o to, zda tyto poplatky spadají do RPSN, jakož i o dopad nesprávně uvedené výše RPSN a o požadavky na sankce stanovené vnitrostátním právem pro její nesprávné uvedení. Ve spolupráci s MF bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice 2008/48 nebrání tomu, aby vnitrostátní právo stanovilo odlišné sankce za různé způsoby porušení informační povinnosti, ani tomu, aby za porušení povinnosti uvést ve smlouvě o spotřebitelském úvěru jasně a přesně RPSN stanovilo vnitrostátní právo sankci v podobě neplatnosti smlouvy o spotřebitelském úvěru, a že smluvní ujednání nelze považovat za zneužívající pouze na základě toho, že předmětem smlouvy je určitá možnost, za kterou spotřebitel zaplatí, i pokud ji nevyužije.

C-243/20 Trapeza Peiraios

Jedná se o otázku, zda smluvní ustanovení, které odráží dispozitivní právní úpravu, je přezkoumatelné z hlediska případné zneužívající povahy ve smyslu směrnice 93/13 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách. Ve spolupráci s MF bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že na základě ustanovení čl. 1 odst. 2 směrnice jsou z její působnosti vyňata smluvní ujednání, která odrážejí závazné právní a správní předpisy, přičemž čl. 8 směrnice se uplatní pouze na smluvní ujednání, která spadají do působnosti uvedené směrnice.

C-336/20 Bank 11 für Privatkunden und Handel

Jedná se o další z řady souvisejících případů, kde je řešena požadovaná míra podrobnosti informací ve smlouvách o spotřebitelském úvěru podle směrnice

2008/48 o smlouvách o spotřebitelském úvěru. Ve spolupráci s MF bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že požadavky na podrobnost smluvních informací musí být vyvážené, že je třeba zohlednit i možnost zneužití práva ze strany spotřebitele a musí být zohledněn užitečný účinek uvedených informací pro spotřebitele.

15. Volný pohyb osob

45 zahájených řízení (navracení nelegálních migrantů, přemístění žadatele o azyl, zamítnutí žádosti o azyl, kvalifikační směrnice, nárok na dávky a sociální pomoc, vyhoštění atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila v sedmi věcech.

C-806/18 JZ

Spor se týká otázky, zda návratová směrnice 2008/115 brání tomu, aby byl uložen trest odnětí svobody neoprávněně pobývajícím státnímu příslušníkovi třetí země, vůči němuž proběhly jednotlivé fáze řízení o navrácení a byl mu uložen zákaz vstupu, avšak ke skutečnému navrácení nedošlo. Na jednání dne 6. února 2020 byl hájen názor z písemné fáze řízení, že uložení trestu odnětí svobody za těchto okolností není v rozporu s unijním právem.

C-225/19 a C-226/19 *Minister van Buitenlandse Zaken*

Ve sporech v původních řízeních podali žalobci v Nizozemsku žádost o krátkodobé vízum, kterou nizozemské orgány zamítly s odůvodněním, že jeden nebo několik členských států považuje žadatele za hrozbu ve smyslu nařízení č. 2016/399 (Schengenský hraniční kodex), aniž by na žádost žalobců podaly tyto orgány k důvodům a okolnostem zamítnutí žádosti bližší vysvětlení. Sporná je především podoba přezkumu rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení víza ve smyslu čl. 32 odst. 3 nařízení č. 810/2009 (vízový kodex) ve spojení s čl. 47 Listiny. Soudní dvůr místo zrušeného ústního jednání vyzval k písemnému zodpovězení několika otázek. V odpovědi na tyto otázky připravené ve spolupráci s MV bylo připomenuto, že zásadní otázkou je, které konkrétní právo vyplývající z unijního práva by mělo být v tomto přezkumu chráněno, neboť občané třetích států nemají obecné právo na udělení krátkodobého víza. Od identifikace tohoto chráněného práva se pak v souladu s čl. 47 Listiny musí odvíjet též úvahy o nezbytné podobě a rozsahu soudního přezkumu. Při ochraně práva na řádné vyřízení žádosti pak postačuje ověřit, že žadatel skutečně byl některým členským státem považován za hrozbu.

C-719/19 *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*

Spor se týká cizího státního příslušníka, který je občanem Unie a který se podle své výpovědi dobrovolně podrobil rozhodnutí o vyhoštění ve smyslu čl. 15 pobytové směrnice 2004/38, které vydalo Nizozemsko. Po opuštění území Nizozemska do této země opětovně vstoupil a následně byl poté, co byl zadržen, zajištěn pro podezření ze spáchání trestného činu. Podle názoru dotčeného cizího státního příslušníka bylo jeho zajištění protiprávní, protože podle článku 6 pobytové směrnice měl opět právo pobývat v Nizozemsku. Předmětem sporu je otázka, jak dlouho po dobrovolném opuštění území nebo vyhoštění z hostitelského členského státu přetrvávají právní účinky rozhodnutí o vyhoštění podle čl. 15 pobytové směrnice a jak dlouho musí dotčený cizí státní příslušník skutečně pobývat mimo Nizozemsko, než podle článků 5 a 6 této směrnice opět smí vstoupit na jeho území. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že právní účinky rozhodnutí ve smyslu čl. 15 pobytové směrnice přetrvávají i po dobrovolném opuštění území nebo vyhoštění.

C-940/19 *Les Chirugiens-Dentistes de France a další*

Spornou se stala otázka, zda směrnice 2005/36 o uznávání odborných kvalifikací brání členskému státu zavést možnost částečného přístupu k některým z povolání, na něž se vztahuje mechanismus automatického uznávání odborných kvalifikací. Ve spolupráci s MŠMT bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že povolání, na něž se vztahuje mechanismus automatického uznávání, nejsou vyloučena z mechanismu částečného přístupu, směrnice tudíž takové vnitrostátní úpravě nebrání.

C-949/19 *Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w N.*

Podstatou sporu je otázka, zda členské státy podle čl. 21 odst. 2a Úmluvy k provedení Schengenské dohody o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích ve spojení s čl. 47 Listiny musí zajistit právo na soudní přezkum rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení dlouhodobého víza. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že unijní právo nebrání vnitrostátní právní úpravě, která neumožňuje podat proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o dlouhodobé vízum opravný prostředek k soudu.

C-18/20 *Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl*

Podstatou sporu je otázka, zda je v případě, že se po zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu objeví okolnosti, které existovaly již před pravomocným

ukončením předchozího azylového řízení, možné zahájit nové řízení. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že pojem „nové skutečnosti nebo zjištění“, které „se objevily nebo byly žadatelem předloženy“, jež obsahuje čl. 40 odst. 2 a 3 směrnice 2013/32 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, zahrnují i takové okolnosti, které existovaly již před pravomocným ukončením předchozího azylového řízení. Pokud by však „nové“ skutečnosti byly žadatelem uváděny ryze účelově, pak by logicky nešlo o skutečnosti, které žadatel bez vlastního zavinění nemohl uvést již v předchozím řízení. Posouzení tohoto aspektu je úkolem vnitrostátního soudu.

C-274/20 Prefettura di Massa Carara

Podstatou sporu je, zda unijní právo brání vnitrostátnímu pravidlu, podle něhož osoba pobývající v Itálii déle než 60 dnů nesmí používat vozidlo registrované v zahraničí, resp. zda je takové ustanovení v rozporu se zákazem diskriminace dle čl. 18 SFEU a svobodami vnitřního trhu. Ve spolupráci s MV, MPO a MF bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že takový zákaz je v rozporu se směrnicí 83/182 o osvobození od daní, které platí v rámci Společenství pro dočasný dovoz některých dopravních prostředků, jakož i s čl. 21, 45, 56, 62 a 63 SFEU.

16. Sociální politika

30 zahájených řízení (rovné zacházení v zaměstnání a povolání, hromadné propouštění, diskriminace, pracovní poměry na dobu určitou, úprava pracovní doby, převody podniků, pracovní doba atd.);

ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-799/19 Sociálna poisťovňa

Žalobkyním byla vnitrostátním soudem přiznána náhrada škody za smrtelný pracovní úraz zaměstnance-jejich příbuzného, za který nesl zaměstnavatel odpovědnost. Tuto náhradu škody za pojištěného zaměstnavatele dobrovolně uhradila správa sociálního zabezpečení v plném rozsahu v rámci zákonného pojištění zaměstnavatele v případě pracovního úrazu. Žalobkyním byla rovněž vnitrostátním soudem uznána náhrada nemajetkové újmy, kterou odmítla správa sociálního zabezpečení žalobkyním poskytnout, protože dle jejího názoru náhrada škody při pracovních úrazech nezahrnuje náhradu nemajetkové újmy. Exekuční řízení vedené vůči zaměstnavateli za účelem vymáhání této náhrady nebylo úspěšné z důvodu jeho platební neschopnosti. Žalobkyně se tedy na žalované domáhají

zaplacení pravomocně přiznané náhrady nemajetkové újmy z titulu zákonného pojištění občanskoprávní odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu. Zároveň se dožadují výkladu ustanovení směrnice 2008/94 o ochraně zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele. Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že nemajetková újma vzniklá v důsledku úmrtí zaměstnance způsobeného pracovním úrazem nespadá pod nesplacené pohledávky zaměstnanců, které by měla hradit záruční instituce členského státu.

17. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků

13 zahájených řízení (určení příslušného členského státu, závaznost osvědčení A1/E101, nárok na dávky sociálního zabezpečení a jejich výpočet, zohlednění pojistných dob atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila v šesti věcech.

C-17/19 Bouygues travaux publics

Spor v původním řízení se týká obvinění ze zastírané práce. V této souvislosti vyvstala otázka, zda je osvědčení A1 (dříve E101), potvrzující v oblasti sociálního zabezpečení příslušnost vyslaného pracovníka k právním předpisům svého domovského státu, závazné pro soudy hostitelského státu i v rámci pracovněprávních předpisů. Česká republika na jednání dne 23. ledna 2020 zastávala názor, že závazný účinek osvědčení A1 se promítá do všech ustanovení vnitrostátního práva, která se věcně týkají oblasti sociálního zabezpečení, a to bez ohledu na jejich formální zařazení v rámci právního řádu.

C-866/19 Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie Wydział Realizacji Umów

Předběžná otázka se týká způsobu zohlednění nepřispěvkových dob pojištění u migrujících pracovníků pro účely starobního důchodu za situace, kdy jsou dle vnitrostátní právní úpravy hodnoceny nepřispěvkové doby pojištění maximálně v rozsahu jedné třetiny příspěvkových dob pojištění. Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že příslušná instituce musí pro stanovení rozsahu zohlednění nepřispěvkových dob pojištění zohlednit příspěvkové doby pojištění dosažené podle právních předpisů jiných členských států, a to jak při stanovení nároku na starobní důchod, tak v obou krocích výpočtu poměrného důchodu.

C-27/20 CAF

Předkládající soud se táže, zda zásada rovného nakládání stanovená zejména v člancích 20 a 45 SFEU, jakož i v článku 4 nařízení č. 883/2004 o koordinaci systému sociálního zabezpečení a v článku 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011 o volném pohybu pracovníků brání vnitrostátní právní úpravě, dle které se pro výpočet rodinných dávek vychází z předposledního roku, který předchází výplatnímu období. Pochybnosti předkládajícího soudu vycházejí z toho, že v případě příjemce dávky, jehož příjmy podstatně vzrostou v jednom členském státě a po jeho návratu do členského státu původu poklesnou, má tato právní úprava za následek snížení nároku na rodinné dávky. Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že unijní právo dotčené vnitrostátní úpravě nebrání.

C-163/20 Finanzamt Hollabrunn Korneuburg Tulln

Předběžná otázka se týká toho, zda unijní právo brání vnitrostátní právní úpravě, dle které rodinné dávky na dítě, které nebydlí ve vyplácejícím členském státě, nýbrž v jiném členském státě, jsou upraveny na základě srovnávací úrovně cen v členském státě bydliště dítěte v poměru k vyplácejícímu členskému státu. Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že čl. 4, 7 a 67 nařízení č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení a čl. 60 odst. 1 nařízení č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 883/2004, jakož i čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie, takovéto vnitrostátní právní úpravě brání.

C-285/20 Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen

Případ se týká toho, zda nezaměstnaná osoba, která se během pobírání dávek ve smyslu čl. 11 odst. 2 nařízení č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení přestěhovala z členského státu výkonu výdělečné činnosti do jiného členského státu, má nárok na dávky v nezaměstnanosti podle předpisů členského státu, v němž bydlí, a zda je pro použití čl. 65 nařízení č. 883/2004 nutno přihlížet k tomu, z jakých důvodů se osoba přestěhovala z členského státu výkonu výdělečné činnosti do jiného členského státu. Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že za této situace má osoba nárok na dávky v nezaměstnanosti podle předpisů členského státu, v němž bydlí, a že pro použití čl. 65 nařízení jsou irelevantní důvody, na základě kterých se osoba přestěhovala z členského státu výkonu výdělečné činnosti do jiného členského státu.

C-411/20 Familienkasse Niedersachsen-Bremen

Spor spočívá v tom, zda nařízení č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení brání vnitrostátní právní úpravě, která ekonomicky neaktivnímu státnímu příslušníkovi jiného členského státu, na rozdíl od státního příslušníka hostitelského členského státu, v prvních třech měsících pobytu nepřiznává rodinné dávky. Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že nařízení takovéto vnitrostátní právní úpravě brání.

18. Vnější vztahy

1 zahájené řízení (společná obchodní politika);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

19. Celní unie

9 zahájených řízení (tranzit zboží, osvědčení původu zboží, celní prohlášení na vývoz zboží, antidumping atd.);

ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-775/19 5th AVENUE Products Trading

Jádrem sporu je otázka, zda má být poplatek ve výši 25 % ze zisku z prodeje v Rakousku, který se společnost dovážející kubánské doutníky zavázala platit dodavateli za právo na výhradní distribuci v Rakousku, zohledněn při určování celní hodnoty daných výrobků. Ve spolupráci s GŘC bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že dotčený poplatek je nutné připočíst ke kupní ceně pro účely určení celní hodnoty výrobků, neboť představuje hodnotu celé části výnosu z pozdějšího dalšího prodeje, která případně přímo nebo nepřímo prodávajícímu, ve smyslu čl. 32 odst. 1 písm. d) nařízení č. 2913/92 o celním kodexu Společenství. Případně by ale poplatek bylo možné považovat i za licenční poplatek ve smyslu čl. 32 odst. 1 písm. c) celního kodexu.

20. Společný celní sazebník

4 zahájená řízení (celní zařazení zboží);

ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-941/19 Samohýl group

Jádrem sporu je otázka, zda má být roztok pro nakapání na kůži koček za účelem hubení klíšťat a blech považován za lék ve smyslu čísla 3804 KN, či za insekticid

ve smyslu čísla 3808 KN. Soudnímu dvoru bylo ve spolupráci s GŘC a MZe odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že dotčený výrobek má být zařazen do čísla 3808 KN, jelikož pozitivní účinky, které může mít na zdraví zvířat, je třeba chápat spíše jako druhotný důsledek jeho insekticidních a akaricidních účinků.

21. Justice a vnitřní věci

55 zahájených řízení (soudní příslušnost v občanských a obchodních věcech a ve věcech rodičovské zodpovědnosti, rozhodné právo pro smluvní a mimosmluvní závazkové vztahy, doručování soudních a mimosoudních písemností, evropské dědické osvědčení, vydání k trestnímu stíhání či k výkonu trestu odnětí svobody atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve třinácti věcech.

C-221/19 AV

Jádrem sporu je, zda lze uložit souhrnný trest zahrnující nejen trest uložený dřívějším rozsudkem soudu téhož členského státu, ale také trest uložený soudem jiného členského státu, jenž byl členským státem ukládajícím souhrnný trest uznán a je v něm vykonáván. Soudní dvůr vyzval účastníky k písemné odpovědi na otázky, jakým způsobem má být za takové situace skloubena aplikace rámcového rozhodnutí 2008/909 o uznávání trestních rozsudků a rámcového rozhodnutí 2008/675 o zohledňování odsouzení při novém trestním řízení, a dále jak má být vykládán bod 14 odůvodnění druhého uvedeného předpisu. Ve spolupráci s MSp byla Soudnímu dvoru odeslána odpověď v tom smyslu, že situace vyžadující skloubení aplikace obou předpisů nemůže vůbec nastat, neboť oba předpisy řeší problematiku nakládání s trestním rozsudkem ve zcela odlišném kontextu. V každém případě ani jedno z rámcových rozhodnutí uložení takového souhrnného trestu nepřipouští.

C-769/19 *Spetsializirana prokuratura*

Spornou se stala otázka, zda je v souladu s unijním právem, zejména s právem na včasné informování obviněného ve smyslu směrnice 2012/13 o právu na informace v trestním řízení, taková vnitrostátní úprava, která neumožňuje státnímu zástupci odstranit vady obžaloby v přípravném řízení, ale která vyžaduje, aby stávající soudní řízení bylo zastaveno, věc vrácena státnímu zástupci a tento musel sepsat novou obžalobu a znovu ji předložit soudu. Předkládající soud má také pochybnosti, zda je taková úprava vzhledem ke způsobeným průtahům řízení v souladu s rozsudkem ve věci C-612/15 *Kolev*, dle které mají být vady odstraněny, jakmile jsou zjištěny. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné

vyjádření v tom smyslu, že takové procesní aspekty trestního řízení vůbec nespádají do působnosti směrnice, ani unijního práva jako celku.

C-790/19 *Parchetul de pe lângă Tribunalul Braşov*

Předmětem sporu je definice trestného činu dle směrnice 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz, konkrétně zda je s ohledem na zásadu *ne bis in idem* možné, aby byl tentýž pachatel stíhán za praní peněz i za hlavní trestný čin, ze kterého tyto peníze pochází (v daném případě se jednalo o daňový únik). Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice se na tuto situaci nevztahuje, ale aplikovatelná úprava (rámcové rozhodnutí 2001/500) nebrání tomu, aby byla tatáž osoba stíhána za oba trestné činy.

C-804/19 *Markt24*

Žalobkyně žijící v Rakousku uzavřela pracovní smlouvu s německou společností ohledně výkonu práce v Německu. Ačkoliv byla k nástupu do práce připravena, po několik měsíců jí žádná práce nebyla přidělena. Žalobkyně se domáhá zaplacení mimo jiné neuhrazené mzdy. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že se v takové situaci uplatní čl. 21 nařízení Brusel I bis, podle něhož může být dotčený zaměstnavatel žalován pouze u německých soudů.

C-852/19 *Spetsializirana prokuratura*

Spor se týká otázky, zda unijní právo, zejména směrnice 2014/41 o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech, vyžaduje, aby vnitrostátní právní úprava umožňovala podat opravný prostředek proti evropskému vyšetřovacímu příkazu, a to i tehdy, kdy pro obdobné vnitrostátní situace opravné prostředky nejsou k dispozici. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že takový požadavek unijní právo nestanoví.

C-919/19 *Generálna prokuratúra Slovenskej republiky*

Slovenskému vnitrostátnímu soudu byly k uznání a výkonu postoupeny rozsudky týkající se trestu uloženého slovenskému občanovi českými soudy, neboť vydávající orgán dospěl k závěru, že výkon uloženého trestu ve vykonávajícím členském státě splní účel, kterým je usnadnění společenské rehabilitace odsouzeného, jelikož vykonávající členský stát je státem, jehož je odsouzený státním příslušníkem a v němž žije. Položené otázky se týkají výkladu pojmu „žije“ ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. a) rámcového rozhodnutí 2008/909 o uznávání trestních rozsudků a dalších

ustanovení tohoto předpisu. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že osoba žije ve členském státě své státní příslušnosti pouze tehdy, pokud zde obvykle pobývá a má zde konkrétní rodinné, sociální, profesní a jiné vazby, o čemž je povinen přesvědčit se orgán vydávajícího členského státu. Soudním dvorem na místo ústního jednání byly položeny otázky týkající se míry diskreční pravomoci vykonávajícího orgánu, a to jak z hlediska čl. 4 odst. 1, tak z hlediska čl. 4 odst. 2 rámcového rozhodnutí. Zároveň se Soudní dvůr dotázal na možnost aplikace kritérií založených judikaturou k čl. 27 a 28 pobytové směrnice 2004/38 pro účely výkladu čl. 4 odst. 1 rámcového rozhodnutí. Ve spolupráci s MSp byla Soudnímu dvoru odeslána písemná odpověď v tom smyslu, že vykonávající orgán disponuje srovnatelnou diskreční pravomocí jen v případě čl. 4 odst. 1, nikoliv pokud jde o čl. 4 odst. 2 rámcového rozhodnutí, a že kritéria judikovaná ke směrnici nelze pro výklad rámcového rozhodnutí využít.

C-136/20 LU

Jádrem položených otázek je, zda v případě, že orgán vydávajícího členského státu označí v části g) bodu 3 osvědčení dle rámcového rozhodnutí 2005/214 o vzájemném uznávání peněžitých trestů a pokut některé z jednání ve smyslu čl. 5 odst. 1 rámcového rozhodnutí, u nichž nelze zvažovat posouzení oboustranné trestnosti, má orgán vykonávajícího členského státu bez dalšího vycházet z takovéto informace, aniž by měl možnost ověřit, že z takové právní kvalifikace jednání vychází i samotné rozhodnutí. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že orgán vykonávajícího členského státu může tuto skutečnost ověřit a v případě zjevného rozporu osvědčení se samotným rozhodnutím může uznání a výkon rozhodnutí odmítnout.

C-189/20 *Laudamotion*

Žalovaný letecký dopravce používá v elektronickém obchodním styku se spotřebiteli obchodní podmínky obsahující ujednání o volbě soudu. Předkládající soud se táže, zda lze takové jurisdikční ujednání obsažené v přepravní smlouvě přezkoumat z hlediska ochrany spotřebitele podle směrnice 93/13 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách, případně nad rámec této směrnice podle vnitrostátního práva. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že nařízení Brusel I bis ve spojení se směrnicí 93/13 takový obsahový přezkum ujednání dokonce vyžaduje.

C-242/20 HRVATSKE ŠUME

Spornou se stala otázka příslušnosti soudu v případě nároku na vydání bezdůvodného obohacení, konkrétně plnění neprávem uskutečněného v rámci samostatného exekučního řízení. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že na takový nárok se vztahuje čl. 5 bod 3 nařízení Brusel I upravující příslušnost ve věcech týkajících se deliktů nebo kvazideliktů odpovědnosti.

C-280/20 Generalno konsulstvo na Republika Bulgaria

Spornou se stala otázka, zda se nařízení Brusel I bis použije v případě nároku vyplývajícího z pracovněprávní smlouvy, na základě které zaměstnankyně mající bydliště v jednom členském státě vykonávala svou práci na zastupitelském úřadě tohoto členského státu nacházejícím se v jiném členském státě. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že není-li předmětem takového nároku činnost spadající do výkonu veřejné moci, pravidla o příslušnosti stanovená tímto nařízením se na takový nárok použijí.

C-282/20 Spetsializirana prokuratura

Bulharský předkládající soud má pochybnosti o slučitelnosti svých vnitrostátních procesních předpisů v oblasti trestního řízení s unijním právem, zejména směrnici 2012/13 o právu na informace v trestním řízení, jakož i čl. 47 Listiny, a to z důvodu, že tato vnitrostátní úprava nestanoví konkrétní procesní prostředek k odstranění procesně právních vad obžaloby po skončení přípravného jednání. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice ani unijní právo jako celek nebrání takové vnitrostátní úpravě, neboť neobsahují žádný takový požadavek na vnitrostátní trestněprávní procesní pravidla.

C-319/19 Komisia za protivodeystvie na koruptsiyata i za otnemane na nezakonno pridobitoto imushtestvo

Podobně jako ve věci C-234/18 *AGRO IN 2001* se spornou stala bulharská právní úprava, podle které lze proti určité osobě vést před občanskoprávním soudem řízení o konfiskaci majetku s tím, že takové řízení může být vedeno nezávisle na případném trestním řízení proti téže osobě, tedy bez ohledu na to, zda došlo k jejímu pravomocnému odsouzení či nikoliv. Současně tato úprava stanoví obrácené důkazní břemeno, kdy je dotčená osoba povinna prokázat zákonný původ svého majetku, přičemž platí domněnka, podle níž majetek, jehož původ nelze zjistit nebo prokázat, je považován za nezákonně nabytý a podléhá konfiskaci v celém rozsahu.

Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že konfiskační řízení, o něž jde v původním řízení, nespádají do působnosti směrnice.

C-393/20 T.B.

Spornou se stala příslušnost soudu v případě žaloby autoopravný, která smluvně převzala od poškozeného dopravní nehodou nárok na náhradu škody vůči žalovanému pojistiteli a která se v rámci své profesionální činnosti zabývá vypořádáváním nároků ve věcech pojištění pouze okrajově, tedy nikoliv v rámci své hlavní činnosti. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že se taková osoba nemůže dovolávat příslušnosti v místě bydliště poškozeného podle čl. 11 odst. 1 písm. b) nařízení Brusel I bis, nýbrž příslušnosti v místě škodné události podle čl. 12 tohoto nařízení.

22. Právo institucí a jejich zaměstnanců

Žádné zahájené řízení;

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

23. Společná zahraniční a bezpečnostní politika

2 zahájená řízení (personál EULEX Kosovo, zmrazení finančních aktiv);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

24. Principiální a průřezové otázky

13 zahájených řízení (právní stát, mezinárodní spolupráce, nezávislost justičních orgánů atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila ve třech věcech.

C-505/19 *Bundesrepublik Deutschland*

Žalobce se brání oznámení o hledané osobě vydanému Interpolem (*red notice*) na základě žádosti USA, jehož účelem má být žalobcovo zadržení a jeho případné vydání. Tvrdí, že dané oznámení je v rozporu se zásadou *ne bis in idem*, neboť ve vztahu k témuž skutku již bylo vůči žalobci vedeno a pravomocně skončeno trestní stíhání v Německu. Informace o tomto ukončeném trestním stíhání je přitom dostupná všem členským státům EU, resp. Schengenského prostoru, prostřednictvím databáze Interpolu. Podstatou položených otázek mimo jiné je, zda z hlediska unijního práva takováto informace o pravomocně ukončeném předchozím trestním

stíhání pro pravděpodobně tentýž skutek, resp. o možné existenci rozporu se zásadou *ne bis in idem*, bez dalšího brání dožádanému členskému státu zahájit vůči této osobě trestní řízení pro tentýž čin či tuto osobu za tímto účelem zadržet. Na ústním jednání konaném dne 14. července 2020 byl zastáván názor, že žádost o rozhodnutí o předběžných otázkách je nepřijatelná, neboť předmětná *red notice* byla ze strany USA stažena. Pro případ meritorního přezkumu, v případě překážky *ne bis in idem* jde o skutkově i právně velmi složitou otázku, která musí být kvalifikovaně posouzena justičním orgánem, za čímž účelem může být nezbytné danou osobu prověřit a případně zadržet. Po členských státech přitom nelze požadovat, aby předem podrobně zkoumaly každou *red notice*, aniž by se dotčená osoba vůbec ocitla na jejich území.

C-109/20 PL Holdings

Investor zahájil rozhodčí řízení proti Polsku na základě rozhodčí doložky obsažené v investiční smlouvě uzavřené mezi Polskem, Belgií a Lucemburskem. S ohledem na rozsudek C-284/16 *Achmea*, prohlašující takové investiční smlouvy mezi členskými státy za neslučitelné s unijním právem, se investor dovolává rozhodčí smlouvy uzavřené mezi ním a Polskem konkludentním způsobem (z důvodu pozdního podání námítky ze strany Polska ohledně neplatnosti rozhodčí doložky investiční smlouvy), přičemž obsahem této smlouvy jsou tytéž podmínky, jaké stanovila rozhodčí doložka investiční smlouvy. Ve spolupráci s MF a MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že takováto rozhodčí smlouva uzavřená mezi investorem a dotčeným státem je rovněž v rozporu s unijním právem.

C-117/20 bpost

Belgická pošta změnila způsob výpočtu slev vůči určité kategorii svých zákazníků. Za to jí byla uložena orgánem dozoru v oblasti poštovních služeb správní pokuta z důvodu porušení pravidel o poštovních službách. Povinnosti zaplatit tuto pokutu však byla pravomocně zproštěna. V mezidobí jí za téže jednání uložil správní pokutu také orgán pro ochranu hospodářské soutěže z důvodu porušení pravidel hospodářské soutěže. Spornou se stala otázka, zda uložení druhé z pokut brání zásada *ne bis in idem*. Ve spolupráci s ČTÚ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že tato zásada uložení pozdější pokuty nebrání.

Zajímavé rozsudky vynesené v řízení o předběžné otázce v roce 2020

Následuje přehled z pohledu VLZ nejzajímavějších rozsudků vydaných v průběhu roku 2020 v řízení o předběžné otázce. Primárně byly v rámci jednotlivých tematických okruhů vybrány rozsudky, v nichž se ČR vyjadřovala, nebo rozsudky, o kterých bylo informováno na zasedáních výboru VLZ.⁵ Účelem tohoto přehledu není poskytnutí vyčerpávajících informací o každém z uvedených rozsudků, spíše na rozsudky a jejich závěry stručně upozornit. Plná znění všech rozsudků jsou dostupná na webových stránkách Soudního dvora (<http://curia.europa.eu>).

1. Zemědělství

10 rozsudků (označování a bezpečnost potravin, zemědělské fondy, veterinární léčivé přípravky, veterinární předpisy, atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-524/18 *Dr. Wilmar Schwabe* (rozsudek druhého senátu ze dne 30. ledna 2020, GA Hogan)

Šlo o výklad nařízení č. 1924/2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin. Soudní dvůr shledal, že požadavek, podle kterého musí být jakýkoli odkaz na obecné, nespécifické příznivé účinky živiny nebo potraviny doplněn zvláštním zdravotním tvrzením uvedeným v příslušných seznamech, není splněn v případě, že se na přední straně obalu doplňku stravy vyskytuje odkaz na obecné, nespécifické příznivé účinky živiny nebo potraviny na zdraví, zatímco zvláštní zdravotní tvrzení, které má tento odkaz doplňovat, je uvedeno pouze na zadní straně tohoto obalu a odkaz neobsahuje žádné jednoznačné upozornění, například formou uvedení hvězdičky, odkazující na zdravotní tvrzení. Odkazy na obecné, nespécifické příznivé účinky živiny nebo potraviny na celkové dobré zdraví a duševní a tělesnou pohodu musí být zdůvodněny vědeckými poznatky. K tomu stačí, aby byly tyto odkazy doplněny zvláštními zdravotními tvrzeními obsaženými v příslušných seznamech.

C-336/19 *Centraal Israëlitisch Consistorie van België a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 17. prosince 2020, GA Hogan)

Spor se týkal zákazu porážení zvířat bez omráčení, když se porážka provádí v rámci náboženských obřadů. Podle Soudního dvora nařízení č. 1099/2009 o ochraně zvířat při usmrcování, ve spojení s článkem 13 SFEU a čl. 10 odst. 1 Listiny, nebrání právní

---

⁵ V rámci jednotlivých oblastí jsou rozsudky řazeny podle data jejich vynesení.

úpravě členského státu, která vyžaduje, aby bylo při rituální porážce provedeno reverzibilní omráčení, které nemůže způsobit smrt zvířete. Tato úprava totiž sleduje legitimní cíl spočívající v zajištění dobrých životních podmínek zvířat a je vzhledem k tomuto cíli nezbytná a přiměřená.

2. Životní prostředí

13 rozsudků (posuzování vlivů na životní prostředí, ochrana přírodních stanovišť, nakládání s odpady, ochrana vod, atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-15/19 *Azienda Municipale Ambiente* (rozsudek druhého senátu ze dne 14. května 2020, GA Kokott)

Společnost A. M. A. na základě smlouvy z roku 1996 pověřila společnost Co.La.Ri. činností spočívající v ukládání tuhého komunálního odpadu na skládce Malagrotta. Ve smlouvě byla stanovena doba následné péče o skládku po jejím uzavření na 10 let. V návaznosti na přijetí směrnice 1999/31 o skládkách odpadů byla doba následné péče o skládku po jejím uzavření prodloužena na 30 let. Vystaly otázky, zda je u skládek, které byly v provozu k datu provedení směrnice, nutné uplatňovat příslušné povinnosti na základě data uložení odpadu či zda je potřeba stanovit opatření směřující k omezení finančního dopadu tohoto prodloužení ve vztahu k držiteli odpadu. Podle Soudního dvora se na takové skládky musí vztahovat povinnosti plynoucí ze směrnice, zejména pokud jde o prodloužení doby následné péče po jejich uzavření, aniž je nutné rozlišovat podle data uložení odpadu či stanovit opatření směřující k omezení finančního dopadu na držitele odpadu.

C-535/18 *Land Nordrhein-Westfalen* (rozsudek prvního senátu ze dne 28. května 2020, GA Hogan)

Německý krajský úřad v Detmoldu schválil v září 2016 plán výstavby úseku dálnice sestávajícího ze tří až čtyř pruhů v přibližné délce 3,7 kilometru. V rámci následného soudního přezkumu vystaly otázky týkající se správnosti provedení posouzení vlivů na životní prostředí, zejména pokud jde o dopady na kvalitu vod. Soudní dvůr konstatoval, že v souladu se směrnicí 2000/60, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky, musí být kontrola povinnosti zamezit zhoršení stavu povrchových i podzemních vodních útvarů v důsledku dotčeného záměru provedena před jeho povolením a příslušné informace musí být zpřístupněny veřejnosti v průběhu řízení o povolení záměru. Za zhoršení chemického stavu útvaru podzemních vod z důvodu záměru je přitom třeba považovat jednak překročení

alespoň jedné z norem jakosti nebo prahových hodnot, a jednak předvídatelné zvýšení koncentrace znečišťující látky, pokud již u této látky byla překročena stanovená prahová hodnota. V souladu se směrnicí 2011/92 o posuzování vlivů některých soukromých a veřejných záměrů na životní prostředí musí mít osoby z řad veřejnosti dotčené záměrem možnost napadnout u příslušných vnitrostátních soudů porušení povinností zamezit zhoršení vodních útvarů a zajistit zlepšení jejich stavu, pokud se jich toto porušení bezprostředně dotýká. Vnitrostátní právo ale může omezit přípustnost návrhu na zrušení povolení v případech procesních vad, které nemají dopad na změnu jeho obsahu, a to pouze na situace, když dotčená nesrovnalost skutečně zbavila žalobce práva účasti na rozhodování ve věcech životního prostředí.

C-88/19 *Alianța pentru combaterea abuzurilor* (rozsudek druhého senátu ze dne 11. června 2020, GA Kokott)

Podstatou sporu bylo, zda režim ochrany ohrožených druhů stanovený ve směrnici 92/43 o stanovištích zahrnuje pouze přirozené stanoviště těchto druhů, a v důsledku toho se neuplatní, pokud se jedinec takového druhu dostane do oblasti lidského osídlení nebo do její blízkosti. Soudní dvůr konstatoval, že režim ochrany se může vztahovat i na oblasti nacházející se mimo chráněné lokality včetně oblastí lidského osídlení. Jakákoliv forma úmyslného odchyty jedinců takového živočišného druhu (v daném případě se jednalo o vlka) v blízkosti nebo uvnitř oblasti lidského osídlení proto buď vyžaduje výjimku poskytnutou příslušným vnitrostátním orgánem, nebo je zakázána.

C-24/19 *A a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 25. června 2020, GA Campos Sánchez-Bordona)

V roce 2016 vydal belgický orgán územní povolení pro umístění a provozování pěti větrných elektráren. Toto povolení vyžadovalo splnění určitých podmínek stanovených ustanoveními vyhlášky a oběžníku regionální vlády z roku 2006. Územní povolení bylo soudně napadeno na základě důvodu, že vyhláška a oběžník z roku 2006, na jejichž základě bylo toto povolení vydáno, nebyly předmětem posouzení vlivů na životní prostředí, což je problematické z hlediska směrnice 2001/42 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí. Soudní dvůr konstatoval, že vyhláška a oběžník, které obsahují různá ustanovení týkající se umístování a provozování větrných elektráren, představují plány a programy, které musí podléhat posouzení vlivů na životní prostředí na základě směrnice. Vnitrostátní soud však může zachovat účinky navazujícího (protiprávně přijatého) územního povolení, pokud mu to umožňuje vnitrostátní právo a pokud by zrušení

tohoto povolení mohlo mít významný dopad na dodávky elektřiny v celém dotčeném členském státě.

C-477/19 *Magistrat der Stadt Wien* (rozsudek sedmého senátu ze dne 2. července 2020, GA Kokott)

Předmětem sporu se stalo rozhodnutí o pokutě, která byla uložena zaměstnanci stavebního developera za nařízení stavebních prací, které vedly ke zničení nor křečka polního, jenž je chráněným druhem podle směrnice 92/43 o stanovištích. Předmětné nory, které sloužily jako „místo odpočinku“ a „místo rozmnožování“ daného druhu, však v okamžiku provedení škodlivých opatření nebyly daným druhem využívány. Soudní dvůr konstatoval, že pojem „místo odpočinku“ dle směrnice zahrnuje rovněž místa odpočinku, která již nejsou obývána jedním z chráněných živočišných druhů, pokud existuje dostatečně vysoká pravděpodobnost, že se jedinci uvedeného druhu na tato místa vrátí, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

C-297/19 *Naturschutzbund Deutschland - Landesverband Schleswig-Holstein* (rozsudek prvního senátu ze dne 9. července 2020, GA Saugmandsgaard Øe)

Německý spolek na ochranu životního prostředí požadoval, aby byla uložena nápravná opatření v režimu směrnice 2004/35 o odpovědnosti za životní prostředí vůči veřejnoprávnímu spolku pro hráze a hlavní odtoky, který měl provozem odvodňovací hráze způsobit škody na životním prostředí v neprospěch některých druhů chráněných ptáků. Směrnice 2004/35 umožňuje členským státům, aby za určitých okolností zprostily majitele a provozovatele odpovědnosti za škody způsobené „normální správou“ dotčené lokality. Podle Soudního dvora je však možné správu lokality, na kterou se vztahují směrnice 92/43 o stanovištích a směrnice 2009/147 o ptácích, považovat za „normální“ pouze tehdy, pokud dodržuje cíle a povinnosti stanovené v těchto směrnících, a tedy nezbytně zahrnuje opatření přijatá za účelem ochrany druhů a stanovišť nacházejících se v této lokalitě. Zároveň lze podle Soudního dvora považovat činnosti vykonávané ve veřejném zájmu na základě zákonného přenesení úkolů za „pracovní činnost“, na kterou se vztahuje odpovědnost dle směrnice 2004/35.

C-411/19 *WWF Italia Onlus a další* (rozsudek šestého senátu ze dne 16. července 2020, GA Kokott)

V roce 2004 vydalo italské ministerstvo životního prostředí kladné stanovisko k výstavbě tzv. „fialové“ trasy státní silnice. Kvůli vysokým nákladům na tuto trasu ale v roce 2015 předložila stavební společnost alternativní projekt, tzv. „zelenou

trasu“, která ovšem obdržela negativní stanovisko mj. z důvodu vlivu na lokalitu Natura 2000. Následně bylo rozhodnuto, že projekt v podobě „zelené trasy“ je v souladu s environmentálními požadavky a že pro jeho uskutečnění svědčí převažující veřejný zájem. Soudní dvůr konstatoval, že z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu lze pokračovat v řízení o schválení projektu, jehož důsledky pro zvláštní oblast ochrany nelze zmírnit a k němuž již bylo vydáno negativní stanovisko, pouze pokud neexistuje alternativní řešení spojené s menšími obtížemi z hlediska celistvosti dotčené oblasti. Odpovídající posouzení podle čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 o stanovištích musí zahrnovat případná zmírňující opatření, jakož i veškeré připomínky a doporučení, neboť po ukončení posouzení už daný plán nebo projekt nelze výrazně měnit. Kompenzační opatření naopak lze uložit později, neboť se vymezují až na základě uvedeného posouzení. Závěrem podle Soudního dvora směrnice 92/43 sice ponechává na členských státech, aby určily příslušný orgán k posouzení důsledků plánu nebo projektu, brání však tomu, aby jakýkoli orgán pokračoval v tomto posouzení nebo ho doplnil poté, co bylo provedeno.

C-21/19, C-22/19 a C-23/19 P.F. Kamstra Recycling a další (rozsudek pátého senátu ze dne 3. září 2020, GA Saugmandsgaard Øe)

Sporná otázka vyvstala v rámci trestního řízení, ve kterém bylo několik osob obviněno, že z Nizozemska do Německa přepravily bez předchozího oznámení příslušným orgánům, jak vyžaduje nařízení č. 1013/2006 o přepravě odpadů, směsi tkání živočišného původu a směsi kalů z čistících procesů a odpadů ze živočišných produktů. Dle obžalovaných se ale nejednalo o odpady, nýbrž o vedlejší produkty živočišného původu dle nařízení č. 1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu. Soudní dvůr konstatoval, že materiál, který nelze kvalifikovat jako „vedlejší produkt“ ve smyslu směrnice 2008/98 o odpadech, lze přesto považovat za „vedlejší produkt živočišného původu“ ve smyslu nařízení č. 1069/2009. Přeprava vedlejších produktů živočišného původu, na něž se vztahuje nařízení č. 1069/2009, je pak až na výslovně stanovené výjimky vyloučena z působnosti nařízení č. 1013/2006. Na druhou stranu nařízení č. 1013/2006 se použije na přepravu směsi vedlejších produktů živočišného původu a jiných materiálů klasifikovaných jako odpad, který není nebezpečný, přičemž podíl vedlejších produktů živočišného původu ve směsi není v tomto ohledu důležitý.

C-254/19 *Friends of the Irish Environment* (rozsudek prvního senátu ze dne 9. září 2020, GA Kokott)

Předmětem sporu se stalo rozhodnutí irského orgánu územního plánování, jímž poskytl dodatečnou pětiletou lhůtu k výstavbě terminálu pro znovuzplyňování zkapalněného zemního plynu (nad rámec původní desetileté lhůty). Tento záměr měl být uskutečněn na hranici dvou lokalit, které jsou součástí soustavy Natura 2000. Soudní dvůr uvedl, že dotčené rozhodnutí o prodloužení lhůty pro výstavbu musí být považováno za schválení projektu ve smyslu čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 o stanovištích, jestliže původní povolení tohoto projektu zaniklo a původně povolené práce nebyly zahájeny. Nové odpovídající posouzení důsledků projektu podle čl. 6 odst. 3 směrnice musí být provedeno, pokud nelze vyloučit, že plán nebo projekt bude mít dopad na cíle ochrany stanovené pro tuto lokalitu. Starší posouzení uvedeného projektu může vyloučit toto nebezpečí pouze tehdy, pokud obsahuje úplné, přesné a konečné závěry umožňující odstranit jakoukoli důvodnou vědeckou pochybnost o účincích prací, a pod podmínkou, že nedošlo k vývoji relevantních environmentálních a vědeckých poznatků, projekt nebyl změněn a neexistují jiné plány nebo projekty.

3. Dopravní politika

29 rozsudků (náhrady a pomoc cestujícím v letecké dopravě při zrušení či zpoždění letu, silniční doprava, železniční doprava, atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-832/18 *Finnair* (rozsudek osmého senátu ze dne 12. března 2020, GA Tančev)

Cestujícím bylo za původní let zrušený z důvodu technické závady na letadle nabídnuto přeměrování na náhradní let, s čímž souhlasili. Náhradní let měl ovšem zpoždění více než tři hodiny kvůli závadě na tzv. díle „on condition“ (díle, který se nahrazuje jen v případě závady na předchozím díle). Cestující se kromě náhrady škody za zrušení původního letu domáhali také náhrady škody za zpoždění náhradního letu. Podle leteckého dopravce bylo toto zpoždění způsobeno mimořádnou okolností, která jej zprošťuje odpovědnosti za náhradu. Soudní dvůr konstatoval, že cestující, kterým byla již přiznána náhrada za zrušení původního letu, mají nárok také na náhradu škody za zpoždění náhradního letu. Dále uvedl, že závadu na tzv. díle „on condition“ v zásadě nelze považovat za mimořádnou okolnost, byť má dopravce vždy k dispozici náhradní díl, ledaže taková závada není nerozlučně spjata se systémem fungování letadla, což musí ověřit předkládající soud.

C-28/19 Ryanair (rozsudek sedmého senátu ze dne 23. dubna 2020, GA Szpunar)

Šlo o to, zda musí být nařízení č. 1008/2008 o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb ve Společenství vykládáno tak, že poplatek za on-line odbavení cestujících, DPH uplatňovaná na tarify a na nepovinné příplatky u vnitrostátních letů, jakož i administrativní poplatek za nákup provedený prostřednictvím jiné kreditní karty než karty schválené leteckým dopravcem, patří do kategorie nevyhnutelných a předpokládaných příplatků, které musí být zahrnuty do ceny letenky v okamžiku zveřejnění nabídky. Soudní dvůr uvedl, že poplatek za odbavení cestujících, jehož platbě se vzhledem k neexistenci bezplatného alternativního způsobu odbavení nelze vyhnout, DPH uplatňovaná na tarify vnitrostátních letů, jakož i administrativní poplatek za nákupy provedené prostřednictvím jiné kreditní karty než karty schválené leteckým dopravcem představují povinné složky ceny v okamžiku zveřejnění nabídky letenky. Naproti tomu poplatek za odbavení cestujících, jehož platbě se lze vyhnout využitím možnosti bezplatného odbavení, jakož i DPH uplatňovaná na nepovinné příplatky u vnitrostátních letů představují volitelné příplatky, které je potřeba uvést až na počátku rezervace.

C-74/19 Transportes Aéreos Portugueses (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 11. června 2020, GA Pikamäe)

Cestující se domáhal náhrady škody za významné zpoždění letu způsobené tím, že dané letadlo bylo na své předchozí trase odkloněno za účelem vysazení cestujícího, který během letu napadl další cestující i posádku. Podle Soudního dvora takové rušivé chování cestujícího může představovat mimořádnou okolnost ohrožující bezpečnost letu, pro kterou je dopravce zproštěn povinnosti k náhradě, pokud (i) jej dopravce nemohl předvídat a přijmout opatření včas na základě varovných signálů a ani k němu nijak nepřispěl, (ii) existuje příčinná souvislost mezi touto okolností a zpožděním nebo zrušením následujícího letu téhož letadla a (iii) za použití veškerých svých zdrojů dopravce zajistí přiměřené přesměrování při nejbližší příležitosti, a to i pomocí letů jiných leteckých dopravců, budou-li v cíli dříve než následující let tohoto dopravce, ledaže by to pro něj znamenalo neúnosnou oběť s ohledem na kapacity jeho podniku v dané době.

C-321/19 Bundesrepublik Deutschland (rozsudek prvního senátu ze dne 28. října 2020, GA Saugmandsgaard Øe)

Společnost založená podle polského práva vykonávala na německém území činnost v oblasti nákladní silniční dopravy a z tohoto titulu zaplatila předepsanou částku jako mýtné za používání německých spolkových dálnic. Dle jejího názoru je ovšem způsob výpočtu sazeb mýtného v rozporu se směrnicí 1999/62 o výběru poplatků

za užívání určitých pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly. Soudní dvůr v podstatě určité chyby ve výpočtu mýtného uznal. Zejména konstatoval, že do „nákladů na provoz“ režimu mýtného ve smyslu směrnice nespádají náklady na dopravní policii, přičemž směrnice vylučuje překročení nákladů na pozemní komunikace, které by vyplývalo z nezanedbatelných chyb ve výpočtu nebo ze zohlednění jiných než taxativně stanovených nákladů. Nepřiměřeně vysoká sazba mýtného zároveň nemůže být dodatečně odůvodněna novým výpočtem nákladů na pozemní komunikace předloženým v rámci soudního řízení.

4. Energetická politika

7 rozsudků (regulační orgány, pravidla pro vnitřní trh s elektřinou a plynem, podpora využívání energie z obnovitelných zdrojů);

Shrnutí zajímavého rozsudku:

C-378/19 *Prezident Slovenskej republiky* (rozsudek pátého senátu ze dne 11. června 2020, GA Bobek)

Podle prezidenta Slovenské republiky slovenský zákonodárce neoprávněně zasáhl do nezávislosti vnitrostátního regulačního orgánu pro oblast energetiky, když přenesl pravomoc jmenovat a odvolávat předsedu tohoto orgánu z prezidenta na vládu a rozšířil okruh účastníků řízení o ceně před tímto orgánem o zástupce vnitrostátních ministerstev za účelem ochrany veřejného zájmu. Ústavní soud Slovenskej republiky se Soudního dvora dotázal, zda směrnice 2009/72 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou, jejímž cílem je mj. posílit nezávislost regulačního orgánu, brání takovéto vnitrostátní úpravě. Soudní dvůr konstatoval, že směrnice takovou úpravu výslovně nezakazuje, pokud však budou dodrženy všechny požadavky stanovené v příslušných ustanoveních směrnice, jakož i rozhodovací nezávislost dotčeného orgánu.

5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)

6 rozsudků (služby elektronických komunikací, roaming, přístup k internetu);

Shrnutí zajímavého rozsudku:

C-807/18 a C-39/19 *Telenor Magyarország a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 15. září 2020, GA Campos Sánchez-Bordona)

Maďarský poskytovatel přístupu k internetu nabízel svým zákazníkům balíčky preferenčního přístupu (nazvané „nulový tarif“), jejichž zvláštností je skutečnost, že

přenos dat určitých služeb a aplikací se nezapočítává do smluvní spotřeby dat objednaných koncovým uživatelem, tj. aplikace zahrnuté do čerpání datového objemu jsou zpoplatněny nebo zpomaleny, zatímco aplikace nezahrnuté do čerpání datového objemu jsou dostupné bez těchto omezení. Podstatou položených otázek je, zda čl. 3 odst. 2 nebo čl. 3 odst. 3 nařízení 2015/2120, kterým se stanoví opatření týkající se přístupu k otevřenému internetu, brání takovým praktikám. Soudní dvůr došel k závěru, že posuzované balíčky služeb jsou neslučitelné s čl. 3 odst. 2 ve spojení s odst. 1 nařízení, jelikož tyto balíčky služeb, dohody či blokování nebo zpomalování omezují výkon práv koncových uživatelů, a současně jsou neslučitelné s čl. 3 odst. 3 nařízení, jelikož zmíněné blokování nebo zpomalování je založeno na obchodních cílech.

6. Ochrana osobních údajů

8 rozsudků (správce osobních údajů, zpracování osobních údajů a jejich předávání třetím osobám);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-272/19 *Land Hessen* (rozsudek třetího senátu ze dne 9. července 2020, GA Szpunar)

Podstatou sporu byla otázka, zda je parlamentní petiční výbor třeba považovat za správce osobních údajů ve smyslu čl. 4 bodu 7 GDPR. Soudní dvůr ve světle své ustálené judikatury k věcné působnosti unijních předpisů na ochranu osobních údajů dospěl k závěru, že činnost parlamentního výboru – mj. s ohledem na potřebu vykládat výjimky z působnosti GDPR restriktivně – do působnosti GDPR spadá. Pokud tedy tento výbor zpracovává osobní údaje, musí být považován za správce a řídit se pravidly GDPR.

C-311/18 *Facebook Ireland a Schrems* (rozsudek velkého senátu ze dne 16. července 2020, GA Saugmandsgaard Øe)

Spor se týkal problematiky předávání osobních údajů do USA, konkrétně platnosti rozhodnutí 2016/1250 o odpovídající úrovni ochrany poskytované štítem EU-USA a rozhodnutí 2010/87 o standardních smluvních doložkách pro předávání osobních údajů do třetích zemí. Ve vztahu k rozhodnutí o odpovídající úrovni ochrany Soudní dvůr konstatoval, že právo USA dostatečnou úroveň ochrany práv subjektů údajů neposkytuje. Problematická je zejména obecnost sledovacích programů a absence práv, jichž by se v tomto kontextu mohly subjekty údajů domáhat vůči orgánům USA před soudy. Soudní dvůr proto rozhodnutí o odpovídající úrovni ochrany

prohlásil za neplatné. Soudní dvůr dále konstatoval, že nejsou dány důvody pro konstatování neplatnosti rozhodnutí Komise o smluvních doložkách. Rozhodnutí o smluvních doložkách totiž nebrání tomu, aby příslušný dozorový orgán zakázal předávání osobních údajů do třetí země, pokud tyto doložky nemohou být v dané třetí zemi dodrženy v důsledku povinností vyplývajících z vnitrostátního práva. Vzhledem k závěrům Soudního dvora k odpovídající úrovni ochrany je přitom zřejmé, že právě o takovou situaci se jedná v případě USA.

C-623/17 *Privacy International* (rozsudek velkého senátu ze dne 6. října 2020, GA Campos Sánchez-Bordona)

Sporné bylo, zda je s čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58 o soukromí v elektronických komunikacích a čl. 7, 8, 11 a 52 Listiny slučitelná vnitrostátní právní úprava, jež poskytovatelům služeb elektronických komunikací ukládá plošnou povinnost předávání provozních a lokalizačních údajů jejich zákazníků zpravodajským službám. Soudní dvůr nejprve uvedl, že dotčená vnitrostátní právní úprava spadá do působnosti směrnice, jelikož ukládá povinnosti poskytovatelům služeb elektronických komunikací. Soudní dvůr pak ve světle svých předchozích rozsudků dospěl k závěru, že plošný přístup ke všem provozním a lokalizačním údajům nashromážděným poskytovateli služeb elektronických komunikací je v rozporu se zásadou přiměřenosti, a unijní právo proto dotčené vnitrostátní právní úpravě brání.

C-511/18, C-512/18 a C-520/18 *La Quadrature du Net a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 6. října 2020, GA Campos Sánchez-Bordona)

Spor se týkal slučitelnosti francouzské a belgické právní úpravy uchovávání provozních a lokalizačních údajů s čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58 o soukromí v elektronických komunikacích a čl. 7, 8, 11 a 52 Listiny. Soudní dvůr nejprve uvedl, že do působnosti směrnice spadají veškerá opatření členských států, jež v této souvislosti ukládají povinnosti poskytovatelům služeb elektronických komunikací. Naopak opatření, v rámci kterých přistupují orgány státu k těmto údajům pouze vlastními prostředky, do působnosti směrnice nespádají. Soudní dvůr dále potvrdil svou předchozí judikaturu, dle které nesmí mít povinnost uchovávání údajů plošnou a nerozlišující povahu. Tento striktní zákaz se nicméně dle Soudního dvora neuplatní na údaje o IP adresách a identitě uživatelů komunikačních zařízení, stejně tak v případech, kdy členský stát čelí aktuální a vážné hrozbě pro národní bezpečnost. V takových případech směrnice umožňuje dokonce i automatickou analýzu těchto údajů. Sběr údajů v reálném čase pro účely této automatické analýzy je nicméně možný pouze u osob, u kterých existuje spojitost s určitou hrozbou a na základě povolení soudu či jiného nezávislého orgánu.

C-620/19 *J & S Service* (rozsudek prvního senátu ze dne 10. prosince 2020, GA Bobek)

Spor se týkal insolvenčního řízení, v rámci kterého insolvenční správce za účelem zkoumání nároků z odpůrcí žaloby žádal finanční úřad o poskytnutí některých osobních údajů dlužnice v úpadku, ovšem vnitrostátní právo stanovilo omezení práva na přístup k údajům. Soudní dvůr dospěl k závěru, že nemá pravomoc odpovědět na položené otázky. Dle Soudního dvora se v daném případě GDPR nepoužije přímo, protože je žalobkyně v původním řízení právnickou osobou, a zároveň odkaz na GDPR ve vnitrostátním právu není dostačující k založení pravomoci Soudního dvora, jelikož dotčená vnitrostátní právní úprava sleduje odlišné cíle než GDPR.

7. Veřejné zakázky

15 rozsudků (postup při zadávání veřejných zakázek);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-395/18 *Tim SpA – Direzione e coordinamento Vivendi SA* (rozsudek druhého senátu ze dne 30. ledna 2020, GA Campos Sánchez-Bordona)

Soudní dvůr rozhodl, že čl. 57 odst. 4 písm. a) směrnice 2014/24 o zadávání veřejných zakázek umožňuje, aby vnitrostátní právo stanovilo možnost či dokonce povinnost veřejného zadavatele vyloučit hospodářský subjekt, který předložil nabídku účasti v zadávacím řízení, pokud je důvod pro vyloučení uvedený v tomto ustanovení směrnice shledán ve vztahu k jednomu ze subdodavatelů uvedených v nabídce tohoto subjektu.

C-263/19 *T-Systems Magyarország Zrt.* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 14. května 2020, GA Campos Sánchez-Bordona)

Budapeštský magistrát uzavřel s vítězným uchazečem smlouvu na výrobu, dopravu, instalaci a plné využívání výdejního automatu na jízdenky. Následně došlo ke změnám této smlouvy, které měly být podle zákona o zadávání veřejných zakázek podrobeny novému výběrovému řízení. Spornou se stala otázka, zda je s unijním právem slučitelná taková vnitrostátní úprava a její výklad, dle něhož je v takovém případě shledán odpovědným za porušení zákona vedle veřejného zadavatele i vítězný uchazeč jakožto strana dotčené smlouvy a dle něhož lze vedle prohlášení dodatků této smlouvy za neplatné uložit za takové porušení rovněž pokutu. Soudní dvůr nejprve vyloučil relevantnost Listiny. Dále konstatoval, že dotčená vnitrostátní právní úprava není s unijním právem v rozporu. Avšak v takovém případě musí být

přezkumné řízení v souladu s unijním právem, a to včetně jeho obecných zásad, jestliže dotčená zakázka sama spadá do věcné působnosti směrnic o veřejných zakázkách, ať už od počátku, nebo v důsledku její protiprávní změny. Zároveň výše pokuty za takovou protiprávní změnu smlouvy na veřejnou zakázku musí být stanovena s přihlédnutím k chování každé z těchto stran.

C-521/18 *Pegaso Srl Servizi Fiduciari* (rozsudek pátého senátu ze dne 28. října 2020, GA Bobek)

Spornou se stalo právní postavení italské společnosti provozující poštovní služby a její dceřiné společnosti vykonávající kromě této služby obecného zájmu také s touto službou nesouvisející činnosti finanční povahy při zadávání veřejné zakázky pro domovnické služby, služby recepce a bezpečnostní služby u vstupů do prostor společnosti, tj. zakázky, jejíž předmět přímo nesouvisí s činnostmi vykonávanými v odvětví poštovních služeb. Soudní dvůr dospěl k závěru, že se na dotčené činnosti použije čl. 13 odst. 1 směrnice 2014/25 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb, pokud tyto činnosti souvisejí s činnostmi spadajícími do odvětví poštovních služeb v tom smyslu, že slouží skutečně výkonu této činnosti tím, že umožňují její řádné uskutečnění s ohledem na obvyklé podmínky jejího výkonu.

8. Státní podpory

7 rozsudků (státní podpora v jednotlivých sektorech a definice státní podpory);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-627/18 *Nelson Antunes da Cunha* (rozsudek druhého senátu ze dne 30. dubna 2020, GA Saugmandsgaard Øe)

Portugalsko neoznámilo Komisi podporu, kterou Komise posléze prohlásila za neslučitelnou s vnitřním trhem. Spornou se stala otázka promlčecí lhůty pro navrácení podpory. Podle Soudního dvora se desetiletá lhůta stanovená v čl. 17 odst. 1 nařízení 2015/1589, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 SFEU, uplatní pouze na vztahy Komise s členským státem, kterému je rozhodnutí Komise o navrácení podpory určeno, a nelze ji tak použít ve vztazích mezi tímto členským státem a příjemci podpory. Navíc nařízení brání uplatnění vnitrostátní promlčecí lhůty na navrácení protiprávní podpory, včetně úroků z této podpory, pokud tato lhůta uplynula již před vydáním rozhodnutí Komise nebo uplynula převážně z důvodu, že vnitrostátní orgány vykonaly toto rozhodnutí opožděně.

C-212/19 *Compagnie des pêches de Saint-Malo* (rozsudek druhého senátu ze dne 17. září 2020, GA Pitruzzella)

V návaznosti na ropné znečištění a bouři přijala Francie systém odškodnění rybářů, mj. v podobě úlevy z odvodů na sociální zabezpečení v určitém období. Komise tyto úlevy shledala za státní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem a nařídila jejich navrácení. Příjemkyně podpory, aniž by v minulosti podala proti rozhodnutí Komise žalobu na neplatnost, napadla vnitrostátní platební výměr provádějící toto rozhodnutí. Sporným se stalo, zda za neoprávněné jsou považovány pouze úlevy na zaměstnavatelských odvodech nebo také úlevy na zaměstnaneckých odvodech. Podle Soudního dvora není zjevné, že by žaloba na neplatnost byla přípustná (vzhledem k nejistému právnímu zájmu), a proto mu nic nebrání přezkoumat platnost sporného rozhodnutí Komise. Soudní dvůr shledal, že úleva na zaměstnaneckých odvodech neposkytuje dotčeným podnikům ani nepřímou výhodu, a rozhodnutí Komise zrušil v rozsahu, v němž tyto úlevy kvalifikovala jako neoprávněnou státní podporu.

C-445/19 *Viasat Broadcasting UK* (rozsudek velkého senátu ze dne 24. listopadu 2020, GA Kokott)

Dánská vysílací společnost pověřená úkolem veřejné služby obdržela řadu podpor. Komise v konečném rozhodnutí dospěla k závěru, že dané státní podpory byly poskytnuty v rozporu s čl. 108 odst. 3 SFEU, ovšem jsou slučitelné s vnitřním trhem podle čl. 106 odst. 2 SFEU. Podle Soudního dvora i v takovém případě platí povinnost vnitrostátních soudů uložit příjemci státní podpory poskytnuté v rozporu s čl. 108 odst. 3 SFEU zaplacení úroků za období, v němž byla tato podpora protiprávní. Tato povinnost se vztahuje i na podpory, které tento příjemce převedl na podniky, jež jsou s ním spojeny, a na podpory, které mu byly vyplaceny státem kontrolovaným podnikem.

9. Hospodářská soutěž

5 rozsudků (kartelové dohody, dominantní postavení);

Shrnutí zajímavého rozsudku:

C-372/19 *SABAM* (rozsudek pátého senátu ze dne 25. listopadu 2020, GA Pitruzzella)

Kolektivní správce autorských práv mající v Belgii faktický monopol na trhu vybírání poplatků uplatňuje vůči pořadatelům festivalů sazbu vypočítanou z hrubých příjmů z prodeje vstupenek, aniž je možné od těchto příjmů odečíst

veškeré náklady spojené s organizací festivalu, které nemají vztah k hudebním dílům reprodukováným během tohoto festivalu. V závislosti na podílu repertoáru spravovaného kolektivním správcem na hudbě reprodukované během akce přitom používá tři paušální sazby (1/3, 2/3, plná sazba). Podle Soudního dvora se v zásadě nejedná o zneužití dominantního postavení, pokud skutečně uložené poplatky nemají nepřiměřenou povahu, zejména s ohledem na povahu a rozsah užívání děl, hospodářskou hodnotu vytvořenou tímto užíváním a hospodářskou hodnotu služeb poskytnutých kolektivním správcem, a pokud neexistuje jiná metoda umožňující přesněji identifikovat a kvantifikovat používání těchto děl.

10. Daně a finanční trh

45 rozsudků (DPH, pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel, spotřební daň, daňová optimalizace, dvojí zdanění, manipulace na trhu, platební služby, životní pojištění, atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

E-5/19 Criminal proceedings against F and G (rozsudek ze dne 4. února 2020)

Soud ESVO se zabýval výkladem pojmu manipulace s trhem ve smyslu čl. 1 odst. 2 směrnice 2003/6 o zneužívání trhu. Podle Soudu ESVO reálné transakce (tj. které plně přenášejí náklady a riziko mezi stranami a jsou správně oznámeny na trhu) jsou způsobilé manipulovat s trhem a posouzení, zda k tomu došlo, se musí zakládat na objektivních faktorech. Při určení, zda se jedná o abnormální nebo umělou cenu ve smyslu předmětného ustanovení, lze zohlednit nikoliv individuální předpoklady investora, ale např. dříve oznámené ceny či změny v obchodování a tržních podmínkách. Taková cena může být založena i v rámci transakce zahrnující nástroj vytvořený skrze přímé vyjednávání mezi dvěma a více brokery. Za oprávněné mohou být považovány takové důvody investora, které nejsou v rozporu s cíli směrnice, přičemž je třeba posoudit celkové chování investora a současně ověřit existenci uznávaných tržních postupů aplikovatelných na předmětný trh a finanční nástroj. Za šíření informace ve smyslu předmětného ustanovení směrnice nelze považovat situaci, kdy investor poskytne informaci týkající se potenciální transakce brokerovi za účelem jejího předání jednomu nebo více jiným investorům na trhu.

C-480/18 PrivatBank (rozsudek devátého senátu ze dne 2. dubna 2020, GA Pitruzzella)

Položené předběžné otázky se týkaly jednak působnosti směrnice 2007/64 o platebních službách na vnitřním trhu ve vztahu k platebním službám, které se

neprovádí v eurech nebo v měně členského státu EU mimo eurozónu (konkrétně šlo o americké dolary), a také pravomoci orgánů zřízených podle této směrnice. Soudní dvůr konstatoval, že směrnice nebrání vnitrostátní právní úpravě, podle které má orgán zřízený dle čl. 82 směrnice (za účelem vyřizování stížností na ukládání sankcí v souvislosti s porušením směrnice) pravomoc posuzovat stížnosti a ukládat sankce i v případě platebních služeb uskutečňovaných v měně třetího státu. Tento orgán nicméně není automaticky oprávněn k tomu, aby rozhodoval spory mezi uživateli a poskytovateli platebních služeb vzniklé z neprovedení nebo nesprávného provedení platební transakce. Za určitých okolností však může vnitrostátní zákonodárce oprávnit uvedený orgán, aby zohlednil existenci a obsah rozhodčího nálezu, kterým byl rozhodnut spor mezi uživatelem a poskytovatelem platebních služeb.

C-20/19 *kunsthau muerz* (rozsudek osmého senátu ze dne 2. dubna 2020, GA Kokott)

Žalující společnost uzavřela jako pojistník smlouvu o životním pojištění, ve které byla poučena o tom, že odstoupení od smlouvy musí být učiněno písemně. Mnoho let poté odstoupila od smlouvy s tím, že lhůta k odstoupení nikdy nezačala běžet z důvodu nesprávného poučení o odstoupení vyžadujícího formální náležitosti, nad rámec toho, co stanovilo vnitrostátní právo. Sporným se stalo, zda takové poučení může vést ke vzniku časově neomezeného práva na odstoupení od smlouvy, a to i v případě, kdy pojistník není spotřebitelem. Soudní dvůr připomněl, že i při takovémto poučení začíná lhůta pro uplatnění práva na odstoupení běžet okamžikem, kdy je pojistník poučen o uzavření smlouvy. Předkládající soud však musí ověřit, zda chyba obsažená v poučení nepřipravuje pojistníka o možnost uplatnit právo na odstoupení v podstatě za týchž podmínek, jako kdyby poučení bylo správné. To platí i pro pojistníka, který není spotřebitelem, jelikož směrnice 2002/83 o životním pojištění v tomto ohledu pojistníky nerozlišuje.

C-401/18 *Herst* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 23. dubna 2020, GA Kokott)

Sporné bylo, jak z hlediska DPH posoudit nákup pohonných hmot, které česká společnost *Herst* nakoupila od českých dodavatelů jako jeden z článků řetězové transakce, na jejímž počátku byl prodejce z jiného členského státu, a to za situace, kdy tyto pohonné hmoty byly v zahraničí převzaty přímo společností *Herst*, která si sama zajišťovala jejich přepravu, ovšem v průběhu této přepravy docházelo k jejich přeprodávání mezi předchozími články řetězce. Klíčové bylo určit, zda za této situace společnost *Herst* pořídila zboží až v České republice, či již v jiném členském státě. Soudní dvůr uvedl, že pro určení povahy dodání je vždy potřeba provést

celkové posouzení všech relevantních okolností, mezi něž patří i to, že společnost Herst přepravu zboží sama iniciovala i realizovala, a to na vlastní náklady. Soudní dvůr zároveň odmítl, že by vnitrostátní soud mohl ve světle zásady *in dubio pro mitius* zvolit odlišný právní výklad ve prospěch společnosti Herst pouze na základě údajné nejednoznačnosti relevantních právních předpisů.

C-446/18 AGROBET CZ (rozsudek druhého senátu ze dne 14. května 2020, GA Kokott)

Jádrem sporu byla otázka, zda mohou daňové orgány v průběhu daňové kontroly pozdržet vrácení celé částky nadměrného odpočtu DPH za předmětné zdaňovací období, přestože předmětem kontroly je pouze část poskytnutých plnění. Soudní dvůr nevyloučil, že za určitých podmínek může mít osoba povinná k dani nárok na vrácení části nadměrného odpočtu DPH ještě v průběhu daňové kontroly. Dle Soudního dvora tomu však bude pouze za situace, kdy správce daně může již před ukončením daňové kontroly jasně, přesně a jednoznačně určit, že bez ohledu na výsledek této kontroly bude vzhledem k dotčenému zdaňovacímu období nadále existovat nadměrný odpočet DPH v odpovídající výši.

C-430/19 C.F. (rozsudek šestého senátu ze dne 4. června 2020, GA Saugmandsgaard Øe)

Žalobkyni byl odepřen nárok na odpočet DPH s poukazem na to, že jí deklarovaná dodání byla fiktivní, jelikož její dodavatelé neměli dostatečné kapacity, aby fakturovaná plnění poskytli. Žalobkyni nicméně nebyl umožněn úplný přístup ke správnímu spisu, mj. z důvodu, že se závěry správce daně opíraly o zjištění orgánů činných v trestním řízení. Soudní dvůr se nejprve zabýval otázkou, zda měl být žalobkyni zpřístupněn celý správní spis. Soudní dvůr konstatoval, že žalobkyně měla nárok na přístup ke všem informacím, jež byly následně zohledněny při přijímání správního rozhodnutí. Zrušení správního rozhodnutí je však nutné pouze tehdy, pokud by zpřístupnění těchto informací mohlo vést k jinému výsledku správního řízení, což musí posoudit předkládající soud. Soudní dvůr dále uvedl, že daňové orgány nemohou odepřít nárok na odpočet DPH pouze s poukazem na nedostatečné kapacity dodavatelů a nemohou v této souvislosti na základě pouhých nepotvrzených podezření po žalobkyni požadovat předložení dalších důkazů. Odepřít nárok na odpočet DPH žalobkyni by tak bylo možné pouze v případě, pokud by jí ze strany daňových orgánů byla prokázána účast na daňovém podvodu.

C-43/19 *Vodafone Portugal* (rozsudek devátého senátu ze dne 11. června 2020, GA Pitruzzella)

Jádrem sporu byla otázka, zda má být částka hrazená operátorovi v případě předčasného ukončení smlouvy ze strany zákazníka považována za odměnu za poskytnutí služby podléhající DPH, a to i za situace, kdy svou výší přímo neodpovídá částce, kterou by operátor získal v případě neukončení smlouvy. Soudní dvůr rozhodl, že vzhledem k vnitrostátní úpravě a hospodářské realitě daných smluvních vztahů nelze tyto částky považovat za náhradu újmy. Dle Soudního dvora se tedy jedná o nedílnou součást ceny, kterou se zákazník zavázal zaplatit poskytovateli za plnění a která podléhá DPH.

C-146/19 *SCT* (rozsudek sedmého senátu ze dne 11. června 2020, GA Szpunar)

Jádrem sporu byla otázka, zda mohou členské státy podmínit snížení základu DPH v případě nezaplacení kupní ceny z důvodu insolvence kupujícího tím, že prodávající svou neuhrazenou pohledávku přihlásí do insolvenčního řízení. Soudní dvůr rozhodl, že členské státy mohou přihlášení pohledávky do insolvenčního řízení obecně vyžadovat. Snížení základu DPH však musí umožnit i v případech, kdy prodávající svou pohledávku do insolvenčního řízení sice nepřihlásil, avšak následně prokázal, že i když ji přihlásil, nebyla by vymožena.

C-276/18 *KrakVet Marek Batko* (rozsudek pátého senátu ze dne 18. června 2020, GA Sharpston)

Společnost KrakVet provozuje e-shop, v němž nakupují mj. zákazníci z jiných členských států. Po uskutečnění nákupu je zákazníkům dáno na výběr, zda si zvolí přepravní společnost doporučenou společností KrakVet, či zda si přepravu budou organizovat sami. Jádrem sporu bylo, zda když si zákazník zvolí doporučeného přepravce, je třeba mít za to, že přeprava byla organizována „dodavatelem či na jeho účet“. Pokud by tomu tak bylo, byla by dotčená transakce považována za prodej zboží na dálku s povinností odvést DPH ve státě ukončení přepravy. Dle Soudního dvora je při určování, zda zboží bylo přepraveno „dodavatelem nebo na jeho účet“, třeba vycházet z toho, zda při iniciování přepravy uvedeného zboží a organizaci jejich základních fází role dodavatele převažuje nad rolí zákazníka.

C-374/19 *Finanzamt Bad Neuenahr-Ahrweiler* (rozsudek osmého senátu ze dne 9. července 2020, GA Hogan)

Sporné bylo, zda je třeba provést opravu odpočtu DPH z investičních nákladů na výstavbu kavárny, v níž měla být poskytována jak zdanitelná, tak osvobozená

plnění, pokud poměrně záhy došlo k ukončení poskytování zdanitelných plnění a nadále byla poskytována pouze plnění osvobozená. Soudní dvůr uvedl, že v takové situaci zanikl úzký a přímý vztah mezi odpočtem DPH na vstupu a poskytováním zdanitelných plnění na výstupu, a původní odpočet je tedy třeba opravit.

C-424/19 UR (rozsudek šestého senátu ze dne 16. července 2020, GA Kokott)

Jádrem sporu byla otázka, zda lze advokáta považovat za osobu povinnou k dani ve smyslu směrnice 2006/112 o DPH. Soudní dvůr uvedl, že výkon svobodného povolání je třeba považovat za ekonomickou činnost, a neshledal tudíž žádné důvody, proč by advokát neměl být osobou povinnou k dani ve smyslu směrnice. Soudní dvůr se dále zabýval problematikou *res iudicata* v souvislosti s předchozím pravomocným rozsudkem vnitrostátního soudu, který dospěl k opačnému závěru. Soudní dvůr uvedl, že unijní právo nevyžaduje, aby vnitrostátní soud změnil svůj rozsudek zakládající překážku věci pravomocně rozsouzené tak, aby zohledňoval výklad Soudního dvora. Není však možné, aby se z takového předchozího nesprávného výkladu vnitrostátního soudu stal precedent, který by byl následně aplikován i na další zdaňovací období v budoucnosti.

C-245/19 a C-246/19 Lucemburský stát (rozsudek velkého senátu ze dne 6. října 2020, GA Kokott)

Spor se týkal mezinárodní spolupráce v oblasti daní, konkrétně opatření, kterým dožádaný orgán ukládá určitým osobám předat informace důležité pro daňové řízení vedené v jiném členském státě. Sporné bylo, zda je v souladu s právem na účinnou soudní ochranu ve smyslu čl. 47 Listiny vnitrostátní právní úprava, jež neumožňuje vůči takovému opatření podat přímou žalobu. Soudní dvůr rozhodl, že čl. 47 Listiny vyžaduje, aby se adresát tohoto opatření mohl uložené povinnosti soudně bránit. Čl. 47 Listiny však nevyžaduje, aby možnost podat takovou žalobu byla poskytnuta i daňovému subjektu, kterého se týká daňové řízení v jiném členském státě, jelikož ten není adresátem povinnosti předat informace a zároveň bude mít možnost se soudně bránit vůči rozhodnutí přijatému v daňovém řízení.

C-44/19 Repsol Petróleo (rozsudek pátého senátu ze dne 3. prosince 2020, GA Szpunar)

Jádrem sporu byla otázka, zda čl. 21 odst. 3 směrnice 2003/96 o zdanění energetických produktů a elektřiny umožňuje částečně zdanit spotřebu energetických produktů při výrobě jiných energetických produktů, a to v rozsahu, v němž v rámci výrobního procesu nezbytně vznikají také neenergetické produkty.

Soudní dvůr dospěl k závěru, že pokud mají tyto neenergetické produkty ekonomickou hodnotu, představovalo by jejich nezdanění mezeru v systému zdanění zavedeném směrnicí 2003/96 a vedlo by k narušení hospodářské soutěže. Osvobození od daně je tedy možné přiznat pouze v rozsahu, ve kterém vznikají energetické produkty.

C-346/19 *Bundeszentralamt für Steuern* (rozsudek desátého senátu ze dne 17. prosince 2020, GA Tančev)

Spor se týkal důsledků neuvedení pořadového čísla faktury v žádosti o vrácení daně dle směrnice 2008/9 stanovující pravidla pro vrácení daně osobám usazeným v jiném členském státě. Soudní dvůr dospěl k závěru, že pokud žádost o vrácení daně obsahuje jiné číslo umožňující určit tuto fakturu, a tedy i dotčené zboží nebo službu, je správce daně povinen považovat tuto žádost za podanou a posoudit ji. V rámci tohoto posouzení pak může požádat žadatele o sdělení pořadového čísla, které jednoznačně určuje předmětnou fakturu, a není-li této žádosti vyhověno ve lhůtě jednoho měsíce stanovené v čl. 20 odst. 2 směrnice, žádost o vrácení daně zamítnout. To však neplatí v případech, kdy má správce daně již k dispozici originál faktury nebo její kopii, a může tedy ověřit splnění hmotněprávních podmínek nároku na vrácení daně.

11. Volný pohyb služeb a usazování

14 rozsudků (omezení poskytování služeb, sektorové daně, směrnice o službách na vnitřním trhu atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-788/18 *Stanleyparma a Stanleybet Malta* (rozsudek prvního senátu ze dne 26. února 2020, GA Tančev)

Předmětem sporu bylo, zda čl. 56 SFEU brání dani z hazardních her, která dopadá i na pouhé zprostředkovatele těchto hazardních her a která dále stanoví společnou a nerozdílnou odpovědnost za tuto daň i pro provozovatele hazardních her v jiných členských státech. Soudní dvůr uvedl, že tato vnitrostátní daň dopadá stejným způsobem na všechny subjekty spravující sázkové soutěže, bez ohledu na to, zda jednají na vlastní účet, zda disponují koncesí či kde mají sídlo. Diskriminační povahu předmětné úpravy přitom dle Soudního dvora nelze dovozovat pouze ze skutečnosti, že provozovatelé hazardních her z jiných členských států mohou být zdaněni také v těchto členských státech. Na základě těchto zjištění dospěl Soudní dvůr k závěru, že čl. 56 SFEU předmětné vnitrostátní právní úpravě nebrání.

C-405/18 AURES Holdings (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 27. února 2020, GA Kokott)

Bylo sporné, zda české orgány musí umožnit zahraniční společnosti, která do České republiky přesunula místo svého faktického vedení z Nizozemska, uplatnit daňovou ztrátu vzniklou v minulosti v Nizozemsku. Soudní dvůr dospěl k závěru, že společnost, jež přesunula sídlo svého faktického vedení až po vzniku daňové ztráty, není ve srovnatelné situaci s českými společnostmi. Povinnost umožnit uplatnění této ztráty by dle Soudního dvora narušovala rovnoměrné rozdělení daňové pravomoci mezi členskými státy, vedla k riziku dvojího uplatnění ztrát a byla v rozporu s judikaturou týkající se zdanění při odchodu. Soudní dvůr proto rozhodl, že členský stát není povinen zohlednit tento druh ztrát.

C-75/18 Vodafone Magyarország (rozsudek velkého senátu ze dne 3. března 2020, GA Kokott)

Bylo sporné, zda unijní právo brání sektorové telekomunikační dani, jejímž předmětem je obrat a jejíž sazba je silně progresivní, když z důvodu struktury vnitrostátního trhu jsou touto daní více zasaženy společnosti, jejichž vlastníkem je zahraniční subjekt. Soudní dvůr nejprve uvedl, že výše obratu představuje neutrální rozlišovací kritérium a relevantní ukazatel daňové schopnosti osob povinných k dani. Soudní dvůr dále uvedl, že sama okolnost, že největší část takové zvláštní daně platí zahraniční podniky, nemůže být sama o sobě projevem diskriminace. Soudní dvůr proto rozhodl, že unijní právo zavedení takové daně nebrání.

C-323/18 Tesco-Global Áruházak (rozsudek velkého senátu ze dne 3. března 2020, GA Kokott)

Jádrem sporu byla otázka, zda čl. 49 a 54 SFEU brání výrazně progresivní dani z obratu u maloobchodního prodeje, když skutečnou zátěž plynoucí z této daně nesou především zahraniční podniky, jelikož právě tyto podniky dosahují na dotčeném trhu nejvyšších obrátů. Soudní dvůr nejprve uvedl, že výše obratu představuje neutrální rozlišovací kritérium a relevantní ukazatel daňové schopnosti osob povinných k dani. Soudní dvůr dále uvedl, že sama okolnost, že největší část takové zvláštní daně platí zahraniční podniky, nemůže být sama o sobě projevem diskriminace. Soudní dvůr proto rozhodl, že čl. 49 a 54 SFEU zavedení takové daně nebrání.

C-482/18 *Google Ireland* (rozsudek velkého senátu ze dne 3. března 2020, GA Kokott)

Předmětem sporu byla maďarská právní úprava stanovující velmi přísné sankce za porušení povinnosti registrace k dani z reklamy, kterého se však v praxi mohou dopustit pouze zahraniční společnosti. Soudní dvůr rozhodl, že sama povinnost registrace není v rozporu s čl. 56 SFEU, jelikož se jedná o administrativní formalitu, jež sama o sobě nepředstavuje překážku volného pohybu služeb a která sama o sobě není diskriminační. Soudní dvůr nicméně rozhodl, že čl. 56 SFEU brání sankčnímu režimu za porušení této povinnosti, a to kvůli jeho nepřiměřenosti a diskriminační povaze.

C-724/18 a 727/18 *Cali Apartments a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 22. září 2020, GA Bobek)

Soudní dvůr následoval závěry generálního advokáta a konstatoval, že služby úplatného krátkodobého pronájmu prostor k bydlení jsou službami ve smyslu směrnice 2006/123 o službách, přičemž dle něj nelze uvažovat o uplatnění jakéhokoliv důvodu pro vyloučení z její působnosti dle čl. 2 odst. 2 ani bodu 9 odůvodnění směrnice (zejm. sociální služby, územní plánování). Dle Soudního dvora daná francouzská vnitrostátní úprava zavádí „povolovací režim“, nikoliv „požadavky“ ve smyslu směrnice, neboť vyžaduje určitý postup poskytovatele a povolovací rozhodnutí orgánu. Z hlediska čl. 9 odst. 1 a čl. 10 odst. 2 směrnice musí být nejdříve posouzena opodstatněnost režimu, až poté samotná jeho kritéria. Soudní dvůr zároveň rozhodl, že boj s bytovou nouzí je naléhavým důvodem obecného zájmu, pro přiměřenost opatření odkázal na možná věcná či územní omezení. Podstatné rovněž je, aby takového cíle nemohlo být dosaženo méně restriktivními opatřeními (např. ohlašování *ex post*). Je-li opodstatněný samotný režim, lze považovat za opodstatněná i konkrétní kritéria pro postupy na místní úrovni, nicméně toto je vždy třeba ověřit s ohledem na konkrétní okolnosti dané lokality. Mechanismus kompenzace může být v tomto směru v zásadě přiměřený, neboť ponechává volbu ohledně jeho zavedení místním samosprávám, ale tato kompenzace musí být skutečnou odpovědí na nedostatek bytů k dlouhodobým pronájmům v dané obci a současně musí být prakticky realizovatelná v poměrech konkrétního místního trhu s pronájmy. Podkladem pro takové posouzení by měl být mj. údaj o nadvýnosnosti krátkodobých pronájmů ve vztahu k těm dlouhodobým. Konkrétní mechanismy pak musí být přiměřené, přístupné a transparentní.

C-558/19 *Impresa Pizzarotti* (rozsudek šestého senátu ze dne 8. října 2020, GA Kokott)

Soudní dvůr rozhodl, že čl. 49 SFEU v zásadě nebrání právní úpravě, dle které může být převod peněžních prostředků provedený pobočkou-rezidentem ve prospěch její mateřské společnosti usazené v jiném členském státě překvalifikován na „transakci, která vytváří příjmy“ zakládající povinnost použít pravidla pro stanovení převodní ceny, zatímco pokud by stejná transakce byla uskutečněna mezi pobočkou a její mateřskou společností, jež jsou obě usazeny v tomtéž členském státě, takto kvalifikována by nebyla a uvedená pravidla by se nepoužila. Nicméně taková úprava musí být odůvodněna naléhavými důvody veřejného zájmu, za který bylo v daném případě uznáno vyvážené rozložení daňové pravomoci mezi členské státy. Soudní dvůr tak potvrdil možnost aplikace pravidel tzv. převodních cen v těchto případech.

C-711/19 *Admiral Sportwetten a další* (rozsudek devátého senátu ze dne 8. října 2020, GA Campos Sánchez-Bordona)

Soudní dvůr rozhodl, že vnitrostátní ustanovení daňového práva zavádějící daň z provozu sázkových terminálů není technickým předpisem ve smyslu notifikační směrnice 2015/1535. Jak již dříve mimo jiné uvedl, daňové předpisy, které nejsou doprovázeny žádnou technickou specifikací či jiným požadavkem, jehož dodržování má být zajištěno, nemohou být považovány za „technický předpis *de facto*“. Tvrdit ostatně nelze ani to, že takové daňové opatření má vliv na spotřebu služeb z důvodu, že podporuje dodržování technických předpisů týkajících se sázkových terminálů. Daná úprava zkrátka nespadá do žádné z kategorií čl. 1 směrnice.

C-275/19 *Sportingbet a Internet Opportunity Entertainment* (rozsudek devátého senátu ze dne 22. října 2020, GA Campos Sánchez-Bordona)

Sporným se staly dva portugalské právní předpisy zavádějící monopol státem určené obecně prospěšné právnické osoby k pořádání kurzových sázek a dalších forem loterií elektronickou formou na území Portugalska. Soudní dvůr rozhodl, že zatímco první předpis vyhrazující právo provozovat hazardní hry pouze státu a stanovující, že toto právo mohou vykonávat pouze podniky s právní formou akciové společnosti, kterým stát udělí koncesi, jakož i další podmínky a oblasti výkonu dané činnosti, není technickým předpisem ve smyslu notifikační směrnice 83/189, totéž neplatí pro druhý sporný předpis, který výhradní provozování některých hazardních her svěřené veřejnému subjektu pro celé území Portugalska zahrnuje i provozování na internetu. Tento předpis naopak je technickým předpisem z hlediska pozdější notifikační směrnice 98/34, neboť upravuje požadavky na přístup ke službě provozování hazardních her na internetu coby službě informační společnosti.

C-815/18 *Federatie Nederlandse Vakbeweging* (rozsudek velkého senátu ze dne 1. prosince 2020, GA Bobek)

Podle Soudního dvora lze pracovníka, který působí jako řidič v odvětví mezinárodní silniční dopravy na základě charterové smlouvy uzavřené mezi podnikem, který ho zaměstnává a je usazen v některém členském státě, a podnikem působícím v jiném členském státě, považovat za vyslaného pracovníka ve smyslu směrnice 96/71 o vysílání pracovníků, pokud výkon jeho práce je s územím tohoto jiného členského státu dostatečně spojen, což se odvíjí od vlastností služeb, povahy činností, jakož i jejich podílu na předmětném poskytování služeb. Naopak skutečnost, že poskytnutý řidič dostává ke svým úkolům pokyny a plnění těchto úkolů zahajuje nebo ukončuje v sídle podniku, jemuž byl poskytnut, sama o sobě nepostačuje k tomu, aby bylo možné konstatovat, že tento řidič byl vyslán. Zároveň při posuzování toho, zda došlo k vyslání, není sama o sobě relevantní existence skupinové vazby mezi podniky, které jsou stranami smlouvy o poskytnutí pracovníků. Soudní dvůr dále doplnil, že pracovníka, který vykonává kabotáž na území jiného členského státu než státu, ve kterém obvykle pracuje, je třeba považovat za pracovníka vyslaného, přičemž doba trvání kabotáže není pro toto posouzení relevantní.

C-311/19 *Bonver Win* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 3. prosince 2020, GA Szpunar)

Jádrem sporu byla otázka, zda se může český poskytovatel služeb hazardních her, kterému bylo na základě obecní vyhlášky města Děčín odebráno povolení k provozu herny, dovolávat čl. 56 SFEU pouze z toho důvodu, že nabízené služby využívali či mohli využít zákazníci z jiných členských států. Soudní dvůr rozhodl, že se čl. 56 SFEU použije ve všech případech, kdy je domácí poskytovatel služeb schopen prokázat, že existence zahraniční klientely není zcela hypotetická, tj. že alespoň část jeho klientely pochází z jiných členských států. Soudní dvůr následně uvedl, že v nyní posuzované věci se tato podmínka zdá být splněna, ačkoliv konečné posouzení ponechal na předkládajícím soudu.

12. Volný pohyb zboží (duševní vlastnictví)

11 rozsudků (kolektivní správa, autorská práva, ochranné známky, označení produktů, léčivé přípravky, ochranné známky atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-753/18 *Stim a SAMI* (rozsudek pátého senátu ze dne 2. dubna 2020, GA Szpunar)

Kolektivní správci podali žalobu proti společnostem poskytujícím motorová vozidla vybavená autorádií ke krátkodobému pronájmu, a to pro porušení autorského práva tím, že tyto společnosti zpřístupnily hudební díla veřejnosti, aniž k tomu měly oprávnění. Spornou se stala otázka, zda takový pronájem představuje sdělování díla veřejnosti. Podle Soudního dvora nikoliv. Pouhé poskytnutí fyzického zařízení pro umožnění sdělování není samo osobě sdělováním. To platí i pro rádio zabudované v pronajatém vozidle, jenž bez jakéhokoli dalšího zásahu ze strany pronajímající společnosti umožňuje zachytit rozhlasové vysílání dostupné v oblasti, kde se vozidlo nachází.

C-684/19 *mk advokaten* (rozsudek desátého senátu ze dne 2. července 2020, GA Szpunar)

Soudní dvůr rozhodl, že osoba působící v obchodním styku se nedopouští zakázaného užívání ochranné známky ve smyslu čl. 5 odst. 1 směrnice 2008/95 o sblížení právních úprav ochranných známek, pokud inzerci, kterou sice dříve sama umístila na internetovou stránku a která tehdy poškozovala ochrannou známku jiné osoby, převezmou provozovatelé jiných internetových stránek a zveřejní ji z vlastní iniciativy a vlastním jménem. O užívání ve smyslu daného ustanovení směrnice by se totiž jednalo pouze tehdy, kdyby šlo o aktivní jednání a přímou či nepřímou kontrolu nad ním. Za těchto okolností je tedy třeba se bránit vůči daným provozovatelům jiných stránek. Na uvedeném nic nemění ani skutečnost, že dané osobě působící v obchodním styku může z této inzerce plynout hospodářský prospěch, ani to, že se původně jednalo o inzerci poškozující ochrannou známku.

C-673/18 *Santen* (rozsudek velkého senátu ze dne 9. července 2020, GA Pitruzzella)

Rozsudek se týká výkladu čl. 3 písm. d) nařízení č. 469/2009 o dodatkových ochranných osvědčeních pro léčivé přípravky. Soudní dvůr shledal, že registrace nemůže být považována za první registraci ve smyslu tohoto ustanovení, pokud se týká nového způsobu terapeutického použití účinné látky nebo kombinace účinných látek, která již byla registrována pro jiný způsob terapeutického použití.

C-264/19 *Constantin Film Verleih* (rozsudek pátého senátu ze dne 9. července 2020, GA Saugmandsgaard Øe)

Nositel autorského práva k filmům, které byly bez jeho souhlasu nahrány na YouTube, požadoval od provozovatele této platformy informace o jejich

uživatelích, kteří na ni daná díla nahráli. Soudní dvůr rozhodl, že nelze požadovat emailovou či IP adresu či telefonní číslo uživatele, neboť pojem adresa ve smyslu směrnice 2004/48 o dodržování práv duševního vlastnictví představuje pouze poštovní adresu. Nicméně, členské státy mohou umožnit nositelům práv duševního vlastnictví získat úplnější informace, je-li zajištěna rovnováha mezi dotčenými právy a dodržováním zásad unijního práva, jako je přiměřenost.

C-265/19 *Recorded Artists Actors Performers* (rozsudek velkého senátu ze dne 10. září 2020, GA Tančev)

Soudní dvůr konstatoval, že v případě užití zvukového záznamu díla nebo jeho rozmnoženiny v Unii mají na stanovenou spravedlivou odměnu právo dotčení výkonní umělci, kteří jsou občany smluvních států Smlouvy WIPO o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech, tedy i ti, kteří nejsou občany států EHP. Případné výhrady učiněné na základě této smlouvy třetími státy za účelem omezení práva na spravedlivou odměnu automaticky nemohou vést k omezení daného práva členskými státy vůči občanům těchto třetích států. Dané právo nemůže být omezeno ani tak, aby odměnu pobíral pouze výrobce dotčeného zvukového záznamu, aniž by byla sdílena s výkonným umělcem, který k tomuto zvukovému záznamu poskytl přínos.

C-147/19 *Atresmedia Corporación de Medios de Comunicación* (rozsudek pátého senátu ze dne 18. listopadu 2020, GA Tančev)

Žalovaná společnost vysílala na svých televizních kanálech audiovizuální nahrávku obsahující záznam audiovizuálního díla, do něhož byl začleněn zvukový záznam nebo rozmnoženina tohoto záznamu. K tomuto začlenění došlo se souhlasem nositelů práv a za odměnu. Sporným se stalo, zda dotyční výkonní umělci a výrobci daného zvukového záznamu mají od vysílací společnosti obdržet odměnu z důvodu následného sdělení předmětné audiovizuální nahrávky veřejnosti. Podle Soudního dvora nikoliv, jelikož takovou nahrávku nelze považovat za zvukový záznam nebo jeho rozmnoženinu, resp. do této nahrávky začleněný zvukový záznam ztrácí postavení zvukového záznamu.

13. Volný pohyb kapitálu

4 rozsudky (omezení volného pohybu kapitálu, zejména daňové překážky)

14. Ochrana spotřebitele

30 rozsudků (spotřebitelský úvěr, nepřiměřené podmínky ve spotřebitelských smlouvách, nekalé obchodní praktiky, atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-125/18 *Gómez del Moral Guasch* (rozsudek velkého senátu ze dne 3. března 2020, GA Szpunar)

Jednalo se o ujednání o pohyblivé smluvní úrokové sazbě ve smlouvě o hypotečním úvěru a jeho posouzení z hlediska možné zneužívající povahy. Soudní dvůr dospěl k následujícím závěrům. Ujednání, které stanoví, že úroková sazba je založena na jednom z oficiálních referenčních indexů stanovených vnitrostátní právní úpravou, které mohou úvěrové instituce použít na hypoteční úvěry, pokud tato právní úprava nestanoví imperativní použití tohoto indexu bez ohledu na volbu těchto stran ani jeho dispozitivní použití v případě neexistence odlišného ujednání mezi týmiž smluvními stranami, spadá do působnosti směrnice 93/13 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách. Soud členského státu je povinen přezkoumat, zda je smluvní ujednání týkající se hlavního předmětu smlouvy sepsáno jasně a srozumitelně, bez ohledu na to, zda byl čl. 4 odst. 2 směrnice proveden do vnitrostátního právního řádu. Za účelem dodržení požadavku transparentnosti musí být toto ujednání nejen srozumitelné z formálního a gramatického hlediska, ale musí rovněž průměrnému spotřebiteli umožnit, aby porozuměl konkrétnímu fungování způsobu výpočtu a posoudil ekonomické důsledky. Obzvláště relevantními jsou jednak okolnost, zda jsou hlavní prvky výpočtu této sazby snadno přístupné každé osobě, která hodlá uzavřít smlouvu o hypotečním úvěru, a jednak poskytnutí informací o dosavadním vývoji indexu. Směrnice nebrání tomu, aby v případě neplatnosti zneužívajícího smluvního ujednání, kterým se stanoví referenční index pro výpočet pohyblivých úroků úvěru, vnitrostátní soud nahradil tento index zákonným indexem použitelným v případě, že neexistuje opačná dohoda smluvních stran, pokud by dotčená smlouva o hypotečním úvěru nemohla v případě zrušení uvedeného zneužívajícího ujednání přetrvat a pokud by zrušení této smlouvy jako celku vystavilo spotřebitele zvláště nepříznivým důsledkům.

C-679/18 *OPR Finance* (rozsudek druhého senátu ze dne 5. března 2020, GA Kokott)

Dle Soudního dvora články 8 a 23 směrnice 2008/48 o smlouvách o spotřebitelském úvěru vnitrostátnímu soudu ukládají, aby z úřední povinnosti zkoumal, zda došlo k porušení předmluvní povinnosti věřitele stanovené v článku 8 směrnice,

tj. povinnosti posoudit úvěruschopnost spotřebitele, a vyvodil důsledky, které z porušení této povinnosti vyplývají ve vnitrostátním právu, pokud sankce splňují požadavky čl. 23 směrnice. Uvedené články brání vnitrostátní úpravě, podle níž se sankce za porušení předšmluvní povinnosti věřitele posoudit úvěruschopnost spotřebitele, tj. neplatnost úvěrové smlouvy ve spojení s povinností tohoto spotřebitele vrátit věřiteli poskytnutou jistinu v době přiměřené jeho možnostem, uplatní pouze za podmínky, že spotřebitel tuto neplatnost namítne, a to v tříleté promlčecí době.

C- 511/17 *Lintner* (rozsudek třetího senátu ze dne 11. března 2020, GA Tančev)

Jednalo se o rozsah povinnosti vnitrostátního soudu zkoumat zneužívající povahu smluvních ujednání z moci úřední. Konkrétně o to, zda soud musí z moci úřední přezkoumávat i smluvní ustanovení, která nespádají do předmětu řízení, resp. nejsou vymezena v návrhovém žádání. Podle Soudního dvora směrnice 93/13 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách musí být vykládána tak, že soud, kterému byla předložena žaloba spotřebitele směřující k určení zneužívající povahy určitých ujednání ve smlouvě, není povinen zkoumat i bez návrhu a jednotlivě všechna ostatní smluvní ujednání, která nebyla spotřebitelem zpochybněna. Musí zkoumat pouze ta ujednání, která souvisejí s předmětem sporu, jak byl vymezen účastníky řízení.

C-583/18 *Verbraucherzentrale Berlin* (rozsudek devátého senátu ze dne 12. března 2020, GA Pitruzzella)

Předmětem původního řízení byly podmínky uvádění na trh on-line karty, která přiznává jejímu držiteli nárok na slevy z ceny při pozdější koupi jízdenek. Na internetových stránkách společnosti, která kartu prodávala, nebyla uvedena žádná informace o právu spotřebitele odstoupit od smlouvy. Dle Soudního dvora směrnice 2011/83 o právech spotřebitelů musí být vykládána tak, že pojem „smlouva o poskytování služeb“ zahrnuje smlouvy, jejichž předmětem je poskytnout spotřebiteli slevu z ceny při pozdějším uzavření smluv o přepravě cestujících. Na smlouvu, jejímž předmětem je poskytnout spotřebiteli slevu z ceny při pozdějším uzavření smluv o přepravě cestujících, se nevztahuje pojem „smlouva týkající se služeb v oblasti přepravy cestujících“, a tudíž tato smlouva spadá do působnosti směrnice, včetně ustanovení o právu odstoupit od smlouvy.

C-66/19 *Kreissparkasse Saarlouis* (rozsudek šestého senátu ze dne 26. března 2020, GA Sharpston)

V této věci se jednalo o odstoupení od smlouvy o spotřebitelském úvěru a výklad čl. 10 směrnice 2008/48 o smlouvách o spotřebitelském úvěru. Podle Soudního dvora mezi informace, které mají být podle tohoto ustanovení jasně a výstižně uvedeny v úvěrové smlouvě, patří podmínky počítání lhůty pro odstoupení od smlouvy. Úvěrová smlouva nemůže odkazovat, pokud jde o informace uvedené v čl. 10 této směrnice, na vnitrostátní ustanovení, které samo odkazuje na jiná ustanovení vnitrostátního práva.

C-329/19 *Condominio di Milano, via Meda* (rozsudek prvního senátu ze dne 2. dubna 2020, GA Saugmandsgaard Øe)

V původním řízení vyvstala otázka, zda *condominio* v italském právu (společenství vlastníků, které není právnickou osobou) spadá mezi spotřebitele ve smyslu směrnice 93/13 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách. Podle Soudního dvora směrnice nebrání vnitrostátní judikatuře, která vykládá právní předpisy provádějící tuto směrnici do vnitrostátního práva tak, že pravidla na ochranu spotřebitele se použijí rovněž na smlouvu uzavřenou takovým právním subjektem, jako je *condominio*, s prodávajícím nebo poskytovatelem, i když takový právní subjekt nespadá do působnosti uvedené směrnice.

C-208/19 *NK* (rozsudek šestého senátu ze dne 14. května 2020, GA Pitruzzella)

Spotřebitelé uzavřeli s architektkou mimo obchodní prostory smlouvu o vypracování projektu individuálního domu. Architektka předala spotřebitelům vypracovaný plán výstavby, přehled nákladů a fakturu ve výši 3 780,- EUR. Spotřebitelé však vyjádřili nespokojenost s kvalitou služby a odstoupili od smlouvy. Architektka se žalobou domáhala odměny za vypracovaný plán. Pro posouzení účinků, resp. možnosti odstoupení od smlouvy bylo rozhodné, zda předmětná smlouva spadá pod právní úpravu transponující směrnici 2011/83 o právech spotřebitelů, anebo zda je z ní vyňata na základě toho, že se jedná o smlouvu týkající se výstavby nových budov, případně zda představuje smlouvu o dodání zboží vyrobeného podle požadavků spotřebitele, což by vylučovalo možnost spotřebitele odstoupit od smlouvy. Dle Soudního dvora smlouva, kterou se architekt zavazuje vypracovat pro spotřebitele pouze projekt individuálního domu, který má být postaven, a v této souvislosti vyhotovit plány, nepředstavuje smlouvu o výstavbě nové budovy ve smyslu směrnice. Nepředstavuje ani smlouvu o dodání zboží vyrobeného podle požadavků spotřebitele nebo zboží přizpůsobeného osobním potřebám.

C-266/19 EIS (rozsudek šestého senátu ze dne 14. května 2020, GA Pitruzzella)

Společnost se vůči svému konkurentovi v prodeji erotických výrobků na internetu domáhala, aby tento ukončil svou obchodní praktiku spočívající v tom, že v informacích týkajících se práva spotřebitele odstoupit od smlouvy na internetových stránkách neuvádí telefonní číslo. Šlo o to, zda a za jakých okolností má být uvedeno telefonní číslo obchodníka, které se nachází na jeho internetové stránce a je použito pro účely činnosti jeho podniku, a zda musí být toto číslo považováno za „dostupné“ ve smyslu směrnice 2011/83 o právech spotřebitelů. Soudní dvůr dospěl k závěru, že když se telefonní číslo obchodníka objevuje na jeho internetové stránce takovým způsobem, že v očích průměrného spotřebitele naznačuje, že tento obchodník používá toto telefonní číslo pro účely svých kontaktů se spotřebiteli, musí být uvedené telefonní číslo považováno za „dostupné“. V takovém případě obchodník, který spotřebiteli před tím, než je tento vázán smlouvou uzavřenou na dálku nebo mimo obchodní prostory, poskytne informace o postupech uplatnění práva odstoupit od smlouvy, přičemž za tímto účelem využije vzorové poučení, je povinen uvést v tomto poučení též telefonní číslo, aby tomuto spotřebiteli umožnil sdělit mu své případné rozhodnutí o uplatnění daného práva prostřednictvím tohoto telefonního čísla.

C-588/18 Fetico a další (rozsudek velkého senátu ze dne 4. června 2020, GA Saugmandsgaard Øe)

Šlo o to, zda čl. 5 a 7 směrnice 2003/88 o některých aspektech úpravy pracovní doby brání vnitrostátní právní úpravě, která pracovníkům nedovoluje, aby si mimořádné volno nárokovali ve dnech, kdy mají povinnost vykonávat práci, vzniknou-li potřeby a povinnosti, kterým toto mimořádné volno odpovídá, během týdenní doby odpočinku nebo během doby placené dovolené za kalendářní rok. Soudní dvůr rozhodl, že se na takovou vnitrostátní úpravu směrnice nevztahuje. Mimořádné volno, o které jde v původním řízení, má totiž pouze za cíl umožnit pracovníkům absenci v práci k uspokojení určitých potřeb nebo ke splnění určitých povinností vyžadujících jejich osobní přítomnost, a tudíž je toto volno neoddělitelně spjato s pracovní dobou jako takovou, takže se ho pracovníci nemohou domáhat během týdenní doby odpočinku nebo během doby placené dovolené za kalendářní rok. Toto mimořádné placené volno tudíž nelze stavět na roveň volnu z důvodu nemoci.

C-495/19 Kancelaria Medius (rozsudek šestého senátu ze dne 4. června 2020, GA Pitruzzella)

Společnost, která nabízí služby vymáhání pohledávek, podala žalobu proti spotřebiteli na základě údajné smlouvy o spotřebitelském úvěru, kterou spotřebitel

uzavřel s její právní předchůdkyní. Předložila kopii rámcové smlouvy, která neobsahovala podpis spotřebitele, jakož i dokumenty o postoupení pohledávky s její právní předchůdkyní. Prvoinstanční soud měl za to, že dokumenty a důkazy předložené žalobkyní neprokazují existenci pohledávky, a žalobu zamítl, přestože se spotřebitel nedostavil k jednání, resp. neuplatnil žádnou procesní obranu. Žalobkyně v odvolání tvrdila, že prvoinstanční soud měl své rozhodnutí založit výhradně na tvrzeních uvedených v žalobě. Dle Soudního dvora čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13 o zneužívajících ujednáních brání výkladu vnitrostátního ustanovení, který by bránil soudu, jemuž byla předložena žaloba podaná prodávajícím nebo poskytovatelem proti spotřebiteli a který rozhoduje rozsudkem pro zmeškání v případě, že se tento spotřebitel nedostavil k jednání, k němuž byl předvolán, přijmout důkazní opatření nezbytná k tomu, aby i bez návrhu posoudil zneužívající povahu smluvních ujednání, na kterých prodávající nebo poskytovatel založil svůj žalobní návrh, pokud má tento soud pochybnosti o zneužívající povaze těchto ujednání.

C-698/18 a C-699/18 *Raiffeisen Bank a BRD Groupe Societé Générale* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 9. července 2020, GA Szpunar)

Jednalo se o výklad směrnice 93/13 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách ve vztahu k situaci, kdy byl smluvní vztah mezi stranami již ukončen (šlo o smlouvu o úvěru, který již byl splacen), konkrétně zda a za jakých podmínek se může spotřebitel domáhat zneužívající povahy smluvního ujednání a případně majetkoprávních důsledků takového určení. Dle Soudního dvora směrnice nebrání vnitrostátní úpravě, která sice stanoví nepromlčitelnost práva podat žalobu na určení neplatnosti zneužívajícího ujednání, ale zároveň stanoví promlčecí lhůtu pro právo podat žalobu k uplatnění restitučních účinků tohoto určení, pokud neznemožňuje nebo nadměrně neztěžuje výkon práv přiznaných směrnicí. Směrnice, jakož i zásady rovnocennosti, efektivit a právní jistoty brání soudnímu výkladu vnitrostátní úpravy, podle které žaloba na vrácení částek bezdůvodně zaplacených na základě zneužívajícího ujednání podléhá promlčecí lhůtě tří let, která počíná běžet ode dne úplného splnění této smlouvy, pokud se předpokládá, že k tomuto datu spotřebitel věděl o zneužívající povaze dotčeného ujednání, nebo pokud u obdobných žalob stejná lhůta začíná běžet až ode dne soudního určení důvodu těchto žalob.

C-81/19 *Banca Transilvania* (rozsudek prvního senátu ze dne 9. července 2020, GA Kokott)

Šlo o to, zda je dle směrnice 93/13 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách z přezkumu vyloučeno smluvní ujednání, které odráží dispozitivní ustanovení vnitrostátního práva. Spotřebitelé uzavřeli s bankou smlouvu o úvěru,

který byl vyjádřen ve švýcarských francích. Spotřebitelé měli příjmy pouze v rumunské měně a v důsledku kolísání směnného kurzu došlo k výraznému zvýšení částky, kterou dotčení spotřebitelé přijali jako úvěr. Dotčené ustanovení všeobecných obchodních podmínek smlouvy (podle něhož každá platba musí být provedena v měně, ve které byl vyjádřen úvěr), které spotřebitelé napadli, odráželo dispozitivní ustanovení občanského zákoníku. Soudní dvůr dospěl k závěru, že smluvní ujednání, které nebylo individuálně sjednáno, ale které odráží pravidlo, jež se v souladu s vnitrostátními právními předpisy použije mezi smluvními stranami, pokud nebylo ujednáno jinak, nespadá do působnosti směrnice.

C-84/19, C-222/19 a C-252/19 *Profit Credit Polska* (rozsudek prvního senátu ze dne 3. září 2020, GA Hogan)

Šlo o otázku, zda unijní právo brání vnitrostátní úpravě, která stanoví cenovou regulaci spotřebitelského úvěru a za tímto účelem zavádí institut „maximální výše nákladů odlišných od úroků“ a matematický vzorec pro jejich výpočet. Soudní dvůr konstatoval, že směrnice 2008/48 o smlouvách o spotřebitelském úvěru v zásadě nebrání úpravě, která stanoví způsob výpočtu maximální výše nákladů úvěru, které jsou odlišné od úroků a mohou jít k tíži spotřebitele, i když tento způsob výpočtu umožňuje zatížit spotřebitele podílem na běžných nákladech spojených s výkonem hospodářské činnosti poskytovatele úvěru. Není vyloučen přezkum podle směrnice 93/13 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách.

C-738/19 A. (rozsudek šestého senátu ze dne 10. září 2020, GA Pitruzzella)

Ve smlouvě o pronájmu sociálních bytů byly stanoveny sankce za různá porušení. Nájemce v rozporu se smlouvou byt dále podnájal a v původním řízení tvrdil, že všechny sankce ve smlouvě je nutno z hlediska zneužívající povahy posuzovat v jejich souhrnu. Soudní dvůr shledal, že při posuzování případné zneužívající povahy ujednání dle směrnice 93/13 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách je třeba zohlednit míru vzájemné interakce dotčeného ujednání a ostatních ujednání. Za účelem posouzení případné nepřiměřeně vysoké částky náhrady, kterou má zaplatit spotřebitel ve smyslu bodu 1 písm. e) přílohy směrnice, musí být značný význam prisuzován těm ujednáním, která se týkají téhož porušení.

C-778/18 *Association française des usagers de banques* (rozsudek pátého senátu ze dne 15. října 2020, GA Saugmandsgaard Øe)

Dle Soudního dvora směrnice 2014/17 o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení brání vnitrostátní právní úpravě, která opravňuje

věřitele, aby při uzavření smlouvy o úvěru na nemovitosti k bydlení od úvěrovaného vyžadoval jako protiplnění za individualizovanou výhodu domicilaci veškerých jeho příjmů ze závislé činnosti nebo obdobných příjmů na platebním účtu otevřeném u tohoto věřitele bez ohledu na výši, splátky a dobu trvání úvěru. Naproti tomu směrnice nebrání vnitrostátní právní úpravě, dle které uložená povinnost domicilace, pokud se nevztahuje na veškeré příjmy úvěrovaného ze závislé činnosti, může dosáhnout deseti let, nebo je-li kratší, doby trvání dotčené smlouvy o úvěru. Pojem „poplatky“ ve smyslu směrnice 2007/64 o platebních službách na vnitřním trhu nezahrnuje ztrátu individualizované výhody nabízené věřitelem úvěrovanému jako protiplnění za otevření účtu u tohoto věřitele k domicilaci jeho příjmů v rámci smlouvy o úvěru, která byla způsobena zrušením tohoto účtu.

C-287/19 *DenizBank* (rozsudek prvního senátu ze dne 11. listopadu 2020, GA Campos Sánchez-Bordona)

Spor se týkal všeobecných obchodních podmínek banky pro používání platebních karet se zabudovanou funkcí NFC, jimiž lze bez zadání PINu platit částky do výše 25,- EUR. Šlo o ujednání týkající se mj. absence nutnosti prokazovat, že byla platba autorizována, přesně zaznamenána a vyúčtována, dále též vyloučení odpovědnosti za neautorizované platby a nemožnosti blokace drobných plateb při ztrátě karty. Soudní dvůr dospěl k tomu, že čl. 52 bod 6 písm. a) směrnice 2015/2366 o platebních službách na vnitřním trhu ve spojení s čl. 54 odst. 1 upravuje informace a podmínky, které musí poskytovatel platebních služeb poskytnout v případě, že si chce s uživatelem jeho služeb sjednat fikci přijetí změn rámcové smlouvy, kterou uzavřeli, ale nestanoví omezení ohledně postavení uživatele nebo druhu smluvních ujednání, jež mohou být předmětem takovéto dohody. Přezkum podle směrnice 93/13 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách tím není dotčen. Funkce NFC představuje „platební prostředek“. Bezkontaktní platba malé částky za použití funkce NFC představuje „anonymní“ použití dotyčného platebního prostředku. Poskytovatel, který se chce dovolávat výjimky dle čl. 63 odst. 1 písm. a) směrnice 2015/2366, se nemůže omezit na tvrzení, že dotyčný platební prostředek není možné zablokovat nebo zabránit jeho dalšímu použití, ačkoli s ohledem na objektivní stav dostupných technických poznatků nelze tuto nemožnost prokázat.

C-269/19 *Banka B* (rozsudek prvního senátu ze dne 25. listopadu 2020, GA Pitruzzella)

Jednalo se o další postup vnitrostátního soudu v situaci, kdy úvěrová smlouva nemůže dále existovat z důvodu zneužívající povahy ujednání o pohyblivé úrokové sazbě. Soudní dvůr dospěl k závěru, že čl. 6 odst. 1 směrnice 93/13 o zneužívajících

ujednáních ve spotřebitelských smlouvách musí být vykládán v tom smyslu, že po konstatování zneužívající povahy ujednání, která definují mechanismus stanovení pohyblivé úrokové sazby, pokud smlouva nemůže po odstranění dotyčných zneužívajících ujednání nadále existovat, zrušení takové smlouvy by mělo zvlášť nepříznivé důsledky pro spotřebitele a neexistuje žádné dispozitivní ustanovení vnitrostátního práva, musí vnitrostátní soud při zohlednění vnitrostátního práva jako celku přijmout veškerá opatření nezbytná k ochraně spotřebitele před zvláště nepříznivými důsledky, které by zrušení uvedené smlouvy mohlo způsobit. Nic nebrání zejména tomu, aby vnitrostátní soud vyzval účastníky řízení k vyjednávání za účelem stanovení způsobů výpočtu úrokové sazby, pokud stanoví rámec těchto vyjednávání a cílem těchto vyjednávání je nastolit mezi právy a povinnostmi smluvních partnerů skutečnou rovnováhu.

15. Volný pohyb osob

29 rozsudků (zajištění žadatelů o azyl, navrácení nelegálních migrantů, přemístění žadatele o azyl, zamítnutí žádosti o azyl, kvalifikační směrnice, vyhoštění, nárok na sociální pomoc atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-836/18 Subdelegación del Gobierno en Ciudad Real (rozsudek pátého senátu ze dne 27. února 2020, GA Pikamäe)

V původním sporu zamítly španělské orgány žádost o pobytovou kartu státního příslušníka třetí země, který je manželem španělské občanky, jež nikdy nevyužila práva volného pohybu, z důvodu, že manželka neprokázala, že má dostatečné finanční prostředky pro sebe a svého manžela. Soudní dvůr konstatoval, že pokud státní příslušník třetí země podá k vnitrostátnímu orgánu žádost o povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny s občanem Unie, nemůže tento orgán automaticky zamítnout žádost pouze z důvodu, že občan Unie nemá dostatečné prostředky. Naopak mu přísluší, aby na základě skutečností, které mu státní příslušník třetí země a občan Unie musí mít možnost svobodně předložit, a provedením nezbytných rešerší, je-li to třeba, posoudil, zda mezi těmito dvěma osobami existuje vztah závislosti. Soudní dvůr zároveň připomenul, že vztah závislosti je dán pouze ve výjimečných případech, jako je péče o nezletilé děti, samotné manželství tedy k prokázání takového vztahu nepostačuje.

C-406/18 PG (rozsudek prvního senátu ze dne 19. března 2020, GA Bobek)

Šlo o výklad čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany ve spojení s čl. 47 Listiny, které přiznávají právo na účinný opravný prostředek. Předkládající soud poukázal na skutečnost, že maďarské právo neumožňuje soudům měnit správní rozhodnutí v oblasti azylu a samostatně přiznávat některou z forem ochrany. Taková rozhodnutí lze pouze případně zrušit. Soudní dvůr došel k závěru, že unijní právo takové úpravě nebrání. V případě vrácení věci příslušnému správnímu orgánu však musí být nové rozhodnutí přijato v krátké lhůtě a být v souladu s posouzením obsaženým ve zrušujícím rozsudku. Předkládající soud dále narážel na to, zda je maximální lhůta pro vydání soudního rozhodnutí v délce 60 dnů stanovená maďarskými předpisy slučitelná s unijním právem. Soudní dvůr konstatoval, že taková úprava není v rozporu s unijním právem, za podmínky, že vnitrostátní soud je v takové lhůtě schopen zajistit účinnost hmotněprávních pravidel a procesních záruk, které žadateli přiznává unijní právo. V opačném případě je uvedený soud povinen nepoužít vnitrostátní právní úpravu, která stanoví lhůtu pro vydání soudního rozhodnutí, a po uplynutí této lhůty vydat rozsudek co nejrychleji.

C-584/18 *Blue Air – Airline Management Solutions* (rozsudek třetího senátu ze dne 30. dubna 2020, GA Pitruzzella)

V původním sporu byl žalobci, státnímu příslušníkovi třetí země, odepřen nástup na palubu letadla na cestě z Kypru do Rumunska a nikdy mu nebyla poskytnuta žádná písemná odůvodněná odpověď. Žalobce předložil platnou zpáteční letenku a povolení k dočasnému pobytu na Kypru, neměl však rumunské vízum (dle rumunských úřadů není vízum pro pobyty do 90 dnů nutné). Předběžné otázky se týkaly uplatnění nároku na náhradu škody, neboť žalobce se domáhal náhrady škody u okresního soudu na Kypru, letecká společnost však byla názoru, že není odpovědná za rozhodnutí orgánů cílového státu. Soudní dvůr uvedl, že rozhodnutí 565/2014, kterým se zavádí zjednodušený režim kontrol osob na vnějších hranicích vycházející z jednostranného uznávání některých dokladů Bulharskem, Chorvatskem, Kypru a Rumunskem za rovnocenné jejich národním vízům za účelem průjezdu přes jejich území nebo zamýšlených pobytů na jejich území, jejichž doba trvání během jakéhokoli období 180 dnů nepřekročí 90 dnů, má přímý účinek a zakládá státním příslušníkům třetích zemí práva, kterých se tito státní příslušníci mohou dovolávat vůči cílovému členskému státu (zejména aby po nich nebylo vyžadováno vízum). Soudní dvůr však upřesnil, že vůči leteckému dopravci, který odepře cestujícímu nástup na palubu kvůli tomu, že orgány cílového členského státu odepřely tomuto cestujícímu vstup, se nemůže poškozený cestující dovolávat

rozhodnutí č. 565/2014 za účelem získání náhrady škody. Letecký dopravce však může s odkazem na Schengenský hraniční kodex odepřít státnímu příslušníkovi třetí země nástup na palubu pouze na základě předem oznámeného, písemného a zdůvodněného rozhodnutí. Dále Soudní dvůr dospěl k závěru, že za okolností projednávané věci má cestující nárok na ochranu stanovenou v nařízení č. 261/2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů.

C-924/19 PPU a C-925/19 PPU *Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság* (rozsudek velkého senátu ze dne 14. května 2020, GA Pikamäe)

Státní příslušníci třetích zemí požádali o azyl v Maďarsku, do kterého přicestovali přes Srbsko, kde o žádnou ochranu nezažádali. Maďarské orgány žádosti zamítly a nařídily vypovězení ze země a zákaz vstupu do schengenského prostoru. Vzhledem k tomu, že Srbsko dotčené osoby nepřevzalo, byly drženy v tranzitní oblasti mezi oběma státy, kterou Maďarsko nepovažuje za detenční centrum, jelikož dotčené osoby mohou dle jeho argumentace odejít druhým směrem, což však v realitě srbského odmítavého postoje nebylo možné. Soudní dvůr v tomto kontextu shledal, že umístění žadatelů o azyl nebo státních příslušníků třetích zemí, kterým bylo vydáno rozhodnutí o vyhoštění, do tranzitní zóny na srbsko-maďarské hranici by mělo být považováno za zadržení. Soudní dvůr uvedl, že vnitrostátní orgány mohou zadržet žadatele o mezinárodní ochranu, avšak toto zadržení nesmí přesáhnout čtyři týdny ode dne podání azylové žádosti. Dále Soudní dvůr konstatoval, že zákonnost zadržení musí podléhat soudnímu přezkumu. Pokud vnitrostátní soud dojde k závěru, že dotčené zadržovací opatření je v rozporu s unijním právem a že dotyčné osoby byly zadrženy bez platného důvodu, musí soud, který věc projednává, tyto osoby okamžitě propustit nebo případně přijmout alternativní opatření k zadržení.

C-554/19 *Staatsanwaltschaft Offenburg* (usnesení desátého senátu ze dne 4. června 2020, GA Pikamäe)

Podstatou předběžné otázky bylo, zda nařízení 2016/399, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex), brání vnitrostátní právní úpravě, která policejním orgánům členského státu svěřuje pravomoc k tomu, aby v oblasti přiléhající k vnitřní hranici zjišťovaly totožnost osob bez ohledu na jejich chování a existenci zvláštních okolností z důvodu zabránění nebo ukončení nedovoleného vstupu na svrchované území tohoto členského státu nebo pobytu v něm nebo za účelem prevence určitých trestných činů,

kteřé směřují proti bezpečnosti hranice, přičemž takové kontroly podléhají rámci ministerské vyhlášky. Soudní dvůr došel k závěru, že unijní právo takové vnitrostátní právní úpravě nebrání, pokud jsou dotčené policejní pravomoci dostatečně jasné a jde o takovou intenzitu, četnost a plánování kontrol, aby praktický výkon policejních pravomocí neměl účinek rovnocenný účinku hraničních kontrol.

C-754/18 *Ryanair Designated Activity Company* (rozsudek třetího senátu ze dne 18. června 2020, GA Szpunar)

Soudní dvůr došel k závěru, že výjimka z vízové povinnosti dle čl. 5 odst. 2 pobytové směrnice 2004/38 se vztahuje na osobu, která nemá státní příslušnost žádného členského státu, ale je rodinným příslušníkem občana Unie a je držitelem karty trvalého pobytu ve smyslu čl. 20 směrnice, a to i v případě, že je tato karta vydaná členským státem, který není součástí schengenského prostoru. Dále Soudní dvůr konstatoval, že držení karty trvalého pobytu dle čl. 20 směrnice je samo o sobě dostatečným důkazem, že držitel je rodinným příslušníkem občana Unie, tudíž není zapotřebí další ověřování či odůvodňování.

C-517/17 *Addis* (rozsudek pátého senátu ze dne 16. července 2020, GA Hogan)

Soudní dvůr se zabýval otázkou, zda čl. 14 odst. 1 směrnice 2013/32 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany brání německé právní úpravě, podle níž porušení povinnosti poskytnout žadateli o mezinárodní ochranu příležitost k osobnímu pohovoru před přijetím rozhodnutí o nepřijatelnosti na základě čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice nevede ke zrušení tohoto rozhodnutí a k vrácení věci rozhodujícímu orgánu, pokud má žadatel v řízení o opravném prostředku příležitost uvést všechny argumenty svědčící proti rozhodnutí a tyto argumenty nemohou rozhodnutí změnit. Soudní dvůr uvedl, že v případě porušení povinnosti poskytnout žadateli příležitost k osobnímu pohovoru během řízení v prvním stupni německé právo systematicky nezaručuje právo žadatele na osobní výslech v rámci řízení o opravném prostředku. Soudní dvůr konstatoval, že je na předkládajícím soudu, aby ověřil, zda v rámci původního řízení bylo nebo může být žadateli umožněno, aby byl vyslechnut za plného dodržení základních podmínek a záruk použitelných ve věci v původním řízení, aby mu bylo umožněno osobně vysvětlit v jazyce, který ovládá, své stanovisko týkající se použití důvodu uvedeného v čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice na jeho osobní situaci. Nelze-li tuto příležitost dotčené osobě v rámci řízení o opravném prostředku zaručit, bude muset rozhodnutí o zamítnutí zrušit a vrátit věc rozhodujícímu orgánu.

C-806/18 JZ (rozsudek pátého senátu ze dne 17. září 2020, GA Szpunar)

Podstatou položené otázky bylo, zda směrnice 2008/115 o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí brání tomu, aby byl uložen trest odnětí svobody neoprávněně pobývajícímu státnímu příslušníkovi třetí země, vůči němuž proběhly jednotlivé fáze řízení o navrácení a byl mu uložen zákaz vstupu, avšak ke skutečnému navrácení nedošlo. Soudní dvůr konstatoval, že směrnice nebrání, aby byl neoprávněně pobývajícím státnímu příslušníkovi třetí země, s nímž bylo vedeno řízení o navrácení, které bylo ukončeno, aniž však dotyčný území členských států skutečně opustil, uložen trest odnětí svobody. Skutková podstata však musí být vymezena tak, že míří na neoprávněný pobyt dotyčného, který ví, že mu byl uložen zákaz vstupu, zejména z důvodu jeho záznamu v rejstříku trestů či proto, že představuje ohrožení veřejného pořádku nebo národní bezpečnosti. Podmínkou dále je, že skutková podstata není vymezena tak, že její naplnění závisí na porušení tohoto zákazu vstupu, a že je právní úprava dostatečně dostupná, přesná a při svém uplatňování předvídatelná, aby se zabránilo veškerému riziku svévole, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

C-233/19 CPAS de Liège (rozsudek prvního senátu ze dne 30. září 2020, GA Szpunar)

Podstatou položené otázky bylo, zda a za jakých podmínek směrnice 2008/115 o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí ve světle Listiny a rozsudku C-562/13 *Abdida* přiznává odkladný účinek opravnému prostředku proti rozhodnutí, jímž bylo vážně nemocnému státnímu příslušníkovi třetí země nařízeno, aby opustil území členského státu. Soudní dvůr došel k závěru, že je-li vnitrostátnímu soudu předložen takový spor v oblasti sociální pomoci, pak směrnice přiznává automaticky odkladný účinek opravného prostředku proti rozhodnutí, jímž bylo vážně nemocnému státnímu příslušníkovi třetí země nařízeno, aby opustil území členského státu. Podmínkou je, že výkon takového rozhodnutí může vystavit dotčenou osobu vážnému riziku, že se její zdravotní stav závažným a nezvratným způsobem zhorší a že vnitrostátní úprava nestanoví jiné opravné prostředky, které jsou upraveny přesnými, jasnými a předvídatelnými pravidly a se kterými je spojen automatický odklad výkonu takového rozhodnutí.

C-402/19 CPAS de Seraing (rozsudek prvního senátu ze dne 30. září 2020, GA Pikamäe)

Soudní dvůr konstatoval, že státní příslušník třetí země, který je rodičem vážně nemocného zletilého dítěte, jež je na něm závislé a vůči němuž bylo přijato rozhodnutí o navrácení, jehož výkon by mohl toto zletilé dítě vystavit vážnému riziku, že se jeho zdravotní stav závažným a nevratným způsobem zhorší, musí v období přecházejícím navrácení požívat záruk dle směrnice 2008/115 o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. Na základě těchto záruk musí členské státy zajistit, aby byla co nejvíce zachována celistvost rodiny, jejíž příslušníci se nacházejí na jejich území, poskytována neodkladná zdravotní péče a základní léčba a zohledněny zvláštní potřeby zranitelných osob. Předpokladem dodržení uvedených zásad je i zabezpečení základních potřeb státního příslušníka třetí země, jehož přítomnost u zletilého dítěte je nezbytná, pokud tato osoba nemá prostředky na to, aby své potřeby zabezpečila sama. Soudní dvůr však na závěr konstatoval, že vymezení formy zabezpečování základních potřeb dotyčného státního příslušníka třetí země je věcí samotných členských států a nelze proto vyloučit, že zabezpečení potřeb může mít formu sociální pomoci poskytované přímo zletilému dítěti.

C-454/19 Staatsanwaltschaft Heilbronn (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 19. listopadu 2020, GA Hogan)

Rodičům rumunské státní příslušnosti, kteří byli příležitostně zaměstnáváni v Německu a jejichž nezletilý syn (též rumunský občan) s nimi částečně pobýval v Rumunsku nebo Německu, odebraly německé orgány z důvodu problematického chování syna jejich rodičovskou zodpovědnost, která přešla na opatrovníka. Poté vzal otec se souhlasem matky syna zpět do Rumunska. O tom nebyl příslušný opatrovník informován a podal na oba rodiče trestní oznámení pro „únos dítěte“ z důvodu jeho přemístění do Rumunska, což je v souladu s ustanovením německého vnitrostátního práva. Soudní dvůr konstatoval, že čl. 21 SFEU brání německé právní úpravě, dle níž je skutek, kdy rodič odmítne ustanovenému opatrovníkovi vydat dítě, které se nachází v jiném členském státě, trestně postižitelný i v případě, kdy nedojde k použití násilí, pohrůžce citelné újmy nebo lsti, zatímco v případě, že se dítě nachází na území prvního členského státu, je tento stejný skutek trestný pouze tehdy, pokud při něm dojde k použití násilí, pohrůžce citelné újmy nebo ke lsti.

C-225/19 a C-226/19 *Minister van Buitenlandse Zaken* (rozsudek velkého senátu ze dne 24. listopadu 2020, GA Pikamäe)

Spor se týkal práva na účinnou soudní ochranu v případech, kdy dojde k zamítnutí udělení víza jedním členským státem z důvodu, že jeden nebo více ostatních členských států žadatele považují za hrozbu pro veřejný pořádek, vnitřní bezpečnost nebo veřejné zdraví. Soudní dvůr dospěl k závěru, že čl. 47 Listiny vyžaduje, aby členský stát rozhodující o udělení víza ve svém zamítavém rozhodnutí v kolonce „poznámky“ v první řadě označil členský stát, který tuto námitku vznesl, a dále uvedl konkrétní důvod pro zamítnutí zakládající se na této námitce a případně i důvody uvedené námitky, a v neposlední řadě taktéž orgán, u kterého může žadatel podat prostředek nápravy v tomto jiném členském státě. Soudní dvůr však v této souvislosti také dospěl k závěru, že bude-li rozhodnutí o neudělení víza napadeno žalobou v členském státě, který rozhodnutí přijal, nemohou soudy tohoto členského státu zkoumat materiální legalitu námitky proti udělení víza, kterou vznesl jiný členský stát.

16. Sociální politika

21 rozsudků (diskriminace, ochrana pracovníků atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-507/18 *Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI* (rozsudek velkého senátu ze dne 23. dubna 2020, GA Sharpston)

Sporné bylo zejména to, zda směrnice 2000/78, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, poskytuje ochranu proti prohlášením osoby učiněným v průběhu audiovizuálního vysílání, že by ve svém podniku nikdy nezaměstnala osoby s určitou sexuální orientací, ani by s takovými osobami nespolupracovala v rámci svého podniku, a to ačkoli neprobíhal ani nebyl plánován žádný nábor zaměstnanců. Soudní dvůr došel k závěru, že směrnice v takové situaci ochranu poskytuje, pokud daná prohlášení mají skutečnou vazbu na podmínky přístupu k zaměstnání nebo k povolání.

C-211/19 *Készenléti Rendőrség* (rozsudek desátého senátu ze dne 30. dubna 2020, GA Pitruzzella)

Spor se týkal určení, zda doba služební pohotovosti příslušníka zásahové policie při ostraze na vnějších hranicích členského státu v případě přílivu státních příslušníků třetích zemí představuje dobu odpočinku. Soudní dvůr připomněl, že použití čl. 2 odst. 2 prvního pododstavce směrnice 89/391 o zavádění opatření

pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci na služby v oblasti veřejného zdraví, bezpečnosti a veřejného pořádku je odůvodněno pouze výjimečnými událostmi, jako jsou přírodní nebo technologické pohromy, atentáty nebo těžké nehody, jejichž závažnost a rozsah vyžadují přijetí opatření, která jsou nezbytná k ochraně života, zdraví a bezpečnosti společenství a jejichž řádné provedení by bylo ohroženo, kdyby musela být dodržena všechna pravidla stanovená směrnicí 2003/88 o některých aspektech úpravy pracovní doby. Soudní dvůr však došel k závěru, že úkoly ostrahy na vnějších hranicích plněné zásahovou policií nemají natolik specifické charakteristické rysy, které odůvodňují dočasné porušení směrnice 2003/88, nicméně konečné ověření musí provést předkládající soud. Ten musí zohlednit několik okolností, jako např. skutečnost, že dotčený úkol trval několik měsíců nebo zda nebylo možné zorganizovat dotčenou službu tak, aby každý z jejích členů mohl mít nárok na dobu odpočinku v souladu s požadavky stanovenými směrnicí 2003/88.

C-463/19 *Syndicat CFTC* (rozsudek prvního senátu ze dne 18. listopadu 2020, GA Bobek)

Zaměstnanec se stal otcem, nebyl mu však přiznán nárok na dovolenou na výchovu dle kolektivní smlouvy s odůvodněním, že tato výhoda je vyhrazena jen ženám. Podstatou otázky bylo, zda je vyhrazení zvláštní dovolené na výchovu jen pro ženy diskriminační. Podle Soudního dvora musí být články 14 a 28 směrnice 2006/54 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání ve světle směrnice 92/85 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň vykládány v tom smyslu, že nebrání ustanovení vnitrostátní kolektivní smlouvy, jež vyhrazuje pracovnícím, které samy vychovávají své dítě, právo na dovolenou po uplynutí zákonné mateřské dovolené. To však platí za podmínky, že cílem této dodatečné dovolené je ochrana pracovníků s ohledem jak na následky těhotenství, tak na jejich mateřství, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu, který přitom musí přihlídnout zejména k podmínkám přiznání uvedené dovolené, k podmínkám jejího čerpání a k její délce, jakož i k související úrovni právní ochrany.

C-799/19 *Sociálna poist'ovňa* (rozsudek osmého senátu ze dne 25. listopadu 2020, GA Richard de la Tour)

Pro vyřešení sporu bylo nutno určit rozsah působnosti směrnice 2008/94 o ochraně zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele. Podle Soudního dvora článek 2 odst. 1 směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že zaměstnavatele

nelze považovat za „platebně neschopného“, pokud proti němu byl podán návrh na provedení exekuce v souvislosti se soudem přiznaným nárokem na náhradu újmy, avšak pohledávka byla v exekučním řízení prohlášena za nedobytnou z důvodu faktické platební neschopnosti tohoto zaměstnavatele. Je nicméně na předkládajícím soudu, aby ověřil, zda se dotčený členský stát podle čl. 2 odst. 4 směrnice nerozhodl rozšířit ochranu zaměstnanců stanovenou ve směrnici i na takovou situaci platební neschopnosti, která byla zjištěna v rámci jiných řízení, než jsou řízení zmíněná v uvedeném čl. 2 odst. 1 směrnice, která jsou stanovena ve vnitrostátním právu. Rovněž dle článku 1 odst. 1 a článku 3 směrnice platí, že náhradu nemajetkové újmy vzniklé v důsledku úmrtí zaměstnance po pracovním úrazu, kterou má zaměstnavatel poskytnout pozůstalým příbuzným, lze považovat za „pohledávku zaměstnanců vznikající z pracovních smluv nebo pracovních poměrů“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 směrnice pouze tehdy, pokud spadá pod pojem „odměna“, jak je vymezen ve vnitrostátním právu.

17. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků

10 rozsudků (osobní rozsah koordinace, určení příslušného členského státu, nárok na dávky sociálního zabezpečení atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-29/19 *Bundesagentur für Arbeit* (rozsudek osmého senátu ze dne 23. ledna 2020, GA Pikamäe)

Sporné bylo, zda podle čl. 62 odst. 1 nařízení č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení ve spojení s čl. 62 odst. 2 tohoto nařízení při nezaměstnanosti pracovníka musí příslušná instituce členského státu bydliště založit výpočet dávek na platu, který dotyčná osoba obdržela za svou poslední činnost zaměstnance na území členského státu bydliště, i pokud podle vnitrostátních právních předpisů nelze plat zohlednit kvůli nedostatečné době jeho pobírání, resp. i tehdy, pokud plat nelze zahrnout do referenčního období jako základ pro výpočet dávek, jelikož nebyl ještě vyúčtován, a namísto toho je předepsáno stanovení výše dávek za pomoci fiktivního základu. Soudní dvůr uvedl, že nařízení č. 883/2004 brání právní úpravě, která stanoví, že výpočet dávek v nezaměstnanosti je založen na výši předchozího výdělku, ale když dotčená osoba nepobírala výdělek z posledního zaměstnání, které vykonávala podle této právní úpravy, po dobu referenčního období, které uvedená právní úprava stanoví pro účely určení výdělku braného za základ pro výpočet dávek v nezaměstnanosti, neumožňuje zohlednit výdělek, který dotčená osoba pobírala z tohoto zaměstnání. Nařízení č. 883/2004 brání i úpravě, která sice stanoví, že výpočet dávek v nezaměstnanosti je založen na výši předchozího výdělku, avšak

v případě, že výdělek dotčené osoby z posledního zaměstnání, které vykonávala podle této právní úpravy, nebyl vypočítán a vyplacen k datu skončení pracovního poměru, neumožňuje zohlednit výdělek dotčené osoby za tuto činnost.

C-769/18 *Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle* (rozsudek osmého senátu ze dne 12. března 2020, GA Campos Sánchez-Bordona)

Ve sporu v původním řízení šlo o započtení náhradní doby pojištění z důvodu péče o zdravotně postižené dítě pro účely starobního důchodu. Podle francouzské právní úpravy však zohlednění doby péče o zdravotně postižené dítě podléhá podmínce pobírání příspěvku na výchovu zdravotně postiženého dítěte nebo příspěvku na kompenzaci postižení. Žadatelka výše uvedené dávky nepobírala ve Francii, ale v Německu jí byla přiznána podpora určená ke snížení nákladů spojených se zdravotním postižením. Podle předkládacího soudu je třeba určit, zda je nutno na základě principu asimilace faktů (viz čl. 5 nařízení č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení) pohlížet na podporu přiznanou žadatelce v Německu tak, že jejím pobíráním splnila žadatelka podmínku přiznání dotčených francouzských dávek pro účely započtení náhradní doby pojištění. I když Soudní dvůr došel k závěru, že dotčené dávky nelze považovat za rovnocenné, zásada rovného nakládání se skutečnostmi zakotvená v čl. 5 písm. b) nařízení se použije, a tudíž příslušné francouzské orgány musí určit, zda je prokázáno, že nastala skutečnost vyžadovaná ve smyslu tohoto ustanovení. V tomto ohledu musí tyto orgány zohlednit podobné skutečnosti, které nastaly v Německu (konkrétně půjde o stupeň trvalého zdravotního postižení dítěte), jako by nastaly na území Francie.

C-370/17 a C-37/18 *CRPNPAC a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 2. dubna 2020, GA Saugmandsgaard Øe)

Spory se týkaly zejména závaznosti potvrzení A1 ohledně příslušnosti v oblasti sociálního zabezpečení. Soudní dvůr rozhodl, že soudy členského státu, které rozhodují v soudním řízení vedeném proti zaměstnavateli kvůli skutkům, které mohou svědčit o podvodném získání nebo využití těchto potvrzení, mohou konstatovat, že došlo k podvodu, a v důsledku toho od těchto potvrzení odhlédnout teprve tehdy, až se ujistí, že se instituce hostitelského členského státu obrátila na instituci vydávajícího členského státu se svými nálezy (a pokud nebylo nalezeno shody, věc byla posléze případně předložena před Správní komisí) a instituci vydávajícího členského státu bylo umožněno přezkoumat opodstatněnost vydání uvedených potvrzení ve světle konkrétních důkazů, které předložila instituce hostitelského členského státu a které nasvědčují tomu, že tato potvrzení byla získána nebo uplatněna podvodem, a instituce vydávajícího členského státu takový přezkum

neprovedla a v přiměřené lhůtě nezaujala k těmto důkazům stanovisko tím, že by dotčená potvrzení případně zneplatnila nebo zrušila.

C-17/19 *Bouygues travaux publics a další* (rozsudek pátého senátu ze dne 14. května 2020, GA Pikamäe)

Sporné bylo, zda osvědčení E101, resp. osvědčení A1 je závazné pro soudy hostitelského členského státu nejen v oblasti sociálního zabezpečení, ale i v oblasti pracovního práva, když osvědčení bylo získáno nebo uplatněno podvodně, k čemuž vydávající instituce jiného členského státu nepřihlédla. Podle Soudního dvora je osvědčení závazné výlučně v oblasti sociálního zabezpečení. Soud hostitelského členského státu však může od osvědčení odhlédnout pouze tehdy, když jsou splněny dvě kumulativní podmínky: zaprvé instituce, která tato potvrzení vydala a které příslušná instituce tohoto členského státu urychleně podala žádost o přezkum opodstatněnosti vydání osvědčení, takový přezkum ve světle důkazů předložených posledně uvedenou institucí neprovedla a v přiměřené lhůtě k této žádosti nezaujala stanovisko tím, že by osvědčení případně zneplatnila nebo zrušila, a zadruhé tento soud může na základě uvedených důkazů při dodržení záruk neoddělitelně spjatých s právem na spravedlivý proces konstatovat, že osvědčení bylo získáno nebo uplatněno podvodem.

C-610/18 *AFMB* (rozsudek velkého senátu ze dne 16. července 2020, GA Pikamäe)

Věc se týkala určení členského státu, jehož předpisům mají pro účely sociálního zabezpečení podléhat řidiči vykonávající práci ve více členských státech, kteří podstatnou část své činnosti nevykonávají ve členském státě bydliště. Konkrétně šlo o to, zda být za zaměstnavatele považován podnik poskytující řidiče nákladních vozidel (tedy podnik, se kterým mají řidiči uzavřen pracovní poměr a který je v pozici jejich „právního zaměstnavatele“), nebo dopravce, který dotčené řidiče fakticky využívá pro výkon svých podnikatelských činností (tedy podnik, který zprostředkovaně nese mzdové náklady těchto pracovníků a lze jej považovat za „ekonomického zaměstnavatele“). Soudní dvůr rozhodl, že zaměstnavatel je v tomto případě ten, kdo řidiči ve skutečnosti udílí pokyny, fakticky nese odpovídající mzdové břemeno a je skutečně oprávněn jej propustit, a nikoli ten, se kterým řidič uzavřel pracovní smlouvu a který je v této smlouvě formálně označen za zaměstnavatele.

C-181/19 *Jobcenter Krefeld* (rozsudek velkého senátu ze dne 6. října 2020, GA Pitruzzella)

Žalobce, toho času nezaměstnaný, zažádal pro sebe a dvě dcery o dávky základního zabezpečení v hostitelském členském státě, kde předtím pracoval. Vnitrostátní úprava však vylučuje nárok na tuto dávku u osob, jejichž právo pobytu je odvozeno z čl. 10 (přiznává dítěti v souvislosti s jeho právem na přístup ke vzdělání autonomní právo pobytu) nařízení č. 492/2011 o volném pohybu pracovníků. Podle Soudního dvora čl. 7 odst. 2 a čl. 10 nařízení č. 491/2011 a rovněž i čl. 4 nařízení č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení takové právní úpravě členského státu brání. Právo pobytu dítěte totiž nezávisí na okolnosti, zda si rodič nebo rodiče pečující o dítě ponechávají postavení migrujícího pracovníka v hostitelském členském státě. Tyto osoby pak ani nemusí splňovat podmínky stanovené pobytovou směrnicí 2004/38, jako jsou dostatečné prostředky a komplexní zdravotní pojištění. Z toho vyplývá, že osoby, které mají právo pobytu na základě čl. 10 nařízení č. 492/2011, požívají rovněž práva na rovné zacházení v oblasti poskytování sociálních výhod stanoveného v čl. 7 odst. 2 tohoto nařízení, i když se tyto osoby již nemohou dovolávat postavení pracovníka, ze kterého původně odvodily právo pobytu.

C-243/19 *Veselības ministrija* (rozsudek druhého senátu ze dne 29. října 2020, GA Hogan)

Žalobce se domáhal vydání formuláře S2, který držitel zaručuje právo na určitou zdravotní péči plánovanou v jiném členském státě. Dotyčný je Svědek Jehovův a jeho syn potřebuje léčebnou péči, která však v Lotyšsku zahrnuje krevní transfúze. Vydání formuláře bylo zamítnuto z důvodu dostupnosti této péče v Lotyšsku. Spornou se stala otázka, jestli nedochází k diskriminaci z náboženských důvodů. I když Soudní dvůr došel k závěru, že uvedenému postupu nebrání nařízení č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, rozhodl, že směrnice 2011/24 o uplatňování práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči a čl. 21 odst. 1 Listiny brání tomu, aby členský stát, v němž je pacient pojištěn, odmítl udělit tomuto pacientovi povolení upravené v čl. 8 odst. 1 směrnice, pokud je v tomto členském státě dostupná nemocniční léčba, o jejíž zdravotní účinnosti není pochyb, ale uplatňovaný způsob léčby odporuje náboženskému přesvědčení tohoto pacienta, ledaže je toto odmítnutí objektivně odůvodněno legitimním cílem týkajícím se zajištění kapacity pro léčbu nebo způsobilosti lékařských odborníků a představuje přiměřený a nezbytný prostředek k dosažení tohoto cíle. Soudní dvůr poukázal na existenci systémového rozdílu mezi systémem náhrady nákladů zavedeným v nařízení a ve směrnici. Na rozdíl od nařízení stanoví totiž směrnice, že členský stát,

v němž je pacient pojištěn, nahradí nebo přímo uhradí náklady na přeshraniční zdravotní péči do výše nákladů, které by sám převzal, pokud by tato zdravotní péče byla poskytnuta na jeho území, avšak jen do výše skutečných nákladů na čerpanou zdravotní péči. Zdravotnímu systému členského státu, v němž je pacient pojištěn, tak nemůže hrozit riziko dodatečných nákladů spojené s úhradou přeshraniční péče.

18. Vnější vztahy

Žádný rozsudek.

19. Celní unie

10 rozsudků (celní prohlášení, celní hodnota, antidumping);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-97/19 Pfeifer & Langen (rozsudek druhého senátu ze dne 16. července 2020, GA Hogan)

Sporné bylo, zda čl. 78 celního kodexu z roku 1992 má být vykládán v tom smyslu, že dovoluje změnit jméno deklaranta i po propuštění zboží, pokud byla identita deklaranta uvedena nesprávně z důvodu omylu v dobré víře, kdy osoba podávající prohlášení opomněla uvést, že jedná v zastoupení jiné osoby. Soudní dvůr odkázal na svou ustálenou judikaturu, dle které je za „nesprávné nebo neúplné údaje“, které je možné opravit, třeba považovat jak věcné chyby, tak pochybení ve výkladu použitelného práva. Soudní dvůr dále vyšel z toho, že v daném případě neexistovalo riziko zneužití a že k celnímu prohlášení byla předložena příslušná plná moc. Na základě těchto skutečností dospěl Soudní dvůr k závěru, že předmětné údaje v celním prohlášení mohou být opraveny.

C-476/19 Combinova (rozsudek prvního senátu ze dne 8. října 2020, GA Tančev)

Spor se týkal vzniku celního dluhu z důvodu, že v rámci režimu aktivního zušlechťovacího styku nebylo ve stanovené lhůtě předloženo vyúčtování režimu. Jádrem sporu byla otázka, zda v takovém případě může celní dluh zaniknout při dodatečném předložení vyúčtování i pokud předtím došlo k zušlechtění zboží. Čl. 124 odst. 1 písm. k) celního kodexu z roku 2013 totiž jako podmínku zániku celního dluhu stanoví, že zboží „nebylo použito“. Soudní dvůr dospěl k závěru, že celní dluh v daném případě zaniknout mohl, jelikož pojem použití zboží se vztahuje jen na takové použití zboží, které překračuje rámec zušlechťovacích operací.

C-775/19 5th AVENUE Products Trading (rozsudek desátého senátu ze dne 19. listopadu 2020, GA Szpunar)

Německá společnost 5th Avenue Products Trading získala na základě smlouvy s kubánskou společností Habanos SA právo na výhradní dovoz a distribuci kubánských doutníků v Německu a Rakousku. Jako protiplnění za udělení tohoto práva se společnost 5th Avenue zavázala platit společnosti Habanos po dobu čtyř let „náhradu“ ve výši 25 % ročního obrátu z prodeje doutníků v Rakousku. Vystala otázka, zda musí být tato „náhrada“ zahrnuta do celní hodnoty uvedeného zboží. Soudní dvůr s odkazem na nařízení č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, konstatoval, že ano.

20. Společný celní sazebník

4 rozsudky (celní zařazení zboží)

21. Justice a vnitřní věci

39 rozsudků (soudní příslušnost v občanských a obchodních věcech a ve věcech rodičovské zodpovědnosti, rozhodné právo pro smluvní a mimosmluvní závazkové vztahy, vydání k trestnímu stíhání či k výkonu trestu odnětí svobody atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-704/18 Kolev a další (rozsudek pátého senátu ze dne 12. února 2020, GA Saugmandsgaard Øe)

Jádrem položené otázky se stala pochybnost předkládajícího soudu ohledně aplikace rozsudku ve věci C-612/15 *Kolev* v souvislosti se stejnou vnitrostátní věcí, jež byla předmětem tohoto řízení. Podstatou nyní položené otázky bylo, zda s ohledem na výklad čl. 6 odst. 3 a čl. 7 odst. 3 směrnice 2012/13 o právu na informace v trestním řízení ve smyslu bodu 2 výroku ve věci C-612/15 má podle čl. 267 SFEU vnitrostátní soud upustit od použití vnitrostátního pravidla, které mu ukládá povinnost řídit se pokynem soudu vyššího stupně, dle něhož má po ukončení soudní fáze trestního řízení vrátit věc státnímu zástupci za účelem odstranění procesních vad, k nimž došlo v přípravné fázi řízení. Soudní dvůr zdůraznil, že v rozsudku C-612/15 pouze upřesnil nejzazší možný okamžik, ke kterému mají být zajištěna práva obviněného ve smyslu dotčených ustanovení směrnice, nicméně nijak neupřesnil, který vnitrostátní orgán, se má ujistit o tom, zda obviněnému skutečně taková práva svědčí, ani jakým konkrétním způsobem se tak má stát. Soudní dvůr připomenul, že volba způsobu aplikace daného rozsudku spadá do procesní autonomie členských států, a to za respektování zásad rovnocennosti a efektivity. Nic tedy nebrání

postupu podle takového vnitrostátního pravidla, pokud jsou požadavky vyplývající z unijních ustanovení dle bodu 2 výroku rozsudku ve věci C-612/15 dodrženy buď v rámci přípravné fáze trestního řízení, nebo v rámci jeho následného fáze soudní.

C-717/18 X (rozsudek velkého senátu ze dne 3. března 2020, GA Bobek)

Sporným se stalo, zda je třeba čl. 2 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2002/584 o evropském zatýkacím rozkazu vykládat v tom smyslu, že za účelem ověření splnění podmínky oboustranné trestnosti musí vykonávající justiční orgán zohlednit právo vystavujícího členského státu ve znění použitelném na skutky, které vedly k věci, pro niž byl vydán EZR, nebo naopak právo vystavujícího členského státu ve znění platném k datu vydání předmětného EZR. Soudní dvůr se vzhledem ke kontextu a cílům rámcového rozhodnutí přiklonil k první variantě, neboť opačný výklad by odporoval účelu zjednodušení a zefektivnění celého systému předávání osob, pokud by musel vykonávající justiční orgán čelit obtížím s určením relevantního znění dotčeného práva. Uvedenému navíc odpovídá i podoba formuláře, jenž je přílohou rámcového rozhodnutí a který má obsahovat všechny potřebné údaje o délce trestu, který byl či mohl být uložen. Opačný výklad navíc nelze dovodit ani z odlišného znění čl. 2 odst. 2 a čl. 2 odst. 1 rámcového rozhodnutí.

C-314/18 SF (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 11. března 2020, GA Pikamäe)

Podstatou bylo, zda má být čl. 5 bod 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 o evropském zatýkacím rozkazu ve spojení s několika ustanoveními rámcového rozhodnutí 2008/909 o uplatňování zásady vzájemného uznávání trestních rozsudků vykládán v tom smyslu, že pokud vykonávající členský stát podmíní předání vlastního státního příslušníka, resp. osoby s trvalým bydlištěm v tomto státě, za účelem trestního stíhání tím, že tato osoba bude po vyslechnutí vrácena do tohoto státu za účelem výkonu trestu uloženého vystavujícím členským státem, musí vystavující členský stát navrátit dotyčnou osobu až v okamžiku, kdy odsouzení nejen nabyde právní moci, ale zároveň budou s konečnou platností ukončeny veškeré další procesní fáze spadající do rámce trestního řízení, např. řízení o konfiskaci. Soudní dvůr rozhodl, že vzhledem k cíli společenské rehabilitace sledovaného rámcovým rozhodnutím 2008/909 a konkrétně s ohledem na jeho čl. 3 odst. 3 druhou větu, musí být dotyčná osoba navracena, jakmile se odsouzení stane pravomocným, ledaže konkrétní důvody související s právem dotyčné osoby na obhajobu nebo s výkonem spravedlnosti činí její přítomnost ve vystavujícím členském státě nezbytnou. Soudní dvůr upřesnil, že ani za výše popsané situace nelze přeměnit uložený trest z jiných důvodů než těch uvedených v čl. 8 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2008/909.

C-234/18 „AGRO IN 2001“ (rozsudek třetího senátu ze dne 19. března 2020, GA Sharpston)

Jádrem položených otázek bylo, zda směrnice 2014/42 o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v EU brání vnitrostátní úpravě, dle které lze vést civilní řízení o konfiskaci majetku bez ohledu na to, zda dotyčný, proti němuž je takové řízení vedeno, byl již odsouzen rozsudkem pro související trestný čin. Soudní dvůr konstatoval, že směrnice se na takovou situaci nepoužije. K meritu věci uvedl, že rámcové rozhodnutí 2005/212 o konfiskaci výnosů, nástrojů a majetku z trestné činnosti, v jehož světle je třeba otázky posuzovat, nebrání takové vnitrostátní úpravě, neboť s ohledem na jeho právní základ ležící v justiční spolupráci v trestních věcech, jakož i cíle a znění, rámcové rozhodnutí neupravuje konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti, kterou nařídí vnitrostátní soud v rámci nebo v návaznosti na řízení, které se netýká konstatování, že byl spáchán jeden či více trestných činů. V této věci má vnitrostátní řízení občanskoprávní povahu, tudíž rozhodnutí v rámci něj přijatá nespádají do působnosti předmětného rámcového rozhodnutí.

C-215/18 *Primera Air Scandinavia* (rozsudek prvního senátu ze dne 26. března 2020, GA Saugmandsgaard Øe)

Cestující uzavřela smlouvu s cestovní kanceláří, která kromě ubytování zahrnovala i leteckou přepravu. Z důvodu významného zpoždění letu podala cestující vůči leteckému dopravci žalobu u soudu v místě odletu na náhradu škody podle nařízení č. 261/2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů. Vyvstala otázka pasivní legitimace leteckého dopravce i mezinárodní příslušnosti soudu. Podle Soudního dvora se cestující může domáhat náhrady škody za zpoždění letu podle tohoto nařízení vůči dopravci, přestože s ním neuzavřela smlouvu a let byl součástí zájezdu. Dopravce uskutečnil daný let v zastoupení cestovní kanceláře, jež je smluvním partnerem cestujících. Na žalobu je proto nahlíženo tak, že byla podána ve věci týkající se smlouvy nebo nároků ze smlouvy podle čl. 5 bodu 1 nařízení Brusel I, a v souladu s judikaturou ji lze podat rovněž k soudu v místě odletu. Jelikož však mezi cestující a dopravcem nebyla skutečně uzavřena smlouva, neuplatní se zvláštní pravidla pro určení příslušnosti ve věcech spotřebitelských smluv.

C-500/18 *Reliantco Investment a Reliantco Investment Limassol Sucursala București* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 2. dubna 2020, GA Saugmandsgaard Øe)

Žalobce s bydlištěm v Rumunsku uzavřel s žalovanou finanční společností smlouvu o obchodování s rozdílovými smlouvami na její on-line platformě, načež údajně v důsledku určitých limitních příkazů ve vztahu k ceně ropy přišel o finanční částku. Smlouva obsahovala ujednání o volbě kyperských soudů. Při posouzení příslušnosti vyvstala otázka, zda lze žalobce považovat za spotřebitele ve smyslu nařízení Brusel I bis, a pokud ano, zda lze pravidla o příslušnosti týkající se spotřebitelských smluv použít rovněž na tuto žalobu na určení civilní deliktní odpovědnosti žalované. Podle Soudního dvora lze takovou osobu považovat za spotřebitele, pokud byla daná smlouva uzavřena mimo jeho profesionální nebo podnikatelskou činnost, přičemž v tomto ohledu není rozhodná frekvence či objem obchodů, ani výše investovaných částek do těchto obchodů. Pravidla nařízení Brusel I bis týkající se spotřebitelských smluv lze na takovou žalobu použít, je-li neoddělitelně spjata se smlouvou skutečně uzavřenou mezi spotřebitelem a poskytovatelem. Jedná-li se o žalobu z předmluvní odpovědnosti, lze ji považovat za neoddělitelně spjatou s touto smlouvou.

C-897/19 PPU *Ruska Federacija* (rozsudek velkého senátu ze dne 2. dubna 2020, GA Tančev)

Rusko požádalo Chorvatsko o vydání svého státního občana, který však po udělení statusu uprchlíka na Islandu z důvodu hrozby nelidského a ponižujícího zacházení v Rusku získal i islandské občanství. Vyvstala otázka, zda za situace, kdy Chorvatsko nevydává své občany do Ruska, má chorvatský soud aplikovat závěry přijaté v rozsudku *Petruhhin* (C-182/15) obdobně i na případ státního příslušníka státu ESVO, tedy zda jakožto členský stát, jemuž byla zaslána žádost třetího státu o vydání takového občana, musí o této žádosti informovat uvedený stát ESVO a případně mu jeho státního příslušníka předat v souladu s dohodou o předávání mezi Uníí a tímto státem ESVO. Dle Soudního dvora spočívají vztahy mezi Uníí a státy ESVO na těsné blízkosti, přičemž se řídí dohodou o EHP, jejímž cílem je mj. zavést takový volný pohyb osob v EHP, který se bude co nejvíce podobat režimu na unijním území. I vzhledem k totožnosti relevantních ustanovení dohody o EHP a SFEU je tedy dle Soudního dvora třeba přistupovat ke svobodě volného pohybu a zákazu diskriminace státního občana státu ESVO obdobně jako v případě unijního občana. Ve světle rozsudku *Petruhhin* je tudíž s pravidly EHP, potažmo s unijním právem, neslučitelná vnitrostátní úprava, dle které se do konkrétní třetí země nevydávají pouze tuzemští státní příslušníci, zatímco ostatní osoby ano. Soudní dvůr v této

souvislosti dále uvedl, že zabránění beztrestnosti osob je sice legitimním cílem odůvodňujícím takovou úpravu, nicméně v situaci, kdy se dotčená osoba dovolává vážného rizika nelidského zacházení v případě vydání do této třetí země, a navíc jí právě z toho důvodu byl v minulosti udělen azyl, je nutné posoudit možnost odmítnout vydání dle čl. 19 odst. 2 Listiny. Není-li takových okolností, je v každém případě třeba, aby dožádaný členský stát informoval o žádosti třetí země stát ESVO a případně mu jeho státního občana předal.

C-641/18 *Rina* (rozsudek prvního senátu ze dne 7. května 2020, GA Szpunar)

Oběti ztroskotané lodi plující pod panamskou vlajkou podaly žalobu na náhradu újmy proti soukromoprávním společnostem se sídlem v Itálii, které klasifikovaly tuto loď a vydaly jí lodní osvědčení na účet a na základě pověření Panamské republiky. Vystala tak otázka mezinárodní příslušnosti italských soudů. Žalované společnosti se dovolávaly jurisdikční imunity. Podle Soudního dvora tyto žaloby spadají do působnosti nařízení Brusel I bis. Pověření od státu k výkonu určité pravomoci na jeho účet za veřejným účelem samo o sobě neznamená, že je tato pravomoc vykonávána v rámci veřejné moci (*iure imperii*). A nebyla-li využita výsada veřejné moci ve smyslu mezinárodního práva, zásada jurisdikční imunity nebrání soudu vykonat pravomoc podle daného nařízení.

C-634/18 *Prokuratura Rejonowa w Słupsku* (rozsudek prvního senátu ze dne 11. června 2020, GA Sharpston)

Otázkou bylo, zda rámcové rozhodnutí 2004/757 týkající se znaků skutkových podstat trestných činů v oblasti nedovoleného obchodu s drogami, jakož i Listina, brání tomu, aby členský stát kvalifikoval jako trestný čin držení značného množství omamných nebo psychotropních látek nejen za účelem obchodu s drogami, jak vyžaduje rámcové rozhodnutí, ale také pro vlastní potřebu. Zároveň bylo sporné, zda lze ponechat výklad pojmu „značné množství“ na individuálním posouzení soudů. Soudní dvůr potvrdil, že držení drog pro vlastní potřebu nespadá do působnosti rámcového rozhodnutí, a proto je na členských státech, zda takové jednání budou považovat za závažný trestný čin či nikoliv. Zároveň zásadu určitosti použitelného práva nelze vykládat tak, že zakazuje postupné vyjasňování pravidel trestní odpovědnosti soudním výkladem. Posouzení daného pojmu tedy mohou provádět soudy, musí však být rozumně předvídatelné.

C-343/19 Verein für Konsumenteninformation (rozsudek prvního senátu ze dne 9. července 2020, GA Campos Sánchez-Bordona)

Německá automobilka Volkswagen je v Rakousku žalována na náhradu škody za to, že do vyráběných vozidel instalovala software umožňující manipulaci s údaji o emisích výfukových plynu, a mohla je tak v Rakousku prodávat za vyšší cenu, než byla jejich skutečná hodnota. Spornou se stala otázka příslušnosti soudu. Soudní dvůr konstatoval, že byt byla vozidla daným softwarem opatřena v Německu, místo, kde se projevila škoda, se nachází v členském státě, kde došlo k jejich nabytí. Výrobce tak může být v takovém členském státě žalován.

C-80/19 E. E. (rozsudek prvního senátu ze dne 16. července 2020, GA Campos Sánchez-Bordona)

Matka žalobce žila v Německu, byla však litevské příslušnosti, k Litvě zachovala vazby a vlastnila zde byt. Před litevskou notářkou sepsala závěť a učinila žalobce, rovněž litevské příslušnosti žijícího v Německu, univerzálním dědicem. Ten po smrti matky požádal litevskou notářku o vydání dědického osvědčení. Podle Soudního dvora se na tuto situaci použije nařízení č. 650/2012 o dědických věcech. Orgán vedoucí dědické řízení stanoví poslední místo obvyklého pobytu zůstavitele v jediném z dotčených členských států. Litevští notáři mohou být považováni za soudy ve smyslu nařízení, pokud jednají na základě zmocnění soudním orgánem nebo pod jeho dohledem. Jimi vydaná dědická osvědčení pak mohou být považována za rozhodnutí dle nařízení. V opačném případě mohou být při splnění stanovených podmínek považována za veřejné listiny dle nařízení. Vůle zůstavitele i dohoda mezi dědici může vést k určení příslušného soudu.

C-129/19 Presidenza del Consiglio dei Ministri (rozsudek velkého senátu ze dne 16. července 2020, GA Bobek)

V souvislosti s žalobou na určení mimosmluvní odpovědnosti členského státu za neprovedení čl. 12 odst. 2 směrnice 2004/80 o odškodnění obětí trestných činů vyvstala otázka, zda má členský stát povinnost zavést systém odškodnění všech obětí úmyslných násilných trestných činů spáchaných na jeho území, či zda stačí takový systém zavést pouze pro oběti nacházející se v přeshraniční situaci, tj. ty s bydlištěm mimo území členského státu, kde došlo ke spáchání trestného činu. Soudní dvůr rozhodl, že jak znění, tak začlenění čl. 12 do kapitoly II s názvem „Vnitrostátní systémy odškodnění“, jakož i cíl směrnice svědčí pro prvně uvedený výklad. Při výměře odškodnění mají členské státy prostor pro uvážení, přičemž musí být brána v potaz finanční udržitelnost odškodňovacího mechanismu a skutečnost, že odškodnění nemusí nutně zajistit úplnou náhradu způsobené újmy. Aby bylo

odškodnění spravedlivé a přiměřené, nesmí být čistě symbolické a zjevně nedostatečné s ohledem na závažnost následků trestného činu, přičemž násilné trestné činy vedou zpravidla k nejzávažnějším následkům. Vytvoří-li členský stát pro stanovení náhrad sazebník, musí být dostatečně podrobný.

C-186/19 *Supreme Site Services a další* (rozsudek prvního senátu ze dne 3. září 2020, GA Saugmandsgaard Øe)

Ve sporu vyplývajícím ze smlouvy, na základě které dodávala žalující společnost pohonné hmoty žalované mezinárodní organizaci, nizozemský soud předběžným opatřením povolil obstavení prostředků na účtu této organizace vedeném v Belgii. Na návrh žalované organizace dovolávající se exekuční imunity následně soud toto obstavení zrušil novým předběžným opatřením. Spornou se stala otázka mezinárodní příslušnosti. Podle Soudního dvora předmětný návrh na vydání předběžného opatření o zrušení obstavení účtu není výkonem výsad veřejné moci (nýbrž návrhem *acta iure gestionis*) a dovolávání se exekuční imunity jej automaticky nevyklučuje z působnosti nařízení Brusel I bis. Takový návrh přitom nespadá do výlučné příslušnosti soudů státu, v němž bylo obstavení účtu provedeno.

C-195/20 PPU *Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 24. září 2020, GA Bobek)

Soudní dvůr rozhodl, že zásada speciality zakotvená v čl. 27 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2002/584 o evropském zatýkáacím rozkazu je spjata s výkonem pouze určitého EZR, tedy nebrání tomu, aby orgán členského státu přijal opatření omezující osobní svobodu osoby, vůči níž byl vydán první EZR, kvůli jiným trestným činům, než o které šlo v souvislosti s předáním dle prvního EZR a které byly spáchány dříve, a to pokud dotčená osoba dobrovolně opustila území členského státu, který vydal první EZR a do kterého byla předána na základě výkonu druhého EZR vydaného po tomto odchodu za účelem výkonu TOS. To samozřejmě předpokládá, že justiční orgán vykonávající druhý EZR v souvislosti s tímto EZR udělil souhlas s rozšířením trestního stíhání na další trestné činy, v jejichž důsledku bylo omezující opatření uloženo. Jinými slovy, odsouzený se nemůže dovolávat zásady speciality související s EZR vydaným orgánem členského státu, pokud poté, co v daném členském státě vykonal trest, k němuž byl v rámci EZR předán, tento členský stát opustil. Z hlediska odůvodnění shora uvedeného závěru Soudní dvůr upozornil na jazykový výklad daného ustanovení rámcového rozhodnutí, jakož i na kontext a účel této úpravy, kterým je usnadnění a zrychlení předávání mezi justičními orgány členských států.

C-603/19 Úřad speciální prokuratury (rozsudek třetího senátu ze dne 1. října 2020, GA Kokott)

Soudní dvůr bez dalšího potvrdil, že do působnosti směrnice 2012/29 o minimálních pravidlech pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu zjevně nelze zahrnout právnické osoby, tedy ani stát. Dále uvedl, že pokud jde o povinnost členských států vyplývající z čl. 325 odst. 1 a 2 SFEU bojovat proti protiprávním jednáním ohrožujícím finanční zájmy Unie, není v rozporu s tímto ustanovením, že stát nemá podle vnitrostátní úpravy možnost uplatňovat náhradu škody v rámci trestního řízení jako poškozený, pokud tato úprava jako celek stanoví jiné účinné postupy umožňující vymáhání neoprávněně získaných příspěvků z unijního rozpočtu, ať již v rámci řízení trestního, správního či občanskoprávního.

C-433/19 Aktiva Finants (rozsudek prvního senátu ze dne 11. listopadu 2020, GA Szpunar)

Společnost se sídlem ve Spojeném království je spoluvlastníkem bytového domu v Rakousku, ve kterém vlastní byt určený k bydlení. Pravidelně jej však pronajímá rekreantům. Jiný spoluvlastník daného domu se proto u soudu v místě nemovitosti domáhá, aby bylo dotčené společnosti zakázáno užívat byt v rozporu s účelem stanoveným smlouvou o bytovém spoluvlastnictví. Spornou se stala příslušnost soudu. Podle Soudního dvora se jedná o žalobu týkající se věcného práva k nemovitosti podle čl. 24 bodu 1 nařízení Brusel I bis, lze-li stanovený účel užívání namítat vůči každému. Pokud by tomu tak nebylo, může případně jít o žalobu týkající se smlouvy nebo nároku ze smlouvy podle čl. 7 bodu 1 písm. a) nařízení, kdy místem plnění závazku je místo nemovitosti.

C-519/19 DelayFix (rozsudek prvního senátu ze dne 18. listopadu 2020, GA Campos Sánchez-Bordona)

Cestující zakoupil u letecké společnosti prostřednictvím internetu let z Milána do Varšavy, který byl zrušen. Součástí přepravních podmínek bylo ujednání o výlučné příslušnosti irských soudů. Cestující své pohledávky postoupil společnosti vymáhající pohledávky, která na dopravce podala žalobu u polského soudu. Spornou se stala otázka příslušnosti i platnosti ujednání. Podle Soudního dvora letecká společnost nemůže vůči žalobkyni uplatnit ujednání o příslušnosti, ledaže by žalobkyně vstoupila do všech práv a povinností původní smluvní strany. Takové ujednání o příslušnosti musí být případně považováno za zneužívající ve smyslu směrnice 93/13 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách.

C-59/19 Wikingerhof (rozsudek velkého senátu ze dne 24. listopadu 2020, GA Saugmandsgaard Øe)

Německá společnost provozující hotel podala žalobu k německému soudu proti nizozemské společnosti Booking.com provozující rezervační platformu, se kterou má uzavřenou smlouvu. Domáhá se zdržení jednání vyplývajících z nových obchodních podmínek předložených žalovanou, přičemž namítá zneužití dominantního postavení. Spornou se stala příslušnost soudu. Podle Soudního dvora se na takovou žalobu použije pravidlo týkající se deliktů nebo kvazideliktů odpovědnosti ve smyslu čl. 7 bodu 2 nařízení Brusel I bis stanovující příslušnost v místě škodné události.

C-510/19 Openbaar Ministerie (rozsudek velkého senátu ze dne 24. listopadu 2020, GA Campos Sánchez-Bordona)

Soudní dvůr rozhodl, že stejně jako pojem „vystavující justiční orgán“ je i pojem „vykonávající justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2002/584 o evropském zatýkacím rozkazu (EZR) autonomním pojmem unijního práva, který zahrnuje orgány členského státu podílející se na výkonu trestního soudnictví za předpokladu, že tyto orgány jednají nezávisle na výkonné moci a působí v rámci řízení, které splňuje požadavky na účinnou soudní ochranu. Pokud jde o konkrétní případ nizozemské právní úpravy, Soudní dvůr uvedl, že zatímco rozhodnutí o výkonu EZR, resp. o předání osoby, je vydáváno soudem, rozhodnutí o udělení souhlasu se stíháním pro další skutky, pro něž nebyla osoba předána, ve smyslu čl. 27 odst. 3 písm. g) a odst. 4 rámcového rozhodnutí, přijímá pouze státní zástupce. Vzhledem k tomu, že podle nizozemského práva mohou státní zástupci podléhat individuálním pokynům ze strany ministra spravedlnosti, nelze je pro účely udělení souhlasu podle čl. 27 rámcového rozhodnutí považovat za vykonávající justiční orgán. Na uvedeném nic nemění ani existence opravného prostředku proti takovému souhlasu, neboť ta sama o sobě nijak nevyklučuje riziko vlivu výkonné moci na takové rozhodnutí. Soudní dvůr zároveň odmítl žádost o omezení časových účinků tohoto rozsudku.

C-584/19 Staatsanwaltschaft Wien (rozsudek velkého senátu ze dne 8. prosince 2020, GA Campos Sánchez-Bordona)

Soudní dvůr rozhodl, že na rozdíl od situace evropského zatýkacího rozkazu je třeba čl. 1 odst. 1 a čl. 2 písm. c) směrnice 2014/41 o evropském vyšetřovacím příkazu vykládat tak, že justičním a vydávajícím orgánem ve smyslu těchto ustanovení je i státní zástupce členského státu bez ohledu na skutečnost, že je právně podřízen výkonné moci a hrozí, že bude podléhat individuálním pokynům ze strany

této moci, neboť směrnice takovou možnost nevyklučuje a k vydání nebo potvrzení evropského vyšetřovacího příkazu dochází v typově odlišném řízení, než je řízení týkající se evropského zatýkacího rozkazu. Navíc směrnice v každém případě obsahuje dostatečný soubor záruk k zajištění ochrany základních práv dotčené osoby.

C-774/19 *Personal Exchange International* (rozsudek šestého senátu ze dne 10. prosince 2020, GA Campos Sánchez-Bordona)

Žalobce uzavřel s žalovanou z jiného členského státu smlouvu o hraní online pokeru za podmínek předložených žalovanou. Poker hrál v průměru 9 hodin denně a dosáhl značných zisků. Za následné porušení smluvních podmínek mu žalovaná zablokovala účet a zadržela výhry. Žalobce se nyní domáhá u soudu svého bydliště jejich navrácení. Sporným se stalo, zda lze pro účely určení příslušnosti považovat takového žalobce za spotřebitele. Podle Soudního dvora v tomto ohledu nejsou rozhodné výše výher, znalosti ani pravidelnost hraní. Pokud takový hráč nenabízí placené služby spojené s činností hraní pokeru třetím osobám ani nemá pro tuto činnost formální registraci, pak neztrácí postavení spotřebitele ve smyslu nařízení Brusel I bis.

C-398/19 *Generalstaatsanwaltschaft Berlin* (rozsudek velkého senátu ze dne 17. prosince 2020, GA Hogan)

V původním řízení se jedná o osobu, jež je ukrajinským a rumunským státním příslušníkem. Narodila se na Ukrajině, kde žila až do roku 2012, kdy se přestěhovala do Německa. V roce 2014 nabyla rovněž rumunské státní občanství, nikdy však v Rumunsku nežila. V roce 2016 podalo státní zastupitelství Ukrajiny žádost o vydání této osoby za účelem trestního stíhání, která byla předána Německu. Německé státní zastupitelství informovalo rumunské ministerstvo spravedlnosti o žádosti o vydání a dotázalo se, zda rumunské orgány zamýšlejí samy trestně stíhat dotčeného jakožto rumunského státního příslušníka, který spáchal činy stíhatelné v cizině. Ministerstvo odpovědělo, že rumunské orgány mohou o provedení trestního stíhání rozhodnout pouze na žádost ukrajinských orgánů. Soudní dvůr dospěl k tomu, že články 18 a 21 SFEU se použijí na situaci občana EU, který je státním příslušníkem členského státu pobývajícím na území jiného členského státu a vztahuje se na něj žádost o vydání, kterou tento jiný členský stát obdržel od třetího státu, i když tento občan přemístil středisko svých životních zájmů do tohoto jiného členského státu v okamžiku, kdy ještě neměl status občana Unie. Jestliže dožádaný členský stát náležitě informoval členský stát, jehož je vyžádaná osoba státním příslušníkem, o existenci žádosti o vydání, o všech právních a skutkových

okolnostech sdělených dožadujícím třetím státem v rámci této žádosti, jakož i o jakékoli relevantní změně situace, může dožádaný členský stát tuto osobu vydat, aniž by musel vyčkat, než členský stát, jehož je uvedená osoba státním příslušníkem, formálním rozhodnutím upustí od vydání takového zatýkacího rozkazu, pokud posledně uvedený členský stát takový zatýkací rozkaz nevydá v přiměřené lhůtě. Členský stát, který od třetího státu obdržel žádost o vydání občana Unie, který je státním příslušníkem jiného členského státu, za účelem trestního stíhání, není povinen odmítnout vydání a sám provést trestní stíhání, pokud mu to jeho vnitrostátní právo umožňuje.

C-416/20 PPU *Generalstaatsanwaltschaft Hamburg* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 17. prosince 2020, GA Tančev)

Podle Soudního dvora nelze podle čl. 4a rámcového rozhodnutí 2002/584 o evropském zatýkacím rozkazu (EZR) odmítnout výkon EZR vydaného za účelem výkonu trestu pouze s odůvodněním, že orgán vykonávajícího členského státu si není jist, že se dotyčnému dostane možnosti nového řízení ve vydávajícím členském státě zaručeného směrnicí 2016/343 o posílení aspektů presumpce nevinny a práva být přítomen při trestním řízení před soudem, pokud se dožádaná osoba vědomě osobně nezúčastnila jednání, v rámci něhož byla odsouzena rozsudkem pro zmeškání, tj. o něm dopředu věděla, a navíc z vydávajícího členského státu utekla. V takovém případě totiž nelze mít za to, že došlo k porušení práv dotčené osoby.

22. Právo institucí a jejich zaměstnanců

Žádný rozsudek.

23. Společná zahraniční a bezpečnostní politika

Žádný rozsudek.

24. Principiální a průřezové otázky

9 rozsudků (definice soudního orgánu ve smyslu čl. 267 SFEU, nezávislost justičních orgánů atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-274/14 *Banco de Santander* (rozsudek velkého senátu ze dne 21. ledna 2020, GA Hogan)

Meritorní spor se týkal španělské státní podpory v podobě daňového odpočtu finančního goodwillu vzniklého nabytím podílů v zahraničním podniku. Soudní dvůr se však v této věci zabýval procesní otázkou, zda je předkládající španělský Ústřední hospodářsko-správní soud (TEAC) soudem ve smyslu čl. 267 SFEU, konkrétně zda naplňuje kritérium nezávislosti. Předseda a členové TEAC jsou jmenováni a odvoláváni na návrh ministra hospodářství a financí a vztahuje se na ně základní režim platný pro zaměstnance veřejné správy. Zároveň postavení účastníka řízení o mimořádném opravném prostředku proti rozhodnutí TEAC v podstatě splývá s postavením člena orgánu, který má o takovém opravném prostředku rozhodovat. Soudní dvůr konstatoval, že v takovém případě jde o porušení jak zásady neodvolatelnosti, tak i nestrannosti, a žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podanou TEAC označil za nepřijatelnou.

C-558/18 a C-563/18 *Miasto Łowicz a Prokurator Generalny* (rozsudek velkého senátu ze dne 26. března 2020, GA Tančev)

Dva polské soudy se obrátily na Soudní dvůr s otázkou souladu nové polské legislativy upravující kárný režim soudců a práva jednotlivců na účinnou soudní ochranu. Původní spor se přitom v prvním případě týkal žádosti města o vyplacení veřejných dotací, ve druhém pak možnosti mimořádného snížení trestů pro osoby spolupracující s orgány činnými v trestním řízení. Předkládající soudy v obou případech vyjádřily obavu, že by proti příslušným samosoudcům mohla být zahájena kárná řízení v případě, že by rozhodli určitým způsobem (v neprospěch exekutivy). Podle jejich názoru nový systém kárných řízení a pravomoci v jeho rámci přiznané zákonodárné a výkonné moci ovlivňují soudní rozhodnutí a tím vedou k ohrožení nezávislosti polských soudů. Soudní dvůr však vyhověl námitce uplatněné polskou vládou i Komisí a prohlásil položené otázky za nepřijatelné. Připomenul podmínky dané čl. 267 SFEU a konstatoval, že spory v původních řízeních nevykazují žádný vztah s unijním právem. Výklad Soudního dvora není objektivně nezbytný pro řešení těchto sporů, když položené předběžné otázky mají obecnou povahu. Na závěr ovšem zdůraznil, že nelze připustit, aby byli vnitrostátní soudci vystaveni kárným řízením z důvodu podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, jelikož jejich pravomoc obrátit se na Soudní dvůr představuje jednu ze záruk nezávislosti soudců.

C-581/18 TÜV Rheinland LGA Products a Allianz IARD (rozsudek velkého senátu ze dne 11. června 2020, GA Bobek)

Německá občanka s bydlištěm v Německu se domáhala po pojišťovně se sídlem ve Francii náhrady škody způsobené vadnými prsními implantáty, které jí byly voperovány v Německu. Žalovaná pojišťovna měla totiž s výrobcem těchto implantátů uzavřenou pojistnou smlouvu, která se ovšem omezovala pouze na škody vzniklé na území Francie. Sporným se stalo, zda takové smluvní ujednání není v rozporu se zákazem diskriminace na základě státní příslušnosti dle čl. 18 SFEU. Podle Soudního dvora tomu tak není, jelikož taková situace nespadá do působnosti unijního práva.

C-743/18 Elme Messer Metalurgs (rozsudek třetího senátu ze dne 1. října 2020, GA Sharpston)

Implementační agentura vypověděla žalobkyni smlouvu na průmyslový projekt spolufinancovaný z unijního fondu, protože jediný obchodní partner žalobkyně, na němž závisela realizace projektu, se dostal do insolvenčního řízení. Vznikla otázka, zda se jedná o opomenutí žalobkyně, pro které je povinna vrátit vyplacené finanční prostředky. Podstata sporu se tak týkala výkladu pojmu „nesrovnalost“ ve smyslu čl. 2 odst. 7 nařízení č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti. Podle Soudního dvora je nesrovnalostí i vzniklá situace, tj. když příjemce dotace z unijního fondu nedosáhne za relevantní období úrovně obrátu stanovené v projektu, na který bylo poskytnuto financování, z důvodu platební neschopnosti nebo přerušení činnosti jeho jediného obchodního partnera.

ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA

Řízení o porušení unijního práva (infringement procedure) představuje zvláštní mechanismus, jehož cílem je „určit, že jednání členského státu je v rozporu s právem Unie, a přimět tento členský stát, aby v tomto jednání ustal“.⁶ Toto řízení může vést proti členskému státu Evropská komise (čl. 258 SFEU), popřípadě jiný členský stát (čl. 259 SFEU). Řízení vedená členským státem proti jinému členskému státu jsou nicméně z přirozených důvodů velmi vzácná.⁷ V naprosté většině případů vede řízení pro porušení unijního práva Evropská komise, která tím plní svoji úlohu strážkyně Smluv (guardian of the Treaties).⁸

Před zahájením řízení o porušení unijního práva

Do konce roku 2016 bylo ustálenou praxí, že v případě podezření na porušování práva Unie některým z členských států nezahajovala Komise okamžitě řízení o porušení povinnosti. Než se tak stalo, byla věc zásadně předmětem řízení EU Pilot. Teprve nebyla-li věc napravena či vysvětlena v rámci tohoto řízení, přistoupila Komise k zahájení řízení podle čl. 258 SFEU. V lednu 2017 ovšem Komise vydala sdělení „Právo EU: lepší výsledky díky lepšímu uplatňování“ (dále jen „sdělení Komise o uplatňování práva EU“),⁹ na jehož základě začala standardně zahajovat řízení o porušení unijního práva bez využití řízení EU Pilot, pokud v daném případě nebylo uplatnění tohoto mechanismu výslovně považováno za užitečné. V důsledku toho došlo ke značnému útlumu při využívání tohoto nástroje. V prosinci 2019 nicméně Komise oznámila, že by se chtěla vrátit k častějšímu používání mechanismu EU Pilot. Jakkoli pravděpodobně nelze očekávat plný návrat k praxi před rokem 2017, již v roce 2020 byl zaznamenán znatelný nárůst v počtu zahájených řízení EU Pilot.

Nutno dodat, že řízení ve věci opožděné transpozice či notifikace směrnic jsou vždy zahajována automaticky po marném uplynutí lhůty pro transpozici (tyto případy nejsou předmětem řízení EU Pilot, neboť o obsahu povinnosti členského státu v zásadě není sporu).

⁶ Rozsudek *Švédsko a další v. API a Komise*, C-514/07 P, C-528/07 P a C-532/07 P, EU:C:2010:541, bod 119.

⁷ Srov. věc *Maďarsko v. Slovensko*, C-364/10, EU:C:2012:630. Maďarsko zahájilo řízení dle čl. 259 SFEU, neboť slovenské úřady zabránily prezidentu Maďarska, aby dne 21. srpna 2009 navštívil slovenské město Komárno a zúčastnil se slavnostního odhalení sochy svatého Štěpána. Rozsudkem ze dne 16. října 2012 Soudní dvůr žalobu zamítl. Srov. též věc *Rakousko v. Německo*, C-591/17, EU:C:2019:504, v níž Soudní dvůr shledal za neslučitelnou s unijním právem německou právní úpravu, která pro řidiče vozidel registrovaných v jiných členských státech stanovila méně příznivý poplatek za užívání pozemních komunikací než pro řidiče vozidel registrovaných v Německu.

⁸ Srov. čl. 17 odst. 1 SEU, podle něhož Evropská komise „dohlíží na uplatňování práva Unie“.

⁹ Viz [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52017XC0119\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52017XC0119(01)).

Co je EU Pilot

Jedná se o flexibilní a relativně neformální řízení, resp. mechanismus spolupráce, sloužící k objasnění, popř. řešení situací, u nichž Komise shledává možné porušení unijního práva ze strany členského státu. Jeho předmětem může být velmi široké spektrum problémů (výtka ohledně chybné aplikace unijního práva ze strany členského státu, včasné nedodání konkrétní zprávy, nesprávná transpozice apod.). Mechanismus EU Pilot funguje od dubna 2008, v návaznosti na změnu přístupu Komise u něj mezi lety 2017 a 2019 došlo k výraznému útlumu, od roku 2020 však počet zahájených řízení opět stoupá.

Postup řízení

Řízení zahajuje Komise buď z vlastní iniciativy, nebo na základě obdržené stížnosti. Komise komunikuje s kontaktními místy jednotlivých členských států skrze speciální internetovou databázi. Řízení je zahájeno tím, že Komise prostřednictvím této databáze zašle členskému státu (jeho kontaktnímu místu) žádost o vyjádření k určitému problému, v němž spatřuje možné porušení unijního práva.

Po obdržení žádosti kontaktní místo, v případě České republiky konkrétně VLZ, obratem osloví resort, do jehož gesce dotčená problematika spadá. V úzké spolupráci s tímto resortem je pak vypracováno vyjádření. Standardní lhůta pro vyjádření členského státu je 10 týdnů. Ve vyjádření VLZ sdělí Komisi v závislosti na povaze případu navrhovaný způsob řešení. Například oznámí přijetí nápravných kroků nebo předloží Komisi argumenty podložené stanovisko, proč k porušení práva EU nedošlo, případně poskytne další relevantní informace.

Komise následně vyjádření vyhodnotí a odpověď buď akceptuje, čímž řízení v zásadě končí, nebo ji odmítne a v takovém případě obvykle následují další kroky (což zpravidla znamená zahájení řízení pro porušení unijního práva).

Pokud Komise v odpovědi nenalezne dostatek informací potřebných k rozhodnutí, požádá o jejich doplnění (případně i opakovaně).

Vývoj v roce 2020

V průběhu roku 2020 bylo proti České republice zahájeno celkem 9 nových případů EU Pilot (v gesci SÚJB, MV, MD, MZe, MZd, MŽP a MO). Oproti roku 2019, kdy byla zahájena pouze 3 řízení, tedy došlo k trojnásobnému nárůstu. V porovnání s rokem 2016, kdy bylo zahájeno 20 řízení, se ale stále jedná o výrazně nižší počet.

Oproti roku 2019 pak výrazně poklesl počet „neformálních dotazů“ (mimo platformu EU Pilot), kdy se Komise telefonicky, emailem nebo prostřednictvím tzv. politického dopisu (zasílaného některým z komisařů na příslušného ministra) táže na konkrétní otázky buď v rámci otevřených případů, aniž by došlo k formálnímu posunu v řízení, nebo dokonce zcela mimo rámec jakéhokoliv běžícího řízení.

Průběh řízení o porušení unijního práva

Řízení podle čl. 258 SFEU

Komise zahajuje řízení z vlastní iniciativy nebo na základě stížnosti.¹⁰

Řízení je zahajováno buď na základě zjištění, že členský stát ke dni uplynutí lhůty pro transpozici neoznámil Komisi vnitrostátní předpisy představující úplnou transpozici dotčené směrnice (non-communication infringements; v češtině se používá pracovní označení nenotifikační řízení), nebo na základě názoru Komise, že vnitrostátní předpisy nejsou v souladu s předpisy EU (non-conformity infringements), nebo jsou aplikovány v rozporu s předpisy EU (bad application infringements; pro poslední dva druhy řízení se používá pracovní název věcná řízení).

Řízení je zahajováno zasláním tzv. formálního upozornění, resp. výzvy (*letter of formal notice*). Členskému státu je dána příležitost vyjádřit se k výtkám uvedeným ve formálním upozornění, a to zpravidla ve lhůtě 2 měsíců.¹¹ Nepovažuje-li Komise odpověď členského státu za uspokojivou, následuje druhá fáze: Komise vydá odůvodněné stanovisko (*reasoned opinion*), které obsahuje podrobnou právní argumentaci vůči dosud přetrvávajícím výtkám a je podkladem pro případnou žalobu. Členský stát má zpravidla opět lhůtu 2 měsíců na odpověď.¹²

Po marném uplynutí posledně uvedené lhůty může Komise podat žalobu k Soudnímu dvoru. Následuje standardní řízení před Soudním dvorem (žaloba, žalobní odpověď, případně replika a duplika, stejně jako vyjádření vedlejších účastníků a vyjádření hlavních účastníků řízení k vyjádřením vedlejších účastníků, ústní jednání, stanovisko generálního advokáta a rozsudek). Pokud se Soudní dvůr se žalobou Komise (alespoň zčásti) ztotožní, vydá rozsudek, kterým konstatuje

---

¹⁰ Stížnost může podat každý, nicméně musí být podaná na standardním formuláři – viz blíže https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/contact/problems-and-complaints/complaints-about-breaches-eu-law/how-make-complaint-eu-level_cs. Dle ustálené judikatury Soudního dvora navíc platí, že „Komise není povinna zahájit řízení o nesplnění povinnosti, má v tomto ohledu diskreční pravomoc, která vylučuje právo jednotlivců vyžadovat od orgánu, aby zaujal stanovisko v určitém smyslu, stejně jako právo podat žalobu na neplatnost proti jeho odmítnutí konat“ (rozsudek *Bavarian Lager v. Komise*, T-194/04, EU:T:2007:334, body 54 a 55 a citovaná judikatura; rozsudek *Komninou a další v. Komise*, C-167/06 P, EU:C:2007:633, bod 64).

¹¹ Během pandemie nového typu koronaviru SARS-CoV-2 vyvolávající nemoc Covid 19 poskytovala Komise v roce 2020 za účelem dostatečné koordinace na vnitrostátní úrovni zpravidla tříměsíční až čtyřměsíční lhůty pro odpověď jak na formální upozornění, tak na odůvodněná stanoviska.

¹² Okamžik uplynutí této lhůty je rozhodující pro případné řízení před Soudním dvorem. Dle ustálené judikatury „se existence nesplnění povinnosti musí posuzovat vzhledem ke stavu, v němž se členský stát nacházel v době, kdy uplynula lhůta stanovená v odůvodněném stanovisku, a (...) změny, ke kterým došlo následně, nemohou být Soudním dvorem brány v úvahu“ (rozsudek *Komise v. Česká republika*, C-481/09, EU:C:2010:572, bod 9).

porušení povinnosti ze strany členského státu, např. „Česká republika tím, že ve stanovené lhůtě nepřijala právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/7/ES ze dne 15. února 2006 o řízení jakosti vod ke koupání a o zrušení směrnice 76/160/EHS, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z této směrnice.“¹³

Rozsudkem Soudního dvora nemůže být v této fázi uložena dotčenému členskému státu finanční sankce, s jedinou výjimkou zavedenou Lisabonskou smlouvou: podle čl. 260 odst. 3 SFEU může Komise navrhnout uložení paušální částky nebo penále (tedy dvou složek možné finanční sankce) již prvním rozsudkem v řízení vedeném z důvodu, že dotyčný stát *nesplnil povinnost sdělit opatření provádějící směrnici přijatou legislativním postupem* (týká se tedy jen nenotifikačních řízení, a to výhradně těch, jejichž předmětem je opožděná transpozice směrnic přijatých Evropským parlamentem a Radou, popř. jen Radou přímo na základě Smluv, tj. netýká se směrnic v přenesené pravomoci a prováděcích směrnic¹⁴). Z hlediska sankcí však Komise do konce roku 2016 navrhovala v těchto řízeních dle čl. 260 odst. 3 SFEU Soudnímu dvoru jen penále (tj. opakující se peněžní pokutu od vydání odsuzujícího rozsudku až do ukončení porušování unijního práva), navíc standardně Komise brala žalobu zpět, pokud k dokončení transpozice došlo v průběhu soudního řízení.

Ve sdělení o uplatňování práva EU z roku 2017 nicméně Komise oznámila, že bude přísnější při volbě sankcí v rámci možností, které jí poskytuje čl. 260 odst. 3 SFEU. Komise tak nově navrhuje i paušální částku (tj. jednorázovou sumu, v jejímž výpočtu lze zohlednit i zpětně dobu porušování unijního práva před vynesemím rozsudku). Rozhodným okamžikem z hlediska řízení je přitom den, kdy uplyne lhůta pro odpověď členského státu na odůvodněné stanovisko. Komise tedy navrhne v rámci žaloby kromě penále též paušální částku, přičemž žalobu nevezme zpět, ani pokud členský stát transpozici dokončí před vynesemím rozsudku.

Důvodem tohoto postupu je dle vyjádření Komise údajně skutečnost, že členské státy nedodržují transpoziční lhůty. Komise se domnívá, že tímto přísnějším uplatňováním sankcí by měla ustát stávající praxe, kdy členské státy mohly z řízení dle čl. 260 odst. 3 SFEU zpravidla vyváznout bez finančního postihu, pokud oznámily transpoziční opatření do vynesení rozsudku Soudního dvora.

S tím souvisí, že v případech porušení povinnosti oznámit ve stanovené lhůtě transpoziční opatření směrnic přijatých řádným legislativním postupem hodlá Komise podat žalobu k Soudnímu dvoru do 12 měsíců od zahájení řízení, pokud transpoziční předpisy nebudou do té doby přijaty.

¹³ Rozsudek *Komise v. Česká republika*, C-481/09, cit. výše.

¹⁴ Srov. čl. 290 a 291 SFEU.

V souladu s postojem avizovaným ve svém sdělení o uplatňování práva EU Komise nejprve zintenzivnila svou činnost v posledních letech, když v roce 2017 podala 7 žalob na základě čl. 260 odst. 3 SFEU a následně v roce 2018 dokonce 21 žalob na základě uvedeného ustanovení. Následně Komise v roce 2019 tento typ žaloby použila pouze jednou a tento klesající trend pokračoval i v roce 2020, v jehož průběhu tento typ žaloby nevyužila ani jednou. Ani v jednom z uvedených případů žaloba Komise nemířila proti České republice.

Uvedený klesající trend podaných žalob na základě čl. 260 odst. 3 SFEU lze vysvětlit tím, že v průběhu roku 2019 došlo k vyhlášení prvního a s napětím vyhláženého rozsudku Soudního dvora v této oblasti, a to ve věci C-543/17 *Komise v. Belgie*.¹⁵ Tímto rozsudkem Soudní dvůr objasnil pomezí sporu o úplnost a správnost transpozice.¹⁶ Jednak rozhodl, že Komise není oprávněna podat žalobu dle čl. 260 odst. 3 SFEU, pokud jde o otázku, zda oznámení provádějíci ustanovení vnitrostátního práva správně provádí ustanovení směrnice. Nicméně Soudní dvůr zároveň upřesnil rozsah notifikační povinnosti v tom smyslu, že členské státy jsou „*ve vztahu ke každému ustanovení (...) směrnice povinny uvést jedno či více vnitrostátních ustanovení, která zajišťují jeho provedení*“.¹⁷ Na základě tohoto upřesnění budou členské státy muset přistoupit nejen k podrobnějšímu oznámení vnitrostátních předpisů provádějíci směrnici, ale rovněž k důkladnějšímu provedení směrnic než dosud. V návaznosti na tento průlomový rozsudek došlo v průběhu roku 2020 k vyhlášení dvou rozsudků na základě čl. 260 odst. 3 SFEU, a to ve věci C-549/18 *Komise v. Rumunsko*¹⁸ a C-550/18 *Komise v. Irsko*¹⁹ za neprovedení tzv. AML směrnice.²⁰ Byly přitom uloženy vysoké finanční sankce ve výši 3 miliony EUR, resp. 2 miliony EUR.

Řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU

Je-li v řízení podle čl. 258 SFEU vydán odsuzující rozsudek, dotčený členský stát je v souladu s čl. 260 odst. 1 SFEU „*povinen přijmout opatření, která vyplývají z rozsudku*

¹⁵ Rozsudek *Komise v. Belgie*, C-543/17, EU:C:2019:573.

¹⁶ Sama Komise v minulosti připustila, že „*spor o tom, zda jsou oznámená prováděcí opatření nebo právní předpisy existující ve vnitrostátním právním řádu dostatečné, povede k zahájení běžného řízení o správném provedení směrnice podle článku 258 SFEU*“ (Sdělení Komise – Provádění čl. 260 odst. 3 Smlouvy o fungování EU, Úř. věst. C 12, 15.1.2011, s. 1-5, bod 19), tj. nikoli řízení v režimu čl. 260 odst. 3 SFEU. I v praxi České republiky se vyskytly případy, kdy byla sice oznámena plná transpozice, Komise však trvala na použitelnosti čl. 260 odst. 3 SFEU s poukazem např. na (údajnou) absenci transpozice toho či onoho ustanovení směrnice.

¹⁷ Rozsudek *Komise v. Belgie*, C-543/17, bod 59.

¹⁸ Rozsudek *Komise v. Rumunsko*, C-549/18, EU:C:2020:563.

¹⁹ Rozsudek *Komise v. Irsko*, C-550/18, EU:C:2020:564.

²⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu.

Soudního dvora“. Na splnění této povinnosti se Komise ptá zpravidla ve velmi krátké době od vydání rozsudku Soudního dvora (např. ve věci C-343/08 *Komise v. Česká republika*²¹ [zaměstnanecké penzijní fondy] si Komise vyžádala tyto informace již po šesti týdnech od vydání rozsudku).

Není-li odpověď členského státu uspokojivá, může Komise zahájit řízení dle čl. 260 odst. 2 SFEU, jehož účelem je „přimět členský stát, který je v prodlení, aby vyhověl rozsudku, kterým bylo rozhodnuto o nesplnění povinnosti“.²² Řízení je zahajováno zasláním formálního upozornění (výzvy). Dotčenému členskému státu je dána příležitost vyjádřit se k formálnímu upozornění, a to zpravidla ve lhůtě 2 měsíců. Není-li odpověď uspokojivá, může Komise podat žalobu k Soudnímu dvoru (od vstupu Lisabonské smlouvy v platnost se již odůvodněné stanovisko nevydává a řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU je tedy, oproti řízení podle čl. 258 SFEU, o tento krok kratší).

V žalobě k Soudnímu dvoru navrhne Komise paušální částku (jednorázová sankce za nesplnění povinnosti od vydání prvního rozsudku do okamžiku zajištění nápravy či vydání rozsudku v režimu čl. 260 odst. 2 SFEU) a/nebo penále (opakující se sankce za nesplnění povinnosti od vydání rozsudku v režimu čl. 260 odst. 2 SFEU do okamžiku zajištění nápravy).

Stejně jako v případě výše uvedených nenotifikačních řízení dle čl. 260 odst. 3 SFEU navrhovala Komise původně pouze penále. Po prvním rozsudku Soudního dvora, kterým došlo k uložení obou sankcí (penále a paušální částky) současně,²³ však Komise tuto praxi změnila a systematicky navrhuje uložení penále i paušální částky. V roce 2020 byly vydány tři rozsudky v řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU. Nejcitelnější sankci uložil Soudní dvůr Itálii za nevymáhání protiprávních státních podpor poskytnutých hotelovému odvětví na Sardinii (denní penále ve výši 80 000 EUR a paušální částka ve výši 7,5 milionu EUR).²⁴ Další sankce byly uloženy Belgii za neslučitelnost belgických daňových předpisů týkajících se příjmů z nemovitostí v zahraničí (paušální částka ve výši 2 miliony EUR)²⁵ a Řecku za nedostatečné zajištění ochrany vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů (paušální částka ve výši 3,5 milionu EUR).²⁶

---

²¹ Rozsudek *Komise v. Česká republika*, C-343/08, EU:C:2010:14.

²² Rozsudek *Švédsko a další v. API a Komise*, C-514/07 P, C-528/07 P a C-532/07 P, EU:C:2010:541, bod 119.

²³ Rozsudek *Komise v. Francie*, C-304/02, EU:C:2005:444. Francii bylo uloženo zaplatit penále ve výši 57 761 250,- EUR za každé šestiměsíční období dalšího neplnění prvního rozsudku a paušální částku ve výši 20 milionů EUR.

²⁴ Rozsudek *Komise v. Itálie*, C-576/18, EU:C:2020:202.

²⁵ Rozsudek *Komise v. Belgie*, C-842/19, EU:C:2020:915.

²⁶ Rozsudek *Komise v. Řecko*, C-298/19, EU:C:2020:133.

Budoucí výhled

Dle výše uvedeného sdělení Komise o uplatňování práva EU jsou přednostně prošetřovány případy, kdy členské státy neoznámily prováděcí opatření (*non-communication infringements*), nebo kdy těmito opatřeními dle názoru Komise provedly směrnice ve vnitrostátním právu nesprávně (*non-conformity infringements*). Dále by se Komise měla zaměřovat na případy podle čl. 260 odst. 2 SFEU, kdy členské státy nerespektují rozsudek Soudního dvora, nebo kdy vážně poškodily finanční zájmy EU nebo narušily výlučné pravomoci EU podle čl. 2 odst. 1 SFEU ve spojení s článkem 3 SFEU. Velkou důležitostí Komise rovněž přikládá případům nesplnění povinnosti, které odhalují systémové nedostatky narušující fungování institucionálního rámce EU.²⁷ V této souvislosti lze v praxi zaznamenat zejména větší důraz Komise na vymáhání práva u případů, kdy členské státy neoznámily prováděcí opatření (*non-communication infringements*).

Úloha vládního zmocněnce v řízení o porušení unijního práva

VLZ „zastupuje a hájí zájmy České republiky v řízeních před Soudním dvorem EU a v řízeních o porušení unijního práva ve fázi řízení s Evropskou komisí, včetně kroků jim předcházejících“. Je tedy nejen zástupcem České republiky před samotným Soudním dvorem EU, ale je i „prostředníkem mezi Evropskou komisí a orgány České republiky a (...) zástupcem České republiky v řízeních o porušení [unijního práva]“ a je rovněž kontaktním místem pro EU Pilot.²⁸

V řízení o porušení unijního práva tak VLZ přijímá formální upozornění (výzvy) a odůvodněná stanoviska Komise a spolupracuje s jednotlivými rezorty, do jejichž gesce spadá předmět řízení (zejména dotčené právní předpisy), za účelem určení přístupu k řízení (odmítnutí tvrzení Komise, nebo naopak informování Komise o opatřeních k nápravě) a za účelem přípravy odpovědi.

Následně, v případě, že je v řízení o porušení unijního práva podána žaloba k Soudnímu dvoru, činí VLZ, opět ve spolupráci s příslušnými rezorty, i všechny úkony v řízení před Soudním dvorem (v reakci na žalobu vypracovává žalobní odpověď, v reakci na repliku vypracovává dupliku, zastupuje vládu ČR na případném ústním jednání).

V případě potřeby je VLZ oprávněn vyžadovat potřebnou součinnost i dalších dotčených subjektů (zákon č. 186/2011 Sb., o poskytování součinnosti pro účely řízení před některými mezinárodními soudy a jinými mezinárodními kontrolními orgány a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů).

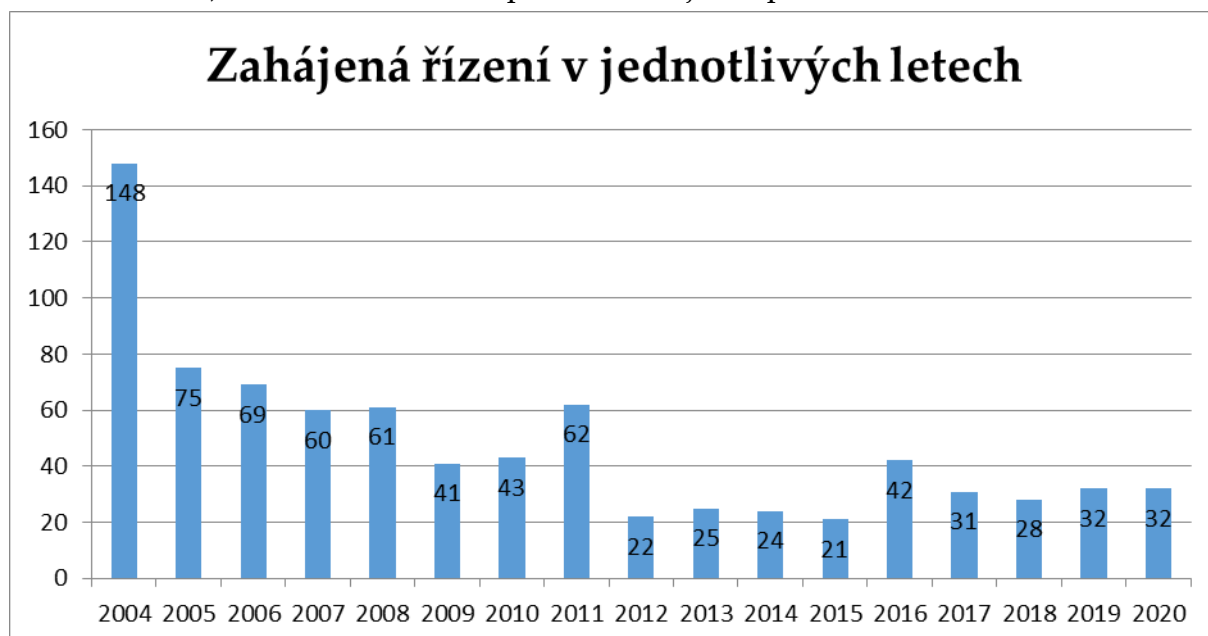
²⁷ Sdělení Komise, str. 8.

²⁸ Viz čl. 3 Statutu VLZ.

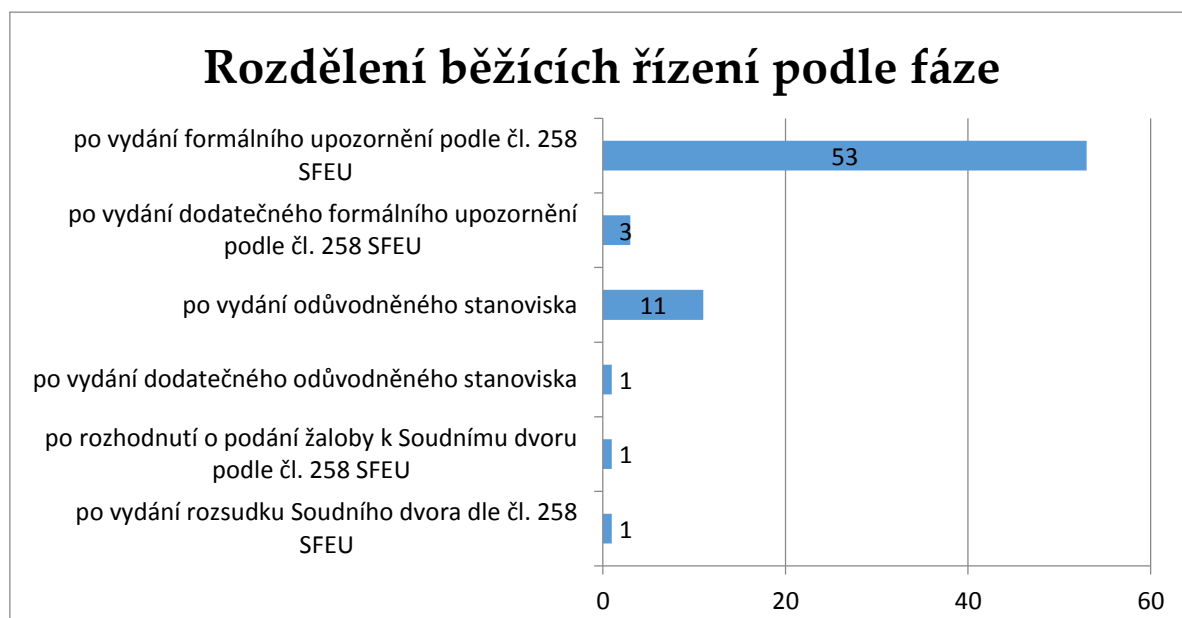
Řízení o porušení unijního práva vedená proti ČR

Celkový přehled

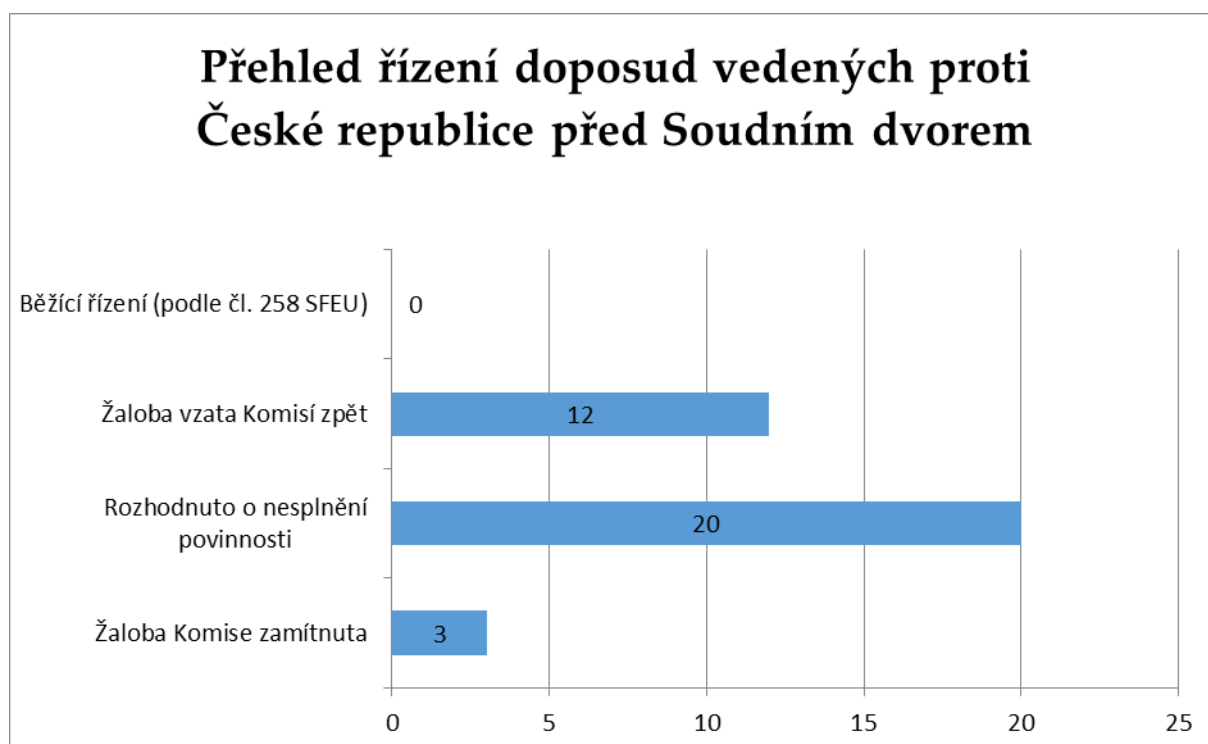
Do 31. prosince 2020 bylo proti ČR zahájeno (od přistoupení k Evropské unii dne 1. května 2004) celkem 816 řízení o porušení unijního práva.

Ze všech dosud zahájených řízení probíhá k 31. prosinci 2020 celkem 70 řízení o porušení unijního práva, která se k tomuto dni nacházela v následujících fázích:

Jen 35 z celkového počtu řízení o porušení unijního práva zahájených ode dne přistoupení České republiky k EU vyústilo do 31. prosince 2020 v podání žaloby k Soudnímu dvoru podle čl. 258 SFEU, resp. v jednom případě následně v podání žaloby dle čl. 260 odst. 2 SFEU.²⁹ Předmětem většiny těchto soudních žalob (18) byla absence transpozice směrnice. Ve zbývajících případech bylo ČR vytýkáno porušení unijního práva spočívající v nesprávné (či neúplné) transpozici směrnice či nesprávné aplikaci unijního práva.

Tabulka pro přehlednost uvádí i řízení, kde Komise vzala žalobu zpět. Jde o situace, kdy dotčený členský stát v průběhu řízení před Soudním dvorem napraví vytýkané porušení práva EU. Řízení je na základě toho ukončeno bez vydání rozsudku ve věci. S ohledem na novou praxi Komise při uplatňování čl. 260 odst. 3 SFEU, v jejímž rámci Komise už nebude brát zpět žaloby v rámci nenotifikačních řízení, bude v budoucnu docházet ke zpětvzetí žalob pouze po nápravě vytýkaného porušení práva EU u věcných řízení.

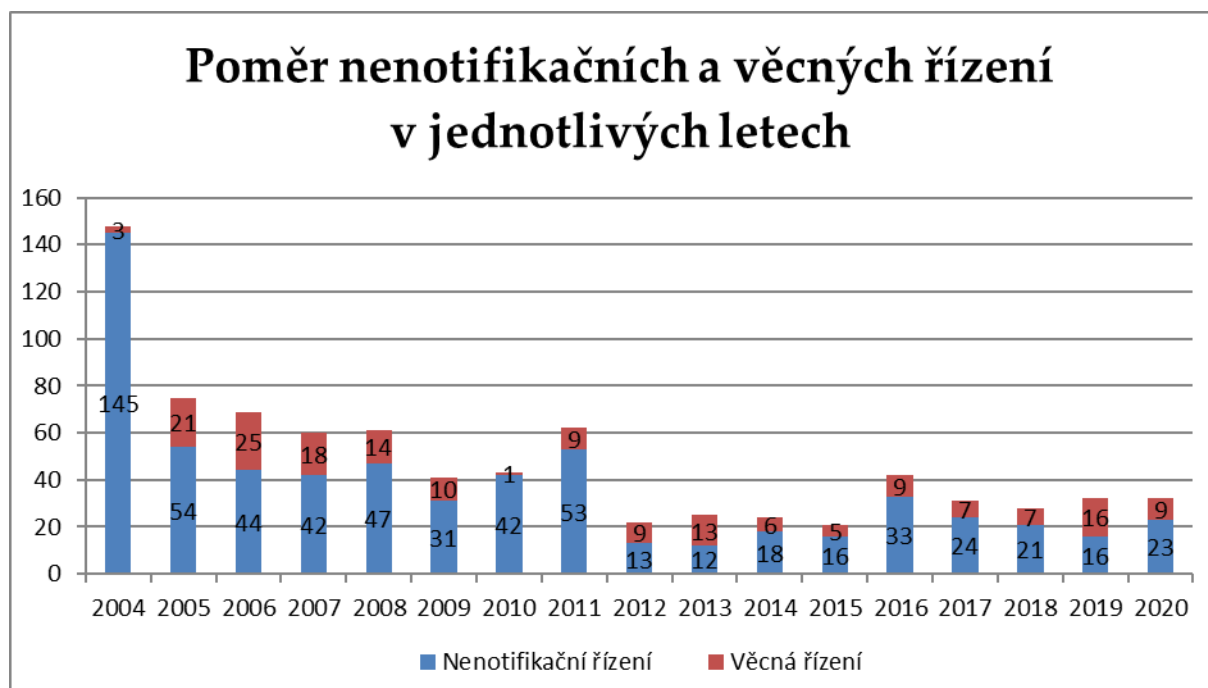
²⁹ Do této „druhé“ fáze řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU se dostalo řízení *Komise v. Česká republika*, C-241/11, EU:C:2013:423 [instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění].

Nutno dodat, že Soudní dvůr rozhodne o nesplnění povinnosti členským státem i v případě, že žalobě Komise vyhoví jen zčásti, resp. shledá za odůvodněné jen některé žalobní důvody uplatněné Komisí.³⁰

Nenotifikační v. věcná řízení

Pokud jde o celkový poměr typů řízení – nenotifikačních vůči věcným – lze konstatovat, že do 31. prosince 2020 bylo vůči České republice zahájeno 634 nenotifikačních řízení a 182 věcných řízení. Jak vyplývá z přiloženého grafu, je počet nenotifikačních řízení v porovnání s předchozími lety srovnatelný, a to navzdory nové praxi Komise při uplatňování čl. 260 odst. 3 SFEU.

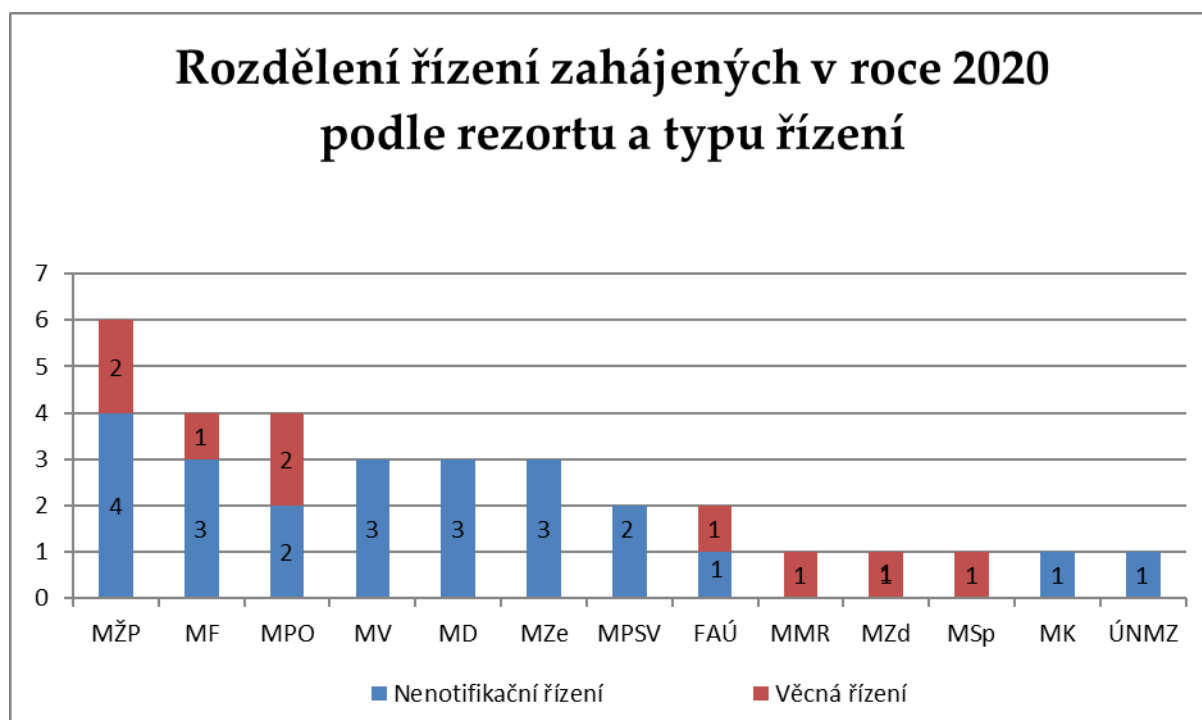

Vývoj v roce 2020 – nově zahájená řízení

V průběhu roku 2020 zahájila Komise proti České republice 32 nových řízení o porušení unijního práva, z toho 23 nenotifikačních a 9 věcných. Současně vydala jedno tzv. doplňující formální upozornění. Tato dodatečná či opakovaná rozhodnutí vydává Komise zpravidla tehdy, pokud chce rozšířit rozsah řízení o nové prvky, např. pokud v mezidobí došlo ke změně skutkových okolností, k vývoji v judikatuře Soudního dvora nebo k nahrazení unijního předpisu jiným předpisem. V takovém případě je zapotřebí zpřesnit (aktualizovat) rozsah výtek vůči členskému státu, aby mu byla dána možnost se hájit.

³⁰ Viz rozsudek *Komise v. Česká republika*, C-545/10, EU:C:2013:509, v němž Soudní dvůr vyhověl čtyřem ze šesti žalobních důvodů.

Z 23 zahájených nenotifikačních řízení se jich 17 týkalo směrnic přijatých řádným legislativním postupem, tedy směrnic, které spadají do působnosti čl. 260 odst. 3 SFEU. Z těchto 17 řízení byla v průběhu roku 2020 zastavena 3 řízení.

Přehled nenotifikačních řízení zahájených v roce 2020

2020/0020	Směrnice Rady (EU) 2018/1910, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o harmonizaci a zjednodušení určitých pravidel v systému daně z přidané hodnoty pro obchod mezi členskými státy	24.1.2020
2020/0021	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní	24.1.2020
2020/0022	Směrnice Rady (EU) 2018/822, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní ve vztahu k přeshraničním uspořádáním, která se mají oznamovat	24.1.2020

2020/0023	Směrnice Rady (EU) 2019/475, kterou se mění směrnice 2006/112/ES a 2008/118/ES, pokud jde o zahrnutí italské obce Campione d'Italia a italských vod jezera Lugano do celního území unie a do územní působnosti směrnice 2008/118/ES	24.1.2020
2020/0160	Směrnice Rady (EU) 2018/131, kterou se provádí dohoda uzavřená Svazem provozovatelů námořních plavidel Evropského společenství (ECSA) a Evropskou federací pracovníků v dopravě (ETF) za účelem změny směrnice 2009/13/ES v souladu se změnami Úmluvy o práci na moři z roku 2006 přijatými v roce 2014, které Mezinárodní konference práce schválila dne 11. června 2014	28.5.2020
2020/0161	Směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2018/844, kterou se mění směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov a směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti	28.5.2020
2020/0162	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2019/68, kterou se stanoví technické specifikace pro označování palných zbraní a jejich hlavních částí podle směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní	28.5.2020
2020/0163	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2019/69, kterou se stanoví technické specifikace pro poplašné a signální zbraně podle směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní	28.5.2020
2020/0306	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2177, kterou se mění směrnice 2009/138/ES o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II), směrnice 2014/65/EU o trzích finančních nástrojů a směrnice (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu	20.7.2020

2020/0307	Směrnice Komise (EU) 2019/1258, kterou se přizpůsobuje technickému pokroku příloha směrnice Rady 80/181/EHS, pokud jde o definice základních jednotek SI	20.7.2020
2020/0308	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/645, kterou se mění směrnice 2003/59/ES o výchozí kvalifikaci a pravidelném školení řidičů některých silničních vozidel pro nákladní nebo osobní dopravu a směrnice 2006/126/ES o řidičských průkazech	20.7.2020
2020/0309	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2019/990, kterou se mění seznam rodů a druhů uvedený v čl. 2 odst. 1 písm. b) směrnice Rady 2002/55/ES, v příloze II směrnice Rady 2008/72/ES a v příloze směrnice Komise 93/61/EHS	20.7.2020
2020/0310	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2020/177, kterou se mění směrnice Rady 66/401/EHS, 66/402/EHS, 68/193/EHS, 2002/55/ES, 2002/56/ES a 2002/57/ES, směrnice Komise 93/49/EHS a 93/61/EHS a prováděcí směrnice 2014/21/EU a 2014/98/EU, pokud jde o škodlivé organismy rostlin na osivu a dalším rozmnožovacím materiálu rostlin	20.7.2020
2020/0311	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2020/432, kterou se mění směrnice Rady 2002/55/ES, pokud jde o definici zeleniny a seznam rodů a druhů v čl. 2 odst. 1 písm. b)	20.7.2020
2020/0398	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/957, kterou se mění směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb	8.10.2020
2020/0399	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/849, kterou se mění směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností, 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních	8.10.2020

2020/0400	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/850, kterou se mění směrnice 1999/31/ES o skládkách odpadů	8.10.2020
2020/0401	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/851, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech	8.10.2020
2020/0402	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/852, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech	8.10.2020
2020/0510	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb s ohledem na měnící se situaci na trhu (směrnice o audiovizuálních mediálních službách)	23.11.2020
2020/0511	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2002, kterou se mění směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti	23.11.2020
2020/0512	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/797 o interoperabilitě železničního systému v Evropské unii	23.11.2020
2020/0513	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/798 o bezpečnosti železnic	23.11.2020

Přehled věcných řízení zahájených v roce 2020

<i>Číslo</i>	<i>Předmět řízení</i>	<i>Zahájeno</i>
2020/2189	Nesprávná aplikace nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010	15.5.2020

2020/2061	Nesprávná transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (EIA)	15.5.2020
2019/4101	Nesoulad zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, s čl. 49 SFEU o svobodě usazování a čl. 56 SFEU o volném pohybu služeb	15.5.2020
2020/2008	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/843, kterou se mění směrnice (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu a směrnice 2009/138/ES a 2013/36/EU	15.5.2020
2020/2122	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí	3.7.2020
2020/2243	Rozpor právní úpravy voucherů se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2302 o souborných cestovních službách a spojených cestovních službách, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU a o zrušení směrnice Rady 90/314/EHS	3.7.2020
2020/2263	Nesprávné provedení směrnice Komise (EU) 2016/1106, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech	30.10.2020
2020/2312	Nesprávné provedení rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy	3.12.2020
2020/2075	Nesprávná aplikace směrnice Rady 2009/119/ES, kterou se členským státům ukládá povinnost udržovat minimální zásoby ropy nebo ropných produktů	3.12.2020

Rozhodnutí Komise o postupu v běžících řízeních učiněná v průběhu roku 2020

V průběhu roku 2020 vydala Komise ve 4 řízeních odůvodněné stanovisko a v 1 řízení vydala dodatečné formální upozornění. Stejně tak rozhodla o podání jedné žaloby. Oproti tomu nevydala žádné dodatečné odůvodněné stanovisko.

<i>Číslo</i>	<i>Předmět řízení</i>	<i>Rozhodnutí</i>
2016/2141	Nesprávná aplikace směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod	odůvodněné stanovisko
2018/2287	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací	rozhodnuto o podání žaloby
2017/2152	Nesprávné provedení směrnice 2009/72/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a směrnice 2009/73/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem	odůvodněné stanovisko
2018/2339	Nesprávné provedení Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU o energetické účinnosti	odůvodněné stanovisko
2019/2037	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES	odůvodněné stanovisko
2016/4222	Nesprávná implementace nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat	dodatečné formální upozornění

Řízení ukončená v roce 2020

Celkem bylo v roce 2020 ukončeno 23 řízení (z toho 16 nenotifikačních a 7 věcných).

<i>Číslo</i>	<i>Předmět řízení</i>	<i>Ukončeno</i>
2016/2131	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU o energetické náročnosti budov	12.2.2020
2018/2367	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1513, již se mění směrnice 98/70/ES o jakosti benzínu a motorové nafty a směrnice 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů	12.2.2020
2013/2048	Nesprávná transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (EIA)	2.4.2020
2019/0311	Směrnice Komise (EU) 2018/350, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/18/ES, pokud jde o hodnocení rizika geneticky modifikovaných organismů pro životní prostředí	2.4.2020
2019/4004	Nesprávné povolování pro používání označování „řecký jogurt“	2.4.2020
2018/0316	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1564 o některých povolených způsobech užití některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení a o změně směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti	14.5.2020
2015/0176	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II)	2.7.2020

2015/0177	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/51/EU, kterou se mění směrnice 2003/71/ES a 2009/138/ES a nařízení 1060/2009, 1094/2010 a 1095/2010 s ohledem na pravomoci Evropského orgánu dohledu	2.7.2020
2018/0146	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/681 o používání údajů jmenné evidence cestujících (PNR) pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti	2.7.2020
2019/2053	Nesprávná implementace prováděcího nařízení Komise (EU) 2016/480 o zavedení společných pravidel pro propojení vnitrostátních elektronických rejstříků podniků silniční dopravy a o zrušení nařízení (EU) č. 1213/2010	2.7.2020
2019/0265	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie	30.10.2020
2020/2243	Rozpor právní úpravy voucherů se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2302 o souborných cestovních službách a spojených cestovních službách, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU a o zrušení směrnice Rady 90/314/EHS	30.10.2020
2018/0061	Směrnice Komise (EU) 2016/1106, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech	30.10.2020
2020/0309	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2019/990, kterou se mění seznam rodů a druhů uvedený v čl. 2 odst. 1 písm. b) směrnice Rady 2002/55/ES, v příloze II směrnice Rady 2008/72/ES a v příloze směrnice Komise 93/61/EHS	30.10.2020

2020/0310	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2020/177, kterou se mění směrnice Rady 66/401/EHS, 66/402/EHS, 68/193/EHS, 2002/55/ES, 2002/56/ES a 2002/57/ES, směrnice Komise 93/49/EHS a 93/61/EHS a prováděcí směrnice 2014/21/EU a 2014/98/EU, pokud jde o škodlivé organismy rostlin na osivu a dalším rozmnožovacím materiálu rostlin	30.10.2020
2020/0311	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2020/432, kterou se mění směrnice Rady 2002/55/ES, pokud jde o definici zeleniny a seznam rodů a druhů v čl. 2 odst. 1 písm. b)	30.10.2020
2019/0181	Směrnice Rady (EU) 2017/1852 o mechanismech řešení daňových sporů v Evropské unii	30.10.2020
2020/0020	Směrnice Rady (EU) 2018/1910, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o harmonizaci a zjednodušení určitých pravidel v systému daně z přidané hodnoty pro obchod mezi členskými státy	30.10.2020
2020/0023	Směrnice Rady (EU) 2019/475, kterou se mění směrnice 2006/112/ES a 2008/118/ES, pokud jde o zahrnutí italské obce Campione d'Italia a italských vod jezera Lugano do celního území unie a do územní působnosti směrnice 2008/118/ES	30.10.2020
2019/0177	Směrnice Komise (EU) 2019/514, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/43/ES, pokud jde o seznam produktů pro obranné účely	3.12.2020
2020/2057	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1513 kterou se mění směrnice 98/70/ES o jakosti benzínu a motorové nafty a směrnice 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů	3.12.2020
2018/0318	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/541 o boji proti terorismu, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/475/SVV a mění rozhodnutí Rady 2005/671/SVV	3.12.2020
2017/0315	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/41/EU o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech	3.12.2020

Řízení projednávaná v roce 2020 před Soudním dvorem

Dne 2. dubna 2020 vynesl Soudní dvůr rozsudek v řízení ve věci C-719/17 *Komise v. Česká republika*, kterým shledal jako opodstatněnou žalobu Komise za nedostatečnou implementaci rozhodnutí Rady o relokacích uprchlíků Českou republikou.

Dále byla dne 25. února 2020 usnesením Soudního dvora vyškrtuta z rejstříku věc C-305/19 *Komise v. Česká republika*, v níž bylo České republice vytýkáno, že nezajistila vystavení certifikátů energetické náročnosti v určitých budovách často navštěvovaných veřejností.

Žaloba v režimu čl. 260 odst. 3 SFEU nebyla proti České republice doposud podána.

Přehled řízení o porušení unijního práva běžících ke dni 31. prosince 2020

Ke dni 31. prosince 2020 bylo proti České republice vedeno celkem 70 řízení pro porušení povinnosti, z toho 42 věcných a 28 nenotifikačních.

<i>Číslo</i>	<i>Předmět řízení</i>	
2017/2092	Nedostatečná implementace rozhodnutí Rady o relokacích uprchlíků	po vynesení rozsudku
2018/2287	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací	rozhodnuto o podání žaloby
2008/2186	Překračování mezních limitů PM10 v ovzduší stanovených směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu	dodatečné odůvodněné stanovisko
2011/2077	Nesprávná transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států	odůvodněné stanovisko
2012/2115	Právo občanů EU stát se členy politické strany nebo ji založit	odůvodněné stanovisko
2017/0317	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/47/EU o silničních technických kontrolách užitkových vozidel provozovaných v Unii a o zrušení směrnice 2000/30/ES	odůvodněné stanovisko

2018/0317	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní	odůvodněné stanovisko
2016/4003	Nevyhlášení všech evropských významných lokalit v ČR dle směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin	odůvodněné stanovisko
2018/2315	Nedostatečné provedení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014 o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů	odůvodněné stanovisko
2018/2271	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU o udělování koncesí, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb	odůvodněné stanovisko
2016/2141	Nesprávná aplikace směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod	odůvodněné stanovisko
2017/2152	Nesprávné provedení směrnice 2009/72/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a směrnice 2009/73/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem	odůvodněné stanovisko
2018/2339	Nesprávné provedení Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU o energetické účinnosti	odůvodněné stanovisko
2019/2037	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES	odůvodněné stanovisko

2017/4036	Nesprávná aplikace nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS, a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti v případě uvádění na trh svodidel	dodatečné formální upozornění
2012/2239	Soudní přezkum neudělení víza	dodatečné formální upozornění
2016/4222	Nesprávná implementace nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat	dodatečné formální upozornění
2005/2039	Neslučitelnost dohody mezi vládou České republiky a vládou Spojených států amerických o letecké dopravě s právem Společenství	formální upozornění
2011/2015	Neslučitelnost dohody mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o letecké dopravě s právem Společenství	formální upozornění
2011/4154	Stížnost na neprovedení plné EIA ve vztahu k projektu Závod na energetické využití komunálního odpadu Chotíkov	formální upozornění
2014/2104	Nesplnění požadavků nařízení č. 550/2004 a č. 549/2004 o poskytování letových navigačních služeb na jednotném evropském nebi	formální upozornění
2014/2174	Nesprávné uplatňování směrnice Rady 2000/43/ES, kterou se provádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ v oblasti vzdělávání	formální upozornění

2016/2062	Překračování mezních limitů NO ₂ stanovených směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu	formální upozornění
2016/2117	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/57/ES o interoperabilitě železničního systému ve Společenství	formální upozornění
2016/2175	Nesprávné provedení čl. 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2007 o schvalování typu motorových vozidel z hlediska emisí z lehkých osobních vozidel a užitkových vozidel (Euro 5 a Euro 6) a z hlediska přístupu k informacím o opravách a údržbě a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/46/ES, kterou se stanoví rámec pro schvalování motorových vozidel a jejich přípojných vozidel, jakož i systémů, konstrukčních částí a samostatných technických celků určených pro tato vozidla	formální upozornění
2017/2075	Nesprávná aplikace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí, pokud se týká hlukových map a akčních plánů v ČR	formální upozornění
2017/2084	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely	formální upozornění
2018/2025	Nepřijetí národního programu v souladu se směrnicí Rady 2011/70/Euratom, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem	formální upozornění

2018/0147	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair	formální upozornění
2018/2262	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu	formální upozornění
2019/0025	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2370, kterou se mění směrnice 2012/34/EU, pokud jde o otevření trhu vnitrostátních služeb v přepravě cestujících po železnici a správu a řízení železniční infrastruktury	formální upozornění
2019/0108	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2341 o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění (IZPP) a dohledu nad nimi	formální upozornění
2018/2382	Nesprávná implementace směrnice 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu, pokud jde o jednotná kontaktní místa pro poskytovatele služeb	formální upozornění
2019/0178	Směrnice Komise (EU) 2018/1846, kterou se s ohledem na vědecký a technický pokrok mění přílohy směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/68/ES o pozemní přepravě nebezpečných věcí	formální upozornění
2019/0179	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/828, kterou se mění směrnice 2007/36/ES, pokud jde o podporu dlouhodobého zapojení akcionářů	formální upozornění
2019/0180	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/800 o procesních zárukách pro děti, které jsou podezřelými nebo obviněnými osobami v trestním řízení	formální upozornění

2019/2043	Nesprávná implementace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací (směrnice o univerzální službě), pokud jde o provádění řešení rovnocenného přístupu zdravotně postižených koncových uživatelů ke službám tísňového volání v České republice	formální upozornění
2019/2146	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ)	formální upozornění
2019/2171	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany	formální upozornění
2019/4055	Nesplnění povinností vyplývajících z čl. 34 ve spojení s čl. 36 Smlouvy o fungování Evropské unie z důvodu údajného omezení aktivních hromosvodů v přístupu na trh	formální upozornění
2019/2098	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV	formální upozornění
2019/2228	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/93/EU o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2004/68/SVV	formální upozornění

2019/0309	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/410, kterou se mění směrnice 2003/87/ES za účelem posílení nákladově efektivních způsobů snižování emisí a investic do nízkouhlíkových technologií a rozhodnutí (EU) 2015/1814	formální upozornění
2019/0310	Směrnice Komise (EU) 2018/1581, kterou se mění směrnice Rady 2009/119/ES, pokud jde o metody výpočtu povinností udržovat zásoby	formální upozornění
2020/0021	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní	formální upozornění
2020/0022	Směrnice Rady (EU) 2018/822, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní ve vztahu k přeshraničním uspořádáním, která se mají oznamovat	formální upozornění
2020/2189	Nesprávná aplikace nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010	formální upozornění
2020/2061	Nesprávná transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (EIA)	formální upozornění
2019/4101	Nesoulad zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, s čl. 49 SFEU o svobodě usazování a čl. 56 SFEU o volném pohybu služeb	formální upozornění
2020/2008	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/843, kterou se mění směrnice (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu a směrnice 2009/138/ES a 2013/36/EU	formální upozornění

2020/0160	Směrnice Rady (EU) 2018/131, kterou se provádí dohoda uzavřená Svazem provozovatelů námořních plavidel Evropského společenství (ECSA) a Evropskou federací pracovníků v dopravě (ETF) za účelem změny směrnice 2009/13/ES v souladu se změnami Úmluvy o práci na moři z roku 2006 přijatými v roce 2014, které Mezinárodní konference práce schválila dne 11. června 2014	formální upozornění
2020/0161	Směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2018/844, kterou se mění směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov a směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti	formální upozornění
2020/0162	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2019/68, kterou se stanoví technické specifikace pro označování palných zbraní a jejich hlavních částí podle směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní	formální upozornění
2020/0163	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2019/69, kterou se stanoví technické specifikace pro poplašné a signální zbraně podle směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní	formální upozornění
2020/2122	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí	formální upozornění
2020/0306	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2177, kterou se mění směrnice 2009/138/ES o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II), směrnice 2014/65/EU o trzích finančních nástrojů a směrnice (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu	formální upozornění

2020/0307	Směrnice Komise (EU) 2019/1258, kterou se přizpůsobuje technickému pokroku příloha směrnice Rady 80/181/EHS, pokud jde o definice základních jednotek SI	formální upozornění
2020/0308	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/645, kterou se mění směrnice 2003/59/ES o výchozí kvalifikaci a pravidelném školení řidičů některých silničních vozidel pro nákladní nebo osobní dopravu a směrnice 2006/126/ES o řidičských průkazech	formální upozornění
2020/0398	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/957, kterou se mění směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb	formální upozornění
2020/0399	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/849, kterou se mění směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností, 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních	formální upozornění
2020/0400	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/850, kterou se mění směrnice 1999/31/ES o skládkách odpadů	formální upozornění
2020/0401	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/851, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech	formální upozornění
2020/0402	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/852, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech	formální upozornění
2020/2263	Nesprávné provedení směrnice Komise (EU) 2016/1106, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech	formální upozornění

2020/2312	Nesprávné provedení rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy	formální upozornění
2020/2075	Nesprávná aplikace směrnice Rady 2009/119/ES, kterou se členskými státy ukládá povinnost udržovat minimální zásoby ropy nebo ropných produktů	formální upozornění
2020/0510	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb s ohledem na měnící se situaci na trhu (směrnice o audiovizuálních mediálních službách)	formální upozornění
2020/0511	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2002, kterou se mění směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti	formální upozornění
2020/0512	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/797 o interoperabilitě železničního systému v Evropské unii	formální upozornění
2020/0513	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/798 o bezpečnosti železnic	formální upozornění

ŘÍZENÍ O ŽALOBĚ PROTI ORGÁNŮM EU

Do působnosti VLZ patří také tzv. přímé žaloby proti orgánům EU. Mezi tyto žaloby patří v první řadě žaloby na neplatnost aktů EU, kterými se lze domáhat zrušení právního aktu EU. Dále jde o žaloby na nečinnost, kterými se lze domáhat určení, že orgán EU porušil unijní právo tím, že právní akt EU naopak nepřijal, ač ho přijmout měl. V neposlední řadě jde o žaloby na náhradu škody či vydání bezdůvodného obohacení.

Přímou žalobu je oprávněn podat VLZ ve spolupráci s dotčenými resorty a po předchozím souhlasu vlády. Prostřednictvím VLZ následně probíhá veškerá komunikace s Tribunálem, popř. Soudním dvorem (zasílání podání, vystupování na ústním jednání apod.).

Obecně k řízení o žalobách na neplatnost a na nečinnost

Řízení o žalobě na neplatnost aktu EU (čl. 263 SFEU)

Příslušným k projednávání těchto žalob je ve většině případů Tribunál.³¹ Z ustálené judikatury vyplývá, že žalobu na neplatnost je možné podat „proti veškerým aktům přijatým orgány bez ohledu na jejich povahu či formu, jejichž účelem je vyvolat závazné právní účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobce tím, že podstatným způsobem změní jeho právní postavení“.³² Jinými slovy i pouhý dopis může být aktem ve smyslu čl. 263 SFEU.³³

Lhůta pro podání žaloby činí dva měsíce ode dne vyhlášení dotčeného aktu v Úředním věstníku EU, resp. od jeho oznámení členskému státu (čl. 263 SFEU).³⁴ Svoji povahou je řízení před Tribunálem, popř. Soudním dvorem, v případě žalob na neplatnost aktu EU sporným řízením, tj. ČR jakožto žalobce musí svá tvrzení dokazovat, zatímco snahou žalovaného orgánu EU je tato tvrzení vyvrátit. Řízení je založeno často jak na právní argumentaci, tak na skutkových okolnostech, které je nutno doložit důkazy, resp. příslušnými dokumenty.

³¹ Srov. čl. 263 SFEU ve spojení s čl. 256 SFEU a čl. 51 Statutu Soudního dvora Evropské unie.

³² Rozsudek *Komise v. Planet*, C-314/11 P, EU:C:2012:823, bod 94.

³³ Z toho důvodu jsou žaloby někdy formulovány alternativně (viz např. rozsudek *CTRS Laboratoires v. Komise*, T-12/12, EU:T:2012:343, kde žalobkyně požadovala konstatovat nečinnost Komise a podpůrně navrhovala zrušení rozhodnutí obsaženého v dopise), nebo je ve stejné věci podána žaloba na neplatnost i žaloba na nečinnost (ilustrací tohoto postupu jsou případy C-63/12 *Komise v. Rada*, EU:C:2013:752 a C-196/12 *Komise v. Rada*, EU:C:2013:549).

³⁴ Srov. dále čl. 50 a 51 JŘ Soudního dvora a čl. 59 a 60 JŘ Tribunálu (dostupné na www.curia.eu – sekce *Texty upravující řízení*).

Procesní pravidla řízení před Tribunálem, popř. Soudním dvorem, jsou upravena ve Statutu Soudního dvora Evropské unie, resp. JŘ Tribunálu, popř. JŘ Soudního dvora. Řízení je členěno na písemnou a ústní část. Písemné procesní kroky zpravidla zahrnují: 1) podání žaloby, 2) žalobní odpověď žalované strany, 3) repliku žalující strany a 4) dupliku žalované strany. Ústní část jednání se zpravidla koná pouze na výslovnou žádost některého z účastníků řízení (konání ústního jednání je nicméně v praxi *de facto* pravidlem). ČR může požádat další zainteresované členské státy o intervenci ve svůj prospěch, přičemž sama ve prospěch jiných členských států v některých případech intervenuje.

Řízení o žalobě na nečinnost (čl. 265 SFEU)

Pro řízení o žalobě na nečinnost platí *mutatis mutandis* to, co je výše uvedeno k řízení o žalobě na neplatnost. Odlišný je postup pro podání žaloby: příslušný orgán, instituce nebo jiný unijní subjekt musí být nejprve vyzván, aby jednal, a teprve pak, nevyjádří-li se daný orgán, instituce nebo jiný subjekt ve lhůtě dvou měsíců od této výzvy, může být podána žaloba na nečinnost, a to ve lhůtě dalších dvou měsíců. Pokud daný orgán v dané lhůtě stanovisko zaujme, tvrzená nečinnost je tím ukončena a je případně nutno podat žalobu na neplatnost.³⁵ V této souvislosti je třeba zdůraznit, že nečinností není přijetí rozhodnutí odlišného od rozhodnutí, o které usiluje dotčená osoba.³⁶

Řízení o žalobě na náhradu škody či vydání bezdůvodného obohacení (čl. 268 a čl. 340 odst. 2 SFEU)

Jedná se o žaloby, jejichž cílem je konstatování existence mimosmluvní odpovědnosti na straně EU a dosažení náhrady škody způsobené orgány či zaměstnanci EU, příp. vydání částky, o kterou se EU bezdůvodně obohatila. Zatímco možnost podat žalobu na náhradu škody předpokládá přímo čl. 268 SFEU, možnost podat žalobu na vydání bezdůvodného obohacení vyplývá z judikatury Soudního dvora.³⁷ Judikatura také stanoví podmínky vzniku odpovědnosti za škodu či povinnosti vydat bezdůvodné obohacení, které vychází z obecných zásad společných právním řádům členských států. Pro vznik odpovědnosti za škodu je tak nezbytné, aby došlo k protiprávnímu jednání na straně EU a vzniku škody, a dále aby existovala příčinná souvislost mezi tímto protiprávním jednáním a vzniklou škodou. Podmínkou povinnosti vydat bezdůvodné obohacení je obohacení EU na úkor jiného subjektu

³⁵ Srov. rozsudek *CTRS Laboratoires v. Komise*, T-12/12, EU:T:2012:343, bod 43.

³⁶ Rozsudek *Deutscher Komponistenverband*, 8/71, EU:C:1971:82.

³⁷ Srov. rozsudek *Masdar (UK) v. Komise*, C-47/07 P, EU:C:2008:726.

bez jakéhokoliv právního základu.³⁸ Žaloby na náhradu škody či vydání bezdůvodného obohacení projednává v prvním stupni Tribunál.³⁹ EU v těchto řízeních zastupuje orgán, z jehož jednání mimosmluvní odpovědnost EU vychází. Tyto žaloby musí být podány do pěti let od vzniku škody či bezdůvodného obohacení, přičemž tato lhůta může být dočasně přerušena na základě podání předběžné žádosti o náhradu škody či vrácení bezdůvodného obohacení k příslušnému orgánu EU.⁴⁰

Žaloby ČR

Od přistoupení k EU do 31. prosince 2020 podala ČR 20 přímých žalob proti orgánům EU. O deseti z nich již bylo rozhodnuto, v šesti věcech byla žaloba stažena (ve čtyřech případech z toho důvodu, že Komise uznala své pochybení a napadený akt sama zrušila) a ve čtyřech věcech řízení k 31. prosinci 2020 stále probíhá, přičemž jedno z těchto řízení bylo dočasně přerušeno. Níže uvádíme stručný popis probíhajících případů i věcí, které byly v roce 2020 ukončeny.

C-575/18 P Česká republika v. Komise (antidumpingové clo)

V roce 2015 byla podána žaloba (věc T-147/15) na neplatnost rozhodnutí Komise, jímž ČR ukládá uhradit do vlastních zdrojů Unie částku 53 mil. Kč z titulu údajného nesplnění povinností při doměření a výběru antidumpingového cla. Tribunál v roce 2018 žalobu odmítl jako nepřípustnou, jelikož podle jeho názoru dotčený dopis Komise nepředstavuje napadnutelný akt ve smyslu čl. 263 SFEU. Proti usnesení o nepřípustnosti podala ČR kasační opravný prostředek. Podstatou sporu zůstala otázka, jak se členský stát může bránit proti aktu Komise, který konstatuje povinnost členského státu odvést určité prostředky do tradičních vlastních zdrojů Unie (zde v souvislosti s výběrem cla) pod hrozbou vysokých úroků, díky níž je členský stát *de facto* donucen tyto prostředky uhradit. Dle pojetí Tribunálu může Komise odvedení prostředků vymáhat pouze cestou řízení pro porušení povinnosti, nikoli závazným rozhodnutím. Jakmile však členský stát vzhledem k hrozbě vysokých úroků sporné prostředky uhradí, Komise již logicky nemá žádnou motivaci řízení zahájit. Pokud tedy členský stát nemá fakticky žádnou možnost dosáhnout meritorního přezkumu názoru Komise ohledně povinnosti odvést prostředky do tradičních vlastních zdrojů Unie, je tento stav v rozporu s právem na účinnou soudní ochranu ve smyslu čl. 47 Listiny základních práv EU. Soudní dvůr rozsudkem ze dne 9. července 2020 kasační opravný prostředek zamítnul a potvrdil,

³⁸ Srov. tamtéž, body 44 až 50.

³⁹ Viz čl. 256 SFEU.

⁴⁰ Viz čl. 46 Statutu Soudního dvora.

že výzva Komise k odvedení sporné částky do tradičních vlastních zdrojů není aktem, který by mohl být předmětem žaloby na neplatnost. Soudní dvůr se nicméně zároveň vyjádřil k alternativním možnostem soudní ochrany, když v tomto smyslu sice odmítl žalobu na nečinnost Komise, ale potvrdil existenci cesty skrze žalobu na vydání bezdůvodného obohacení. Tuto žalobu přitom Česká republika z procesní opatrnosti již dříve podala (věc T-151/20 níže). V jejím rámci by tedy konečně po více než pěti letech mělo dojít na diskuzi o meritů věci.

C-742/18 P Česká republika v. Komise (korekce ze tří auditů v zemědělství)

V roce 2016 byla podána žaloba (věc T-627/16) na neplatnost rozhodnutí Komise, kterým byla ČR uložena finanční korekce ze tří různých auditů (SAPS, investice ve vinařství a požadavky podmíněnosti) v celkové výši 30,5 mil. EUR. Tribunál dne 13. září 2018 žalobě vyhověl v části, kterou byla ČR uložena nesprávné výše finanční korekce v souvislosti s požadavky podmíněnosti (zrušení se týkalo části rozhodnutí Komise ukládajícího finanční korekci ve výši 6,3 mil. EUR, na základě rozsudku byla Komise nucena korekci snížit o 2,5 mil. EUR, tyto prostředky již byly vráceny do státního rozpočtu). Ve zbývající části Tribunál žalobu zamítl. ČR podala dne 27. listopadu 2018 kasační opravný prostředek napadající tu část rozsudku Tribunálu, kterou byla zamítnuta žaloba ohledně SAPS a investic ve vinařství. Soudní dvůr rozsudkem ze dne 3. září 2020 kasačnímu opravnému prostředku zčásti vyhověl. V souladu s dřívějším stanoviskem generální advokátky bylo vyhověno prvnímu kasačnímu důvodu (analýza rizik u kontrol dálkovým průzkumem Země) a čtvrtému kasačnímu důvodu (míra kontrol investic na místě). Spor se tedy vrátil k Tribunálu (věc T-627/16 RENV níže), který nyní musí posoudit dopady těchto závěrů Soudního dvora na možné zrušení odpovídajících částí korekčního rozhodnutí Komise.

C-862/19 P Česká republika v. Komise (broadcasting)

V roce 2017 byla podána žaloba na neplatnost rozhodnutí Komise, kterým se ruší část pomoci Evropského sociálního fondu a Evropského fondu pro regionální rozvoj. Sporným je, zda může být z unijních operačních programů financováno přímé zadání veřejných zakázek na výrobu programového obsahu určeného k vysílání vysílacími společnostmi, když je zadavatelem jiný subjekt než vysílací společnost. Tribunál se ztotožnil s názorem Komise, žalobu zamítl a korekci potvrdil. Dne 26. listopadu 2019 podala ČR kasační opravný prostředek, kterým se domáhá zrušení rozsudku Tribunálu, jelikož má za to, že předmětnou výjimku lze využít i za situace, kdy je vysílací společnost stranou smlouvy v pozici poskytovatele programového materiálu. Dne 29. října 2020 bylo vyneseno stanovisko generálního advokáta, který

se – ačkoliv uznal existenci nejasností vyplývajících z legislativní historie i znění příslušných ustanovení unijního práva – přiklonil k právnímu názoru Komise a navrhl kasační opravný prostředek zamítnout.

T-627/16 RENV *Česká republika v. Komise (korekce ze tří auditů v zemědělství)*

Řízení se týká problematiky dálkového průzkumu země a investic v oblasti vína a navazuje na rozsudek Soudního dvora ve věci C-742/18 P, ve kterém Soudní dvůr částečně vyhověl kasačnímu opravnému prostředku České republiky. Tribunál v tomto řízení musí posoudit dopady těchto závěrů Soudního dvora na možné zrušení odpovídajících částí korekčního rozhodnutí Komise. Komise i Česká republika se k dopadům rozhodnutí Soudního dvora písemně vyjádřily, přičemž Česká republika dne 22. prosince 2020 požádala o ústní jednání v této věci.

T-13/19 *Česká republika v. Komise (celní nečinnost)*

Dne 8. ledna 2019 podala ČR žalobu na nečinnost, které se měla Komise dopustit, když v návaznosti na podmíněné poskytnutí tradičních vlastních zdrojů ve výši 40 482 255,- Kč ze strany ČR nezhájila proti ČR v této souvislosti řízení pro porušení povinnosti ani spornou částku nevrátila. Předmětné řízení úzce souviselo s řízením C-575/18 P, přičemž podaná žaloba na nečinnost představovala jednu z dalších myslitelných cest, jakou může členský stát dosáhnout přezkumu právního názoru Komise v oblasti tradičních vlastních zdrojů. Jelikož Soudní dvůr ve věci C-575/18 P rozhodl, že účinné soudní ochrany v této oblasti mohou členské státy dosáhnout žalobou na vydání bezdůvodného obohacení, kterou ČR v této věci také podala (viz věc T-151/20 níže), byla tato žaloba na nečinnost stažena, a Tribunál tak dne 30. září 2020 věc vyškrtl z rejstříku.

T-8/20 *Česká republika v. Komise (návaznost kontrol II)*

Stejně jako ve věci T-509/18 byla předmětem sporu žaloba na neplatnost rozhodnutí Komise, kterým byla ČR uložena finanční korekce v souvislosti s návazností kontrol zemědělských dotací. Konkrétně šlo o to, zda doba mezi návštěvami jednotlivých kontrolních orgánů nesmí přesáhnout dobu, kterou příslušné předpisy stanoví v souvislosti s oznámením kontroly předem. Jelikož dal Tribunál ve věci T-509/18 za pravdu České republice, Komise i v této věci uznala své pochybení a sporné prostředky České republice vrátila. Žaloba byla proto vzata zpět a dne 25. srpna 2020 vyškrtuta z rejstříku Tribunálu.

T-76/20 Česká republika v. Komise (pozastavení plateb)

Dne 7. února 2020 byla podána žaloba v souvislosti s pozastavením plateb v rámci Programu rozvoje venkova za 4. čtvrtletí 2018 a 1. čtvrtletí 2019. Komise však následně své rozhodnutí zrušila, jelikož u 3 ze 4 dotčených projektů uznala, že se na ně sporná vnitrostátní úprava nevztahuje *ratione temporis*. Žaloba byla proto vzata zpět a vyškrtuta z rejstříku Tribunálu. Ve vztahu k pokračujícímu pozastavení plateb pro poslední dotčený projekt byla podána nová žaloba (věc T-335/20 níže).

T-151/20 Česká republika v. Komise (celní bezdůvodné obohacení)

Dne 16. března 2020 byla podána žaloba na vydání bezdůvodného obohacení odpovídajícího částce nevybraného antidumpingového cla za kamínkové zapalovače z Laosu, kterou ČR dříve podmíněně odvedla na účet Komise (viz případy C-575/18 P a T-13/19 výše). Vzhledem k závěrům Soudního dvora ve věci C-575/18 P se Tribunál nyní bude muset zabývat meritem věci, tj. otázkou, zda bylo nevybrání cla přičitatelné ČR. Dne 27. listopadu 2020 byla v dané věci odeslána replika reagující na žalobní odpověď Komise.

T-335/20 Česká republika v. Komise (pozastavení plateb II)

Dne 26. května 2020 byla podána žaloba proti novému rozhodnutí Komise stran pozastavení platby na jeden projekt v rámci Programu rozvoje venkova (viz věc T-76/20 výše). I přes nesouhlas ČR se Tribunál rozhodl toto řízení přerušit na dobu, než nabude právní moci rozhodnutí Komise v souvisejícím řízení o schvalování souladu.

INTERVENCE

ČR má na základě čl. 40 Statutu Soudního dvora EU ve spojení s čl. 129 až 132 JŘ Soudního dvora, resp. s čl. 142 až 145 JŘ Tribunálu, možnost vstupovat jako vedlejší účastník do řízení vedených mezi jinými subjekty na podporu jedné ze stran sporu. Žádost o vstup do řízení se podává ve lhůtě šesti týdnů ode dne zveřejnění oznámení o zahájení tohoto řízení v Úředním věstníku EU.⁴¹ Po vstupu do řízení a obdržení procesních písemností je vedlejšímu účastníkovi umožněno předložit k věci své písemné vyjádření, případně se účastnit ústního jednání.

Této možnosti bylo od přistoupení ČR k EU do 31. prosince 2020 využito celkem ve 123 případech, z toho v roce 2020 v sedmi případech.

Nejčastějším důvodem pro intervenci ČR je podpora členských států žalovaných Evropskou komisí z obdobných důvodů, pro které podala Evropská komise žalobu proti ČR.

ČR rovněž často intervenuje v řízeních týkajících se vnějších vztahů EU či pravomocí jednotlivých orgánů Unie. Všechna tato řízení jsou charakterizována snahou těchto orgánů (zejména Evropské komise a Evropského parlamentu) o širší vymezení kompetencí.

V ostatních případech je intervence ČR založena na důvodech rozličného charakteru (v poslední době například koncepční otázky ochrany osobních údajů, unijních fondů, energetiky či státních podpor).

Věci, v nichž ČR v roce 2020 požádala o vstup do řízení

C-24/20 Komise v. Rada (Lisabonská dohoda)

Ve sporu se Komise domáhá částečného zrušení rozhodnutí o přistoupení EU k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označení původu a zeměpisných označení. ČR požádala o vstup do řízení na straně Rady.

C-153/20 P Litva v. Komise

Litva podala kasační opravný prostředek proti rozsudku Tribunálu ve věci T-19/18. Spor se mimo jiné týká toho, zda je třeba při kontrole na místě znovu kontrolovat aspekty, které již byly dříve prověřeny v rámci kontroly administrativní. K tomuto aspektu byla odeslána kasační odpověď na podporu Litvy.

---

⁴¹ Čl. 130 JŘ Soudního dvora a čl. 143 JŘ Tribunálu. Pro řízení o kasačním opravném prostředku činí uvedená lhůta jeden měsíc (čl. 190 odst. 2 JŘ Soudního dvora a čl. 213 odst. 2 JŘ Tribunálu).

C-161/20 Komise v. Rada (IMO)

Komise se domáhá neplatnosti rozhodnutí, kterým bylo schváleno oznámení předložené předsednictvím Rady jménem členských států a Komise Mezinárodní námořní organizaci ohledně zavedení pokynů týkajících se životního cyklu pro odhadnutí emisí skleníkových plynů, které jsou spojeny s produkcí udržitelných alternativních paliv. ČR v řízení intervenue na straně Rady a zaslala Soudnímu dvoru písemné vyjádření v tom smyslu, že žaloba Komise není opodstatněná.

C-180/20 Komise v. Rada (Arménie)

Komise navrhuje zrušit dvě rozhodnutí Rady související s prováděním Dohody o komplexním a posíleném partnerství mezi EU a jejími členskými státy na jedné straně a Arménskou republikou na straně druhé. ČR do řízení vstoupila na straně Komise a Soudnímu dvoru zaslala písemné vyjádření na podporu jejich argumentů.

C-328/20 Komise v. Rakousko

Komise se domáhá určení, že Rakousko porušuje unijní právo prostřednictvím tzv. indexace rodinných dávek, tj. jejich uzpůsobení cenové hladině ve členském státě bydliště dítěte. ČR požádala o vstup do řízení na straně Komise.

T-37/20 Spojené království v. Komise

Spor se týkal korekce v oblasti zemědělství uložené mimo jiné též v souvislosti s definicí tzv. aktivního zemědělce. ČR podala žádost o vstup do řízení na podporu Spojeného království. Žaloba však byla Tribunálem shledána nepřijatelnou z důvodu zmeškání lhůty pro její podání.

T-92/20 Fryč v. Komise

Žalobce pan Fryč se domáhá náhrady škody ve výši 4,8 mil. EUR, kterou měla způsobit Komise tím, že umožnila realizaci státní podpory v souvislosti s Operačním programem Podnikání a inovace. Pochybení spatřuje i na straně Soudního dvora, který odmítl pro opožděnost jeho žalobu proti nařízení č. 800/2008 o blokových výjimkách. ČR podala žádost o vstup do řízení na straně Komise.

ŘÍZENÍ O POSUDKU

ČR má na základě čl. 196 JŘ Soudního dvora rovněž možnost se vyjádřit k žádosti o posudek podle čl. 218 odst. 11 SFEU, kdy je posuzována slučitelnost zamýšlené dohody mezi EU a jedním nebo více třetími státy nebo mezinárodními organizacemi se Smlouvami.

V roce 2020 nebyl vynesena žádný posudek a nebyla ani podána žádost o posudek.

ČR se zúčastnila jednoho ústního jednání k posudku.

Posudek 1/19

Evropský parlament podal Soudnímu dvoru žádost o posudek ve věci Istanbulske úmluvy. Žádost neřeší věcnou podstatu úmluvy, tj. vlastní otázky prevence a potírání násilí na ženách, resp. domácího násilí. Zabývá se toliko právními otázkami, které souvisí s procesem přistoupení Unie k Istanbulske úmluvě. Evropský parlament se zprvce ptá, jaký má být podle unijního práva správný právní základ pro uzavření úmluvy. A zadruhé, zda je s uzavřením za Unii potřeba čekat, až úmluvu ratifikují všechny členské státy Unie. Na ústním jednání dne 6. října 2020 zastávala Česká republika názor, že při absenci přesné a navenek transparentní specifikace rozsahu přistoupení Unie k Istanbulske úmluvě a do doby dokončení vnitrostátních ratifikačních postupů ve všech členských státech není uzavření Istanbulske úmluvy ze strany Unie v souladu s unijním právem, a že unijní právo každopádně nabrání tomu, aby bylo uzavření smíšené smlouvy jménem Unie odloženo do dokončení vnitrostátních ratifikačních postupů ve všech členských státech.

DALŠÍ AKTIVITY VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

Vedle zastupování ČR před Soudním dvorem EU vykonává VLZ celou řadu dalších úkolů, které s jeho hlavní činností přímo či nepřímo souvisí. Jedná se zejména o organizaci činnosti výboru VLZ, o zastupování ČR v rámci jednání pracovní skupiny Rady „Soudní dvůr“ a zastupování ČR v rámci každoročního setkání zmocněnců pro Soudní dvůr z celé EU.

Výbor vládního zmocněnce v roce 2020

Jak bylo uvedeno výše, Výbor vládního zmocněnce, zřízený Statutem VLZ a složený ze zástupců jednotlivých resortů, je mezirezortním poradním a konzultačním orgánem, jehož úkolem je napomáhat VLZ při plnění jeho úkolů.

Výbor slouží nejen jako platforma k výměně názorů a informací o důležitých řízeních před Soudním dvorem, resp. Komisí, ale také k zajištění efektivní komunikace mezi VLZ a odpovědným resortem při vypracovávání vyjádření ČR k jednotlivým soudním řízením, resp. řízením před Komisí.

V roce 2020 se Výbor setkal jednou, další setkání nebyla možná kvůli epidemické situaci, veškeré potřebné záležitosti byly nicméně řešeny elektronicky.

Pracovní skupina Rady „Soudní dvůr“

Ze své pozice je VLZ také členem pracovní skupiny Rady „Soudní dvůr“. Zasedání této pracovní skupiny se konají v pravidelných intervalech v Bruselu. Tato pracovní skupina je zčásti též konzultačním místem vládních zmocněnců většiny členských států a zástupců Soudního dvora EU, v jehož rámci jsou diskutovány praktické otázky dalšího směřování rozhodovací činnosti Soudního dvora EU.

PRACOVNÍCI KANCELÁŘE VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE A SVĚŘENÉ AGENDY

Oddělení pro Soudní dvůr

Jiří Vláčil

Vedoucí oddělení pro Soudní dvůr, zástupce ředitelky OKP

V Kanceláři působí od června 2008

Tel. 224 18 2827, jiri_vlacil@mzv.cz

Lucie Dvořáková

V Kanceláři působí od prosince 2015

Specializace dle gestora: MŽP, MD, MPO, ERÚ

Tel. 224 18 2821, lucie_dvorakova@mzv.cz

Anna Edelmannová

V Kanceláři působí od března 2021

Specializace dle gestora: MV, MSp

Tel. 224 18 2480, anna_edelmannova@mzv.cz

Veronika Frouzová

V Kanceláři působí od srpna 2009

Sekretariát, správa databází v ISAPu

Tel. 224 18 2761, veronika_frouzova@mzv.cz

Tereza Machovičová

V Kanceláři působí od března 2018

Specializace dle gestora: MPO, MSp, ÚPV

Tel. 224 18 2923, tereza_machovicova@mzv.cz

Jana Očková

V Kanceláři působí od srpna 2008

Specializace dle gestora: MF, ČNB

Tel. 224 18 2309, jana_ockova@mzv.cz

Oddělení pro infringementy

Thomas Müller

Vedoucí oddělení pro infringementy
V Kanceláři působí od února 2008
Specializace dle gestora: MPO, MO
Tel. 224 18 2421, thomas_muller@mzv.cz

Jiří Pavliš

V Kanceláři působí od listopadu 2013
Specializace dle gestora: MPSV, MZe
Tel. 224 18 2804, jiri_pavlis@mzv.cz

Ondřej Serdula

V Kanceláři působí od srpna 2016
Specializace dle gestora: MF, GŘC, ÚOOÚ, MV
Tel. 224 18 2808, ondrej_serdula@mzv.cz

Soňa Šindelková

V Kanceláři působí od ledna 2011
Specializace dle gestora: MZd, MPO
Tel. 224 18 2584, sona_sindelkova@mzv.cz

V roce 2020 se do realizace agendy VLZ zapojili také další pracovníci OKP.

Kristýna Najmanová

Ředitelka OKP
Tel. 224 18 2528, kristyna_najmanova@mzv.cz

Hana Pešková

Vedoucí oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy EU
V OKP působí od července 2008
Tel. 224 18 2596, hana_peskova@mzv.cz

Dominika Czechová

Oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy EU

V OKP působí od ledna 2017

Monika Horáková

Oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy EU

V OKP působí od listopadu 2019

Tel. 224 18 3365, monika_horakova@mzv.cz

Michael Švarc

Oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy EU

V OKP působí od prosince 2017

Tel. 224 18 2106, michael_svarc2@mzv.cz